

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerknim, razmnožen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni »Dobrodo-
ba« v Gornji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni »Slovenija« pod
Vojškim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zaslužnji Evropi.

primorski

dnevnik

Polnina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 650 lir - Leto XLI. št. 241 (12.273)

Trst, nedelja, 27. oktobra 19

TRST
Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije)
Tlx 460270

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723

OSREDNJA KNJIZNICA
S. VILHARJA
TRG REVOLUCIJE 1 P.P. 132
66001 KOPER

7096 AA

60100200

Spadolini izključuje možnost zunanje podpore štiristrankarski vladi

Vladna kriza še v znamenju

trenja med PSI in PRI

Kriza ideologije in vzpon pragmatizma

AZE MERMOLJA

Devinsko - nabrežinski dogodki z izvolitvijo novega odbora, ki ga sestavlja koalicija med KD, PSI in SSK, nikakor niso epizoda. V njih lahko razberemo globoke politične spremembe, ki so v bistvu opazne v vsem italijanskem političnem, pa ne samo političnem, življenju.

Eden izmed protagonistov teh sprememb je prav gotovo socialistična stranka, ki je tudi v Nabrežini odigrala veliko vlogo. Prav je torej, da pričnemo o vsem tem razmišljati tudi mimo trenutnih zapletov in splet, saj je nova situacija tesno povezana s problemom Slovencev v Italiji. Razmišljanje velja pričeti prav pri PSI.

Craxi je svoj pohod na mesto ministrskega predsednika pričel z odločnimi spremembami Nennijeve, Pertinijeve in De Martinove stranke. Zgodovinsko orožje in orodje stranke je zamenjal z novim. Ideološke in idejne sheme, načela delavske stranke, ki so bila podlaga za politično akcijo, je odmaknil v neko daljno zavest in sestavil novo podobo stranke v smislu menežerskega pragmatizma, velike mobilnosti, uspešnosti in »odločnega« odločanja. Politika ni tako le govor idej, ampak velika igra in akcija, ki se utemeljuje v komaj prikriti volji do moči. Konec koncev velik del sodobnega sveta živi prav na teh pravih »romantičnih« načelih. Zagovorniki reforme bi lahko rekli, da je Craxi politiko osvobodil metafizike.

Socialistične vrste so se tako po vsej Italiji okrepile z novimi, mladimi in ambicioznimi »menežerji«, ki jih novi pragmatizem privablja, saj jim omogoča uspehe in zavezništva, ki bi jih ideološko zasnovana akcija ovirala. To se je dogodilo tudi v naši deželi in v Trstu. Ni se nam torej treba čuditi, če so se tukajšnji socialistični voditelji nonšalantno pogajali in se pogajajo z Listo za Trst in če so med devinsko - nabrežinsko krizo predlagali celo takšno koalicijo, ki je odražala neki italijansko - nacionalistični blok. Ne zdi se nam, da bi italijanske socialistične voditelje zajel val protislovenstva. Dejstvo je, da so v vrstah PSI različna gledanja na vprašanje, vendar socialisti podpirajo zahtevo Slovencev po globalnem zaščitnem zakonu.

Dejstvo pa je tudi to, da slovensko vprašanje žanje v Trstu in v naši deželi nasprotno več negotovanj kot odobravanj. Politične koalicije v katerih PSI je, so do Slovencev mlačne ali pa celo nasprotno. Računica je, da je stranka, ki želi »brez rokavice« lovit glasove tudi v sredinskih vodah, postane tako jasna.

Vprašanje je tu slovenska komponenta v PSI. Zanj je seveda bistveno, kako se italijanski tovariši vedejo do nacionalnega vprašanja. Slovenska komponenta je tako opozarjala in opozarja na načelo stranke, ki govori o podpori Slovincem. Slovenski socialisti se morajo torej naslanjati na zgodovino, na načelnost in idejno podlago in s tem nujno trčijo ob menežerski pragmatizem, ki je danes v PSI prevladujoč (do kdaj?).

Drugo pomembno dejstvo v devinsko - nabrežinski aferi pa je to, da je ostala KPI v opoziciji. Tudi na naših tleh se tako nadaljuje izolacija KPI, ki je danes politično vodilo vladnih strank. Paradoks je, da je KPI v devinsko - nabrežinski občini stranka relativne večine in da večina Slovencev voli prav KPI.

Izolacija druge italijanske stranke vsekakor ne more biti brez posledic

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

KPI poudarja možnost alternative

RIM — Craxi je včeraj seznanil predsednika republike z razgovori, ki jih je imel v ZDA in z okoliščinami domače vladne krize. Cossiga mu je priporočil, naj skuša krizo naglo prebroditi, kar pa ne bo lahko, saj se je predsednik vlade po povratku iz Amerike znašel pred istimi problemi, s katerimi se je soočil pred odhodom čez Atlantik. Ne samo, spopasti se mora še s kopico polemičnih vprašanj: ko se je tik pred odletom v ZDA sešel s Spadoliniem, je kazalo, da je med njima prišlo do pomiritve, v resnici pa je ta trajala en sam dopoldan, kajti brž zatem so se polemike spet razvzele.

Načelnik skupine PRI v poslanski zbornici Battaglia je včeraj odvrnil podtajniku PSI Martelliju, da ni res, da sta si navzkriž — kljub »polemičnosti« socialističnega predstavnika. Battaglia je obenem označil ravnanje vlade ob zadevi »Lauro« kot nerodnost in se v isti sapi obregnil ob dejstvo, da so »demoproletarci in komunisti zavzeto branili« Craxijeve teze o Bližnjem vzhodu. Sam Spadolini je izjavil, da se kriza še vedno da prebresti, vendar pod pogojem, da se temeljito preverijo »argumenti«, ki so jih iznesli republikanci. Skratka, PRI noče popustiti, medtem ko PSI

republikanske obtožbe zavrača s protiožbami.

Marianetti poziva partnerje vladne večine, naj ne spodkopljejo »pogojev za upravljalnost in stabilnost«, ampak naj njuno osnovo utrdijo. Tudi zato, ker se je treba spopasti z nekaterimi nujnimi problemi, kot je npr. finančni zakon, ki ga je potrebno izgotoviti do 31. decembra. V nasprotnem primeru, pravi Marianetti, bi bilo treba seči počasem upravljanju financ, ki pa bi utegnilo imeti »neizračunljive in nepredvidljive učinke v gospodarstvu«.

Trenje med PRI in PSI je torej še hudo, kljub temu pa si očitno zaenkrat ni mogoče omisliti alternative petstrankarski koaliciji. Spadolini je rekel, da PRI ne bi mogla podpreti vlade, v kateri ne bi bilo republikancev, to pa zaskrblja demokristjane: predsednik KD Piccoli je pozval k »pospešitvi postopka za ponovno izoblikovanje petstrankarske vlade«, s čimer soglašata tudi Biondi (PLI), Napolitano (KPI) pa nasprotno zavrača »fotokopije« dosedanje vlade in zagotavlja, da bodo komunisti prispevali k utrditvi »processa zbliževanja, ki se je začel v teh tednih« med KPI in nekaterimi silami dosedanje večine.

G. R.

Na pobudo sirakuškega sodstva

Zaporni nalog proti Abu Abasu

SIRAKUZE — Kot je bilo pričakovati, se afera o ladji »Achille Lauro« ne bo tako zlahka podela. Tukajšnje sodstvo je včeraj izdalo zaporni nalog proti vodji Fronte za osvoboditev Palestine Abu Abasu, poznane tudi z nazivom Muhamad Zaidan. Sirakuški sodniki ga dolžijo umora ameriškega invalida Klinghofferja, ugrabitve, preusmeritve ladje, posesti in nošnje orožja ter razstreliva in sestave oborožene tolpe. Obtožba naj bi slonela med drugim na magnetofonskem posnetku razgovorov med štirimi teroristi, ki so zajeli ladjo, in Abasom, ki da je po mnenju namestnikov tukajšnjega državnega tožila Favijs, Costanza in Pennisijsa prvoosebno odgovoren za celovito dogajanje na zajeti ladji. V tem smislu je uglasen tudi dosje, ki ga je sirakuško državno pravdnštvo predvčerajšnjim zaupalo kasacijskemu sodišču za to, da bi osvojilo pristojnost nad preiskavo o ugrabitvi ladje.

Ob tem je zanimivo, da je namestnik tožila pri kasacijskem sodišču Nicola Ferri prav včeraj razglasil, da omenjena pristojnost pripada državnemu pravdnštvu v Genovi, kjer naj bi bil zamelek celotne teroristične akcije. Ravno tako včeraj se je zvedelo za ime šestega Palestinca, ki naj bi sodeloval pri zajetu italijanske ladje: gre za Libanonca Josefa Alija Juseba Esmaila iz Jordanije. Pa še to: anketa ustanove GPF e As-sociati kaže, da 61 od sto Italijanov soglašata s tem, kar sta Craxi in Andreotti ukrenila.

Košarka: danes ob 17.30 v Trstu proti Vicenzi

Jadran računa na zmago

TRST — V 4. kolu drugoligaškega italijanskega prvenstva bodo Jadranovi košarkarji danes ob 17.30 igrali proti moštvu Pall. Vicenza, ki je kot naši košarkarji še brez točke na prvenstveni lestvici.

V dosedanjih treh prvenstvenih nastopih so jadranovci plačali davek neizkušnosti v tej ligi in tudi igrali proti boljšemu ali izkušenejšemu moštvu. Danes pa je na dlani, da od naših fanov pričakujemo prvi prvenstveni par točk.

Da jadranovci v tem srečanju lahko zmagojo, o tem ni dvoma, boji-mo pa se, da bi jih prav »potreba po nujni zmagi« psihološko toliko preobremenila, da ne bi uspeli vsiliti nasprotniku svoje igre. Zato tudi naši košarkarji računajo na pomoč svojih zvestih navijačev, ki so jim

bili vedno ob strani in tudi odločilno pripomogli pri vseh uspehih naše združene ekipe.

DANASNJI SPORED (17.30): Jadran - Pall. Vicenza; La Giungla A-rese - Panapesca Montecatini; Cele-na Bergamo - Nordica Montebelluna; Pall. Ferrara - Faciba Busto Arsizio; Vectors Monza - Mauri Treviglio; Kidland Padova - Citrosil Verona; Maltinti Pistoia - Corona Cremona; Sweda Pordenon - Cagiva Varese.

Včeraj za italijanski pokal

Meblo uspešen

NA 14. STRANI

Ob 10-letnici agen SPODBUJEVALKA S

BREDA PAHOR

Če že ime navadno mora na čim krajši in preprostejši način označiti lice in duha njegovega nositelja, nedvomno to nalogo v primeru televizijske in novinarske agencije Alpe Adria, ki je pred približno desetimi leti nastala v okrilju Založništva tržaškega tiska, zelo dobro opravlja. Tako dobro, da je oznaka Alpe Adria postala že nekakšen sinonim za neko skupno, medsebojno ali prijateljsko delovanje na zemljepisnem teritoriju, ki ga označuje.

Sicer pa se je v takšnem ozračju hrepenenja in pričakovanja po meddržavnem in mednacionalnem sodelovanju na raznih področjih in vseh ravneh Alpe Adria tudi rojevala in kasneje izoblikovala. Združevalno poanto pa so istočasno poudarjale tudi televizijske oddaje Koprške televizije, katerih soustvarjalca je bila agencija sama. Najprej italijanska poročila »Punto d'incontro« (stičišče), pa do nekaj mesecev mlajše slovenske sestre »Odpri te meje«, preko raznih »televizijskih novinarskih prostorov«, ki so se na primer imenovali »Spazio aperto« (odprti prostor, kjer se odprti nanaša predvsem na miselno soočanje).

S takšno idejno prožnostjo se je torej Alpe Adria pred dobrim desetletjem pojavila na pozornici sredstev javnega obveščanja slovenske narodnostne skupnosti v Italiji in se v hrabrilnem osimskem času kot prva

odločila za informacije.

geslo »sami ročali o se«

temeljeno, da je zaradi takratnega političnega položaja v deželi to načelo tudi mogoče izvesti, je agencija, takrat v minimalni zasedbi, začela s televizijskimi vestmi preko koprške in deloma preko ljubljanske televizije neposredno obveščati o stvarnosti Slovencev v Furlaniji - Julijski krajini.

Dasi kot izredno majhna in seveda mlada tvorba, pa je bila agencija Alpe Adria že od vsega začetka z velikim številom vezi pripeta iz lastne biti na okolje. Kot izraz slovenske narodnostne skupnosti je seveda utripala skupaj z njo ter preko nje živel v enotnem kulturnem prostoru. Zelo tesno, prav gotovo najtesneje, če jo primerjamo z drugimi sredstvi javnega obveščanja manjšine, pa je bila vezana na večinsko okolje, v katerega se s svojim delom vključuje. Posebna vez, ki je v dobrih meri botrovala njenemu nastanku in nadaljnjemu razvoju, pa jo povezuje z italijansko skupnostjo v Jugoslaviji. S televizijskim medijem te narodnostne skupnosti je tudi soustvarila povsem svojstvene televizijske informacijske oddaje, ki so jim sicer razne težave (na primer tudi vidljivost koprškega signala) nekoliko okrnile prodornost v širšo javnost.

Tako široko zasnovano vlogo pa so

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Drastični ukrep uperjen izključno proti prevratniškim naklepom

Izredno stanje v Argentini ni okrnilo političnih svoboščin

BUENOS AIRES — Izredno stanje, ki ga je v petek odredil argentinski predsednik Raul Alfonsin za 60 dni na vsem državnem ozemlju, ni povzročil pravih pretresov. Skorajda na vseh področjih se je včeraj življenje odvijalo normalno in splošno vzdušje je bilo mirno.

Argentinska vlada je zagotovila, da je treba v izrednem stanju videti izključno ukrep za zaščito demokratičnih svoboščin in ustanov pred napadi desnega prevratništva, ki je v zadnjih časih nevarno dvigalo glavo in med drugim sprožilo val atentatov. Notranji minister Antonio Troccoli je poudaril, da ostajata svoboda izražanja in svoboda združevanja povsem neokrnjeni in da se bo kampanja za parlamentarne volitve, razpisane za 3. november, redno nadaljevala. Skratka, vse bo kot prej, razen za (domnevne) prevratnike: izredno stanje nudi vladi pravno osnovo, da lahko zakonito postopa proti 12 častnikom in civilistom, proti katerim je v torek Alfonsin podpisal zaporni odlok, sklicujoč se na sporna posebna pooblastila.

Resnici na ljubo se z uvedbo izrednega stanja ni povsem zgledil spor o predsednikovem zapornem odloku, o katerem so mnogi menili,

da je protustaven. Zdaj, spričo izrednega stanja, tega očitka ni mogoče več ponoviti, kljub temu pa je včeraj eden izmed sodnikov izpustil dva izmed obtožencev, češ da ne obstaja noben pravno utemeljen razlog za njuno aretacijo. Do včeraj je policija aretirala sedem od skupnih 12 obtožencev, ki so osumljeni, da so sodelovali v široki destabilizacijski akciji, ki bi se morala končati z državnim udarom. Zdi se, da so te informacije argentinskim oblastem posredovale tudi razne tuje tajne službe, zlasti ameriške, izraelske, brazilske in urugvajске.

Med tistimi, ki so zaenkrat nedosegljivi argentinski policiji, je tudi bivši argentinski general Carlos Suarez Mason. O njem domnevajo, da je vodil skupino prevratnikov, sicer pa ima odprte še stare račune z argentinsko pravico. Že skoraj dve leti ga slednja zasleduje zaradi hudih kršitev človekovih pravic, ki jih je zagrešil za časa vojaške diktature. Mason se po zadnjih vesteh potika nekje v ZDA, najbrž v Miamiu. Argentinski pravosodni minister Carlos Alconada Aramburu je predprijatelj najavil, da bo Washingtonu predložil zahtevo po ekstradiciji Suareza Masona, proti kateremu so že izdali mednarodni zaporni nalog.

Reagan vztraja pri »regionalnih krizah«

Razhajanja pred Ženevo

NEW YORK — Pomiritev regionalnih spopadov bo poleg razorožitvenih pogajanj ena izmed osnovnih tem, ki jih bosta obravnavala ameriški predsednik Ronald Reagan in sovjetski partijski voditelj Mihail Gorbačov, ko se bosta srečala 19. in 20. novembra v Ženevi. Tako je včeraj povedal sam Reagan v svojem običajnem sobotnem radijskem govoru. S tem je potrdil stališča, ki jih je iznesel že v svojem četrtkovem posegu pred generalno skupščino OZN. Tedaj je poudaril, da je za ZDA bistvenega pomena pomiritev petih kriznih žarišč na svetu, in sicer Afganistana, Kampučije, Etiopije, Angole in Nikaragve. Očitno je ameriški predsednik omenil le tista krizna območja, v katerih je vpletena SZ. Zato je sovjetski tisk v teh dneh ostro napadel Reaganov govor, češ da odpira nova vprašanja samo zato, da bi se

izognil resnemu soočenju z razorožitvenimi predlogi.

Sovjetski prvak je, kot znano, med drugim predlagal, naj bi velesili za polovico zmanjšali svoje strateške jedrske arzenale, naj bi se obvezali, da ne bosta militarizirali vesolja, in naj bi naposled zmanjšali število jedrskih raket na srednji domet v Evropi. Reagan se doslej ni jasneje izrekel o teh predlogih. Priznal je le, da tvori resno osnovo za nadaljnja pogajanja. Kot je včeraj povedal njegov svetovalec za državno varnost Robert McFarlane, pa bo Bela hiša v kratkem izdelala svoje protipredloge. Kakšna bo njih vsebina, še ni znano, sicer pa je McFarlane včeraj priznal, da Reagan ni v tej zvezi še sprejel nobene »specifične« odločitve. Očitno bodo spričo velikih nesoglasij med velesilami potrebni še veliki napori.

● Kriza ideologije

NADALJEVANJE S 1. STRANI

ne za Italijo in niti za samo stranko. V vrstah KPI se je odvijala in se odvijala globoka razprava. Kajti resnica je, da partija v sedanjem položaju izgublja konsenz, vsaj tisti del, ki si ga je pridobila v času »zgodovinskega kompromisa«. Izolirana opozicija pa spravlja voditelje v težave, ko morajo utemeljevati svojo akcijo s predlogi, ki nikakor ne morejo biti le zanikovalni. In potem je tu globlje vprašanje: KPI se ne more in se ne more odpuščati zgodovini, določene mu pogledu na svet, niti ne more zatajiti svojih idejnih osnov in svoje »porekla«. To bi pomenilo konec stranke. Kljub temu pa se mora spoprijeti z novim pragmatizmom in s tisto družbeno stvarnostjo, ki zavrača ideološke pozicije, ki ne verjame več v utopijo novega dne in raje pristaja na življenje, kjer se družbena zavest umika protagonizmu posameznega in posameznika. Vsak je sam in sam si utira pot med sodobnimi Scilami in Karibdami.

V našem primeru je težava dvojna, saj se lahko slovenski komunist čuti dvakrat izoliran; kot komunist in kot Slovenec, kar seveda ne vzbuja prijetnih občutkov.

Vsi ti problemi brez dvoma zapletajo dialektiko med Slovenci, ki živimo v Italiji. Robovi se zaostrujejo, stranke, za katere volimo, so si vedno bolj daleč, skupna stališča so zato vedno težja. Nismo sicer omenili SSK, vendar smo prepričani, da bo tudi ta slovenska stranka morala v sebi marsikaj razčistiti. Kam bo vodila sedanja razprava? Kako se bomo Slovenci obnašali do novih političnih vetrov? Težko je ugibati. Prepričani pa smo v to, da politične peripetije ne morejo omajati naše nacionalne zavesti in da so prav te peripetije dokaz, da moramo biti, ko gre za naše pravice, enotni. To je porok za to, da bomo lahko »obvladali« zarez, ki se odpirajo ob bokih naše ladje. Zavest o skupnosti in nacionalni ponos bosta verjetno tudi vzbudila večjo kritičnost do strank, katerim pripadamo, ali za katere samo volimo. Manj bo volilnih avtomatizmov in več kritičnih izbir...

ACE MERMOLJA

● Spodbujevalka

NADALJEVANJE S 1. STRANI

pred par leti deloma zabrisala težave založniške hiše in je zato agencija za nekaj časa ohranila izključno svoje primarne naloge. Skoraj istočasno pa se je začelo utrjevati prepričanje, da se Alpe Adria mora in more drugače predstaviti na italijanskem tržišču. Ne samo kot gost, ki je včasih bolj, drugič manj zaželen, temveč kot sestavni del italijanskega informativnega sistema.

Posledice takšnega neposrednega nastopanja pa niso samo koristne za celotno slovensko skupnost v Italiji, temveč v danih okoliščinah celo nujno potrebne, če se zavzemamo za čim boljše in čim popolnejšo informacijo o naši stvarnosti, o težnjah in zahtevah Slovencev v Italiji, ki težko in velikokrat izkrivljeno pridejo do ušes širše italijanske ali celo mednarodne javnosti. Ker pa dandanašnji čas ni preveč naklonjen prostodušni izmenjavi mnenj in posameznikom ne narekuje ravnati, da bi iz lastne želje prisluhnili vzgibom sosedov ali someščanov, je verjetno nastop v prvi osebi edini »motilnik« element, ki lahko privede do svobodnega soočanja mnenj in idej. S tem pa seveda sredstvo javnega obveščanja prevzema tudi vlogo netilca in gonilca idej, ki se morajo skresati. Iskre takšnega zavzetega soočanja pa bodo nakazale razvojno pot agencije Alpe Adria in skupnosti, kateri pripada.

BREDA PAHOR

Begunci pri papežu

RIM — Papež Janz Pavel II. je na posebni avdienci včeraj v Vatikanu sprejel približno štiri tisoč članov raznih organizacij istrskih in dalmatinskih beguncev, ki so jih spremljali škofje iz Trsta, Gorice in Vittoria Veneta. Avdience so se udeležili tudi nekateri predstavniki oblasti iz dežele Furlanije - Julijske krajine. Papeža je nagovoril goriški nadškof Bommarco, ki je dejal, da se je pred štiridesetimi leti »v času, ko so drugi ljudje že uživali mir« tristo petdeset tisoč beguncev porazgubilo po svetu, da pa ohranjajo spomin na rodne kraje in »čuvajo vrednote latinske civilizacije«.

Papež Janez Pavel II. je v svojem posegu dejal, da je vojna terjala težke in boleče preizkušnje in da zgodovine pogosto ni mogoče razumno razložiti. Čas cerkve je čas čakanja, je poudaril papež in kristjan je človek, ki čaka ter se obenem zavzema za mir, za spravo, za odpuščanje in za splošno bratstvo. Ostajajo pa človeške in zgodovinske vrednote vezane na kulturo in domovino, je še dejal papež, ki je ob koncu citiral ob svojega govora na slovesnosti ob 1.100-letnici smrti svetega Metoda

Pretoria vse manj kos položaju Obsedno stanje še v Capetownu

JOHANNESBURG — Od včeraj velja obsedno stanje, ki ga je južnoafriška vlada uvedla 21. junija v 36 od skupnih 265 okrožjih v državi in ga pozneje ukinila v 6, tudi v Capetownu in okolici. Ukrep je naznanil notranji minister Luis Le Grange, potem ko so se na tem območju množili nemiri in protestne manifestacije proti rasističnemu režimu.

Johannesburški črnski anglikanski škof in lanski nobelovec za mir Desmond Tutu je razširitev obsednega stanja na področje Capetowna odločno obsodil. Na tiskovni konferenci v Los Angelesu (ZDA), kjer se mudi na obisku, je dejal, da je v tem ukrepu mogoče jasno razbrati, kako predsednik Botha ne obvladuje več položaja. Kot že večkrat v preteklosti, je Tutu poudaril, da je Južna Afrika na robu strahotnega prepada in da se morajo zlasti zahodne države odločneje zavzeti za mirno rešitev krize. Pri tem velja omeniti, da ob osrednjem konfliktu med manjšino belcev in ostalim prebivalstvom obstajajo tudi huda nesoglasja med samimi zapostavljenimi

nimi rasnimi skupinami, ki so v teh dneh spet prišla močno do izraza. Tako je predstavnik mešanecv Allan Hendrikse, ki je tudi minister v južnoafriški vladi, včeraj izjavil, da je bila raztegnitev obsednega stanja na Capetown potrebna, da bi se boleča. Prav tako včeraj pa je voditelj Zulujev Buthelezi ostro napadel črnsko protipartheitsko organizacijo Afriški nacionalni kongres (ANC), češ da hoče osvojiti oblast in nato uničiti vse opozicije.

Posledica vseh teh sporov, katerih skupno korenino je treba iskati v perversnem sistemu rasnega razlikovanja, so nenehni in vse ostrejši nemiri, ki jih niti tak ukrep, kot je obsedno stanje, ne more zaježiti. In tako sta v zadnjih 24 urah prav na področju Capetowna izgubila življenje dva črnca.

Medtem je iz Londona prispela vest, da namerava britanski minister Howe na čelu delegacije Commonwealtha potovati v Južno Afriko, da bi prispeval k rešitvi krize.

Drsenje dinarja

BEOGRAD — Tečaj dinarja, je v prvih devetih mesecih v primerjavi s košarico konvertibilnih valut drsel za 53,9 odstotka. Pri oblikovanju tečaja so upoštevali inflacijske tokove, rast cen pri domačih proizvajalcih (69,6) in proizvajalcih v državah valutne košarice (3,7 odstotka). Te podatke so posredovali delegatom odbora za kreditno - monetarno politiko.

Dinar je v primerjavi z zahodno-nemško marko zdrsnil za 60,8 odstotka, v primerjavi z liro za 45,9 odstotka, z dolarjem za 36,9 odstotka (v enaki meri tudi z obračunskim klirinškim dolarjem), z avstrijskim šilingom za 60,6 odstotka, s švicarskim frankom za 61,4 odstotka

Delegati so menili, da je veliko razlogov za nezadovoljstvo, če drsenje dinarja primerjamo z rezultati, ki jih dosegajo v trgovinski menjavi s tujino in da dinarja ni mogoče braniti izključno z ukrepi kreditno monetarne politike. (dd)

30 let avstrijske neodvisnosti

DUNAJ — Avstrija je včeraj praznovala 30-letnico odhoda zadnjih zavezniških čet z njenega ozemlja. Prvič po dvajsetih letih so ob tej priložnosti priredili pred dunajskim županstvom vojaško parado, na kateri so ob navzočnosti najvišjih oblasti sodelovali oklepna vozila, letala in helikopterji ter kakih 2.600 vojakov. S takšnim načinom praznovanja so očitno hoteli nekoliko popraviti podobo Avstrije, katere mednarodni ugled so v zadnjih časih dokaj načeli razni škandali.

Po drugi strani pa letos poteka tudi 30 let od podpisa avstrijske državne pogodbe, s katero je Avstrija znova pridobila suverenost in ki je omogočila odhod zavezniških čet. V tej pogodbi so jasno določene tudi pravice narodnostnih manjšin, ki pa so v dobri meri ostale zgolj na papirju. Na to so opozorili njihovi predstavniki, ki so v petek ustanovili na Dunaju skupni center za narodnostne skupnosti.

Dokončno pokopali naivni optimizem v bodočnost Revidiran program partije: nov pečat Mihaila Gorbačova

MOSKVA — Vsi sovjetski dnevniki so včeraj objavili »revidiran« tretji program KP Sovjetske zveze. Že ob prvem bežnem pregledu je lahko vsakomur jasno, da bolj kot »revidirani«, je to povsem novi program, ki ohranja le nekatere splošne smernice starega programa Nikite Hruščova iz leta 1961. Politologi in z njimi tudi navadni sovjetski državljani skušajo sedaj razbrati v tem, kaj jih čaka v prihodnjem obdobju.

Kot prvo je treba omeniti, da so s programa črtali vse optimistične napovedi o izgradnji socialistične družbe in o prehodu h komunizmu. Napovedi prejšnjega programa so bile tako naivne in neuresničljive, da so se iz njih brili norca celo tisti, ki niso sovražno razpoloženi do sovjetske oblasti.

Gorbačov je torej s pragmatizmom dal svoj pečat programu, saj je do skrajnosti realističen. Namesto utopijske dolgoročne napovedi je sedanji program krepko pri tleh in nakazuje predvsem kratkoročne naloge za sovjetsko družbo. V njem je jasna zahteva po posodabljanju delovnih procesov, ki jih zahteva sedanji tehnološki izziv. Program je torej bolj namenjen sedanjemu položaju sovjetske družbe in bo zato nedvomno bolj vplival na življenje v Sovjetski družbi.

Seveda so v njem tudi pozivi za mir in družbeni napredek. Zaobjeta so vsa področja sovjetske družbe od

kulture do znanosti. Precej bolj umirjen od prejšnjega je tudi glede vprašanja religije. V poglavju, ki naveda odnose s prijateljskimi in bratskimi partijami so izpustili prejšnje obtožbe in obsodbe na račun raznih revizionizmov. V njem ni več stavka: »Revizionistična ideologija se je najbolje utelesila v programu. Zveze komunistov Jugoslavije«. To pa še ne pomeni, da se je Gorbačov odpovedal sovjetskemu internacionalizmu in da ne bo več pazil na pravilnost izbir v bratskih partijah, postal je le bolj realističen. »Različne pobude« so vezane »na specifične nacionalne pogoje« in na »konkretne zgodovinske okoliščine«. Tudi glede morebitnih medpartijskih sporov je novi program skrajno prožen. Vseeno pa je v njem jasno navedeno, da se bo SZ postavila po robu v primerih, ko bi bil pod vprašajem revolucionarni smisel marksizma in leninizma, ko bi torej prišlo do odstopanja v »realnem socializmu«.

»Revidirani« program bodo predložili na 27. kongresu KP SZ, ki bo 25. februarja prihodnjega leta. Ze sedaj pa lahko trdimo, da bo program glavni predmet vseh predkongresnih razprav, saj je v njem marsikaj nedorečenega, da pušča nadaljnji maneverski prostor morebitnim novim pobudam. Sovjetska zveza je torej že krepko stopila na novo pot, ki jo že vsi imenujejo »era Mihaila Gorbačova«.

Gospodinjstva v težavah zaradi padanja standarda

BEOGRAD — Le 5 odstotkov jugoslovanskih gospodinjstev ocenjuje, da jim skupni prihodki v celoti zadoščajo za vse redne potrebe, 19 odstotkom pa ne uspe prebiti se do konca meseca. Med tema dvema skrajnostima je 66 odstotkov gospodinjstev, katerih osnovni in dodatni prihodki samo delno pokrivajo tekoče potrebe.

Takšno stanje je izraženo v najnovejši anketi o potrošnji prebivalstva, ki jo je izvedel Zavod za tržne raziskave iz Zagreba. Skoraj dve tretjini anketiranih gospodinjstev na primer ocenjuje, da bodo letos živeli slabše kot lani. Na izboljšanje pa upa šele vsako 114. gospodinjstvo. Pred šestimi leti pa je lepšo prihodnost od sedanjosti pričakovalo skoraj vsako tretje gospodinjstvo, medtem ko je poslabšanje standarda predvidevalo vsako šesto. Pokazalo se je tudi, da vse večje število zaposlenih najde dodatne vire zasluzka, da bi izpopolnili nizke ose-

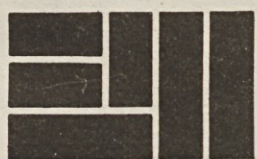
ne prihodke iz rednega delovnega razmerja.

Čeprav večina Jugoslovancev z zaskrbljenostjo pričakuje bližnjo prihodnost, pa je ohrabrujoče množično izraženo prepričanje, da je iz krize možno splavati z lastnimi silami, je izjavil predsednik Jugoslovanske konference za socialne dejavnosti dr. Berislav Šefer. Opozarja tudi na realnost ocen v odgovorih na vprašanje, kako naj bi se izboljšale neugodne gospodarske razmere. Prebivalstvo v zadnjih letih v vseh takšnih anketah na prvem mestu poudarja, da je potrebno veliko več delati, rešitve pa nadalje vidijo v povečanju produktivnosti in proizvodnje, večjem varčevanju in smotrni porabi, krepitvi nadzora, discipline in odgovornosti. Kot meni Šefer, boljšega vrstnega reda ne bi ponudil niti dolgoročni program gospodarske stabilizacije. (dd)

Sudan in Egipt spet prijatelja

KAIRO — Šef sudanskega vojaškega režima Sevar el Dahab je včeraj prispel na tridnevni uradni obisk v Egipt. Sprejel ga je egiptovski predsednik Mubarak. Med državama so po letošnjem 6. aprilu, ko je general el Dahab strmoglavil Nimeirija, vladali dokaj hladni odnosi. S tem prvim srečanjem pa se bodo, kot kaže, obnovili tradicionalno tesni odnosi med nilskima sosedama. (AP)

EDI MOBILI

KAKOVOST
IN PRESTIŽ

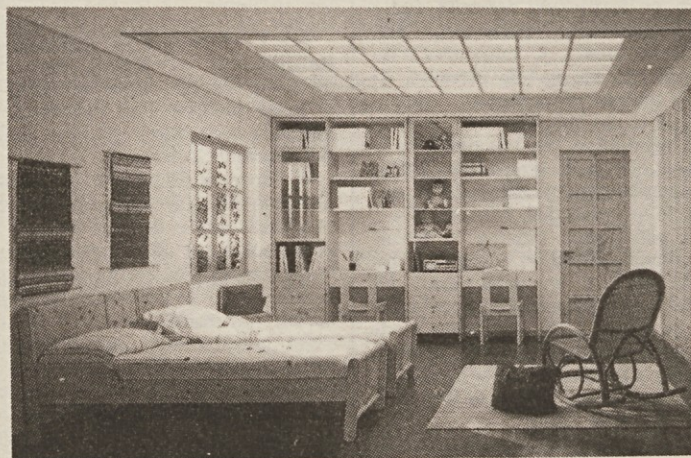
TRST

Ul. Baiamonti 3 - tel. 820766

Ul. Di Vittorio 12 - tel. 813301

ekskluzivni zastopnik
kuhinj

 moreluzzo

Olajšave pri plačilu

V petek v Špetru

S problematiko šole in teritorija začetek Benečanskih kulturnih dnevov

ŠPETER — Pisatelj, pedagog, učitelj in eden od ustanoviteljev Združenja gibanja za vzgojo Mario Lodi je v petek, v špetrski občinski dvorani, odprl dvanajsti ciklus Benečanskih kulturnih dnevov, ki jih prireja študijski center Nediža in Slovenski raziskovalni inštitut SLORI. Kulturna srečanja, ki so v vseh teh letih nudila veliko priložnost za premislek in tudi za posredovanje predlogov o kulturni in socio-ekonomski stvarnosti Nadiških dolin, so že postala globoko zakoreninjena pobuda v krajevni stvarnosti, kakor je pokazala tudi velika udeležba na petkovem začetku, katerega so se udeležili številni učitelji in vzgojitelji. Tema prvega večera je bila namreč »Skupnost, kultura in teritorij«, na naslednjem, ki bo v četrtek, pa bo govor o problemih, ki so strogo povezani s šolskimi neuspehi.

V Nadiških dolinah je vedno obstajala zapreka, ki je v šolah ni bilo mogoče premostiti, kadar je bilo treba odpreti tisto knjigo, v kateri je govor o našem teritoriju z njegovo zgodovino, kulturo in jezikom, je ugodoma na petkovem večeru dejal profesor Petričič, predsednik študijskega centra Nediža. Treba je razumeti razloge takega stanja, obenem pa skupno razmišljati (pri tem so mišljeni vzgojitelji, učno osebje ter kulturni in politični operaterji) o šolskem in kulturnem razvoju našega področja in naše pokrajine, kjer slovenska in furlanska skupnost pričakuje novosti na zakonskem področju: to je bil glavni cilj petkovega večera, kot je ob koncu dejal profesor Petričič.

Otrok začne zbirati razne podatke in raziskovati že takoj po rojstvu s prvimi instrumenti, ki jih ima na razpolago, to je z občutki. Ko pride

v šolo že razpolaga z velikim številom podatkov in izkušenj, ima tudi že svoje poglede na svet. Šola bi mu zato na začetku morala nuditi sredstva, da bi lahko nadaljeval svoje raziskovalno delo, vzgojitelj pa bi moral postati organizator kulture, pri svojem delu pa bi moral izhajati tako iz kulturne kakor iz jezikovne stvarnosti okolja, v katerem otrok živi, je dejal Mario Lodi. Kako pa lahko proučuje teritorij, ne da bi se učil jezika, prvega jezika, ki ga otrok govori, v tem primeru slovenskega narčja, je še nadaljeval Mario Lodi. Ko se to dogaja pomeni, da gre za pravo mutilacijo, pomeni pa tudi, da se otrok odklanja kot subjekt šole. Na tak način se vračamo k stari šoli, kjer učitelj posreduje že prej določeno vsebino, ki jo je izbral sam ali pa minister in pri tem sploh ne upošteva vsega raziskovalnega dela, ki ga je opravil otrok.

Te misli je na petkovem večeru nadaljeval prof. Paolina Mattioli Lambert, ravnateljica srednje šole Ippolito Nievo v Čedadu, ki je z branjem šolskih programov za srednjo šolo v bistvu potrdila, kako so teze, ki jih je zagovarjal Mario Lodi, povsem v skladu z ministrskimi programi. Večer se je nato nadaljeval z zanimivo

razpravo, v kateri sta prišla do izraza, tako s strani staršev kot tudi učiteljev, neugodje zaradi obstoječega razkola med šolo in teritorijem in pa zavest, kako je težko usklajevati s šolsko stvarnostjo tiste didaktične izkušnje, ki jih je z veliko profesionalnostjo in ljubeznijo do svojega dela orisal Mario Lodi.

Otroška razstava v Čedadu

ČEDAD — Tudi učenci iz Čedada in Nadiških dolin se bodo udeležili špeterskih ekoloških in kulturnih dnevov. Njim je bil namreč dodeljen poseben prostor v Beneški galeriji, da bi razstavili slike na temo »Okolje Nadiže«, ki so jih ustvarili v teku zadnjega šolskega leta.

Med razstavljenimi slikami bodo izbrali najboljše in jih tudi nagradili s praktičnimi nagradami.

Nagrajevanje bo na sporedu danes popoldne ob 14.30 v stari galeriji. Vsi tisti, ki so se predstavili s kakšnim delom, bodo prejeli kupon za konzumacijo pečenih kosančev, ki jih bodo dobili na razstavi sadja, ki je vsako nedeljo na dvorišču učiteljskega.

Znatno je presegla prvotna pričakovanja

Petindvajset let višje pomorske šole v Piranu

PIRAN — Te dni mineva četrto leto od ustanovitve višje pomorske šole v Piranu, ki je danes najstarejša višješolska izobraževalna organizacija na Obali.

Na pobudo že takrat uveljavljene ladjarja Splošne plovbe in z dekretom slovenske skupščine je začela delovati v skromnih pogojih. Mnogi so ji prerokovali kratko življenjsko pot, češ da je 41 km dolg pas jadranske obale, od Šentjernejskega zaliva do izliva reke Dragonje le skromen prostor in da Slovenci nimajo nobene pomorske tradicije, ne kadrov in ne izkušenj. Stvarnost pa je bila povsem drugačna. Splošna plovba je potrebovala primerno usposobljene strokovnjake, navtike in strojnike, ki so na slovenskih in vse bolj tudi tujih ladjah, ponesli v svet sloves piranskih diplomantov.

V piranski šoli so najprej izobraževali v dveh programih. Začetno prostorsko stisko so premagali z gradnjo stavbe v kateri je šola še danes, kadrovske težave pa ob pomoči predavateljev z Reke. Več je bilo pomembnih dogodkov v 25 letih, ki so vsak zase in vsi skupaj oblikovali razvoj te višješolske izobraževalne organizacije, ki je s svojevrstnim načinom dela, praktičnim na ladji in teoretičnem pri rednem pouku, edin-

stvena v Jugoslaviji.

Danes je šola pred pomembnim prehodom na visoko raven, kar pomeni, da končujejo delo po starih in uvajajo nove vzgojno izobraževalne programe.

Na preobrazbo slovenske univerze kamor sodijo, so se dalj časa pripravljali, vendar pa nekaj pomembnih nalog pogojenih z materialnimi možnostmi posodobitve še ostaja. Pohvale vredno je dejstvo, da poleg rednega študija v obeh že predstavljenih programih in v tehnologiji prometa izobražujejo tudi ob delu. Za to obliko vlada presenetljivo veliko zanimanje, saj je samo v ljubljanskem oddelku na novo prijavljenih 80 študentov tehnologije prometa v študiju ob delu.

Z novim študijskim letom pa na šoli gostijo še oddelke turistične smeri ekonomske fakultete iz Ljubljane. Ta vpis je zadovoljiv, kar potrjuje pomanjkanje višje usposobljenih gostinskih in turističnih delavcev, hkrati pa dokazuje, da šola izobražuje skladno s potrebami domačega gospodarstva.

Ob pomembnem jubileju višje pomorske šole lahko povzamemo misli zapisane v posebni številki glasila Splošne plovbe v Piranu. »Šola je ne le izpolnila pričakovanja zagnanih optimistov, ki so jo pomagali ustanovljati, ampak je ta pričakovanja znatno presegla. Lahko rečemo, da smo s šolo tudi Slovenci kot narod še trdneje zasidrani ob tem našem lepem in gospodarsko tako pomembnem kosu jadranske obale in 1.176 poveljnikov ladij, upraviteljev stroja, častnikov in drugih diplomantov višje pomorske šole, je temu zgovoren dokaz.

Mirjam Muženič

TRST — Deželni odbor F-JK je odobril dva finančna prispevka (skupno dve milijardi in sto milijonov lir) za Deželno ustanovo za razvoj kmetijstva (ERSA), da bi ta ustanova lahko krila investicijske stroške za usposobitev skupnega italijansko-jugoslovenskega sistema za obrambo pred točo na obmejnem pasu. O ukrepu je na odborovi seji poročal odbornik za kmetijstvo Antonini.

Viezzi (KPI) odgovarja na polemiko Zanfagninija (PSI)

TRST — Izvolitev predsednika deželnega sveta F-JK je dal povod za polemiko socialističnega svetovaleca Zanfagninija do KPI.

Z njo v zvezi je deželni tajnik KPI Roberto Viezzi v tiskovnem poročilu dejal, da Zanfagninijeve izjave nikakor ne blestijo zaradi svoje logike. Zanfagnini bi želel, da bi komunisti glasovali za odborov predlog samo na osnovi generične izjave, češ da je predsedniško mesto skupščine »super partes«. Če naj določen predlog odraža voljo vseh demokratičnih sil v deželnem svetu, se je o njem treba najprej dogovoriti s temi silami, je še dodal Viezzi, sicer gre za neprevidno zvijačo.

Viezzi še dodaja, da se je Zanfagnini končno zavedel, da je problem odnosov do KPI političnega značaja. Komunisti so kritizirali novi odbor prav zato, ker se ni lotil

tega političnega problema, ki ga sami označujejo kot korekten odnos med večino in glavno stranko demokratične opozicije.

Polemika v zvezi s Cellijevo izvolitvijo — dodaja Viezzi — je pretveza; ob takratni priložnosti je bil politični položaj popolnoma drugačen od sedanjega; če takrat ni bilo primerne posvetovanja z demokratičnimi političnimi silami v opoziciji, je bilo to gotovo napaka, ni pa dober razlog, da se sedaj delajo še večje, ki so prava zloraba. Ta bedna polemika — zaključuje Viezzi — ne more izbrisati enega od dejstev pravkar zaključene deželne krize, to je sramotnega trgovanja okrog predsedstva skupščine v okviru baleta enakega kova porazdeljevanja stolčkov, ki je bil edini interes strank večine v tem neuresničenem »poenostavljanju«.

Prispevajte za
Dijaško matico

K. & G.
KONFEKCIJE

Nudi vam novosti za jesen - zimo: puloverje, srajce, hlače, krila, spodnje perilo, nogavice, volno.

VSE ZA MOŠKE
IN ŽENSKO

OPČINE

Narodna ulica 71
Telefon 214-269

Avtokaroserijska
delavnica

Umberto Žerjal

Damjan Sancin

Krmenka 475 — TRST
Tel. 040/824381

POHIŠTVO
BIECHER

Trst - Ul. dell'Istria 27
Tel.: 750113

IZREDNA PROMOCIJSKA
PRODAJA
SE NADALJUJE
DO KONCA LETA

IZKORISTITE PRILOŽNOST!
Obv. obv.

NA PRODAJNIH MESTIH
«COOP CONSUMATORI»

ki je nastala z združitvijo Zadruga
Danieli iz Buttrija, Delavske zadruga
iz Tržiča in Zadruga Borgomeduna
iz Pordenona.

Azzano Decimo
Buttrio
Čedad
Krmin
Gorica
Majano

coop
CONSUMATORI

COOP si ti. Kdo ti lahko nudi več!

Maniago
Tržič
Palmanova
Passons (Videm)
Pordenon (sever)
Pordenon (jug)
Ronke
Savile
San Daniele del Friuli
San Vito al Tagliamento
Torviscosa
Villa Vicentina

Za več kot 65.000 članov

OD 14. OKTOBRA DO 2. NOVEMBRA

TRADICIONALNI

POPUST
10%

NA VSEH ARTIKLIH

Za nakup do največ 300.000 lir

ŠE ENA UGODNOST ZA ČLANE

POSTANI ČLAN TUDI TI!

Stališče devinsko-nabrežinske KPI o novi situaciji v občini

Komunisti zaskrbljeni za razvoj občine

zato napovedujejo odločno opozicijo

V petek se je v Nabrežini sestalo tajništvo devinsko-nabrežinske sekcije KPI »E. Berlinguer«, ki je obravnavalo položaj v občini po izvolitvi novega levo-sredinskega odbora in župana iz vrst Slovenske skupnosti. Devinsko-nabrežinska KPI s presenečenjem naznanja javnosti popolnoma spremenjena stališča PSI in SSK, ki sta po petih mesecih pogajanj s komunisti nenadoma sprejeli zaveznitvo z demokristjani, ki so se po mnenju tajništva KPI v zadnjih letih izkazali z nestalno politiko in niso storili nič konkretnega za razvoj občine.

Kot komunisti navajajo v tiskovnem poročilu, sloni novo zaveznitvo le na čistem dogovoru o razdelitvi mest v občinskem odboru brez vsakih programskih osnov, kar je brez prave logike, saj so tako socialisti kot Slovenska skupnost vedno pozitivno ocenjevali delo prejšnjega odbora, v katerem je bila tudi KPI. Zato smatrajo, nadaljujejo v svojem tiskovnem sporočilu, da niti volilni rezultati ne odgovornost in pripravljenost KPI v teh mesecih za dialog ne morejo opravičiti takega preobrata v stališčih PSI in SSK.

Posebno hudo odgovornost nosijo po

mnenju komunistov socialisti, ki so se izrekli proti zaveznitvi s KPI potem, ko so se s KPI pogajali pet mesecev. To dokazuje, da so se podredili logiki, ki nima nič skupnega s krajevnimi interesi in so svoje izbire podredili demokristjanom. S to svojo izbiro niso dosegli nobenega cilja, ki so si ga zastavili, nadaljuje tiskovno sporočilo, v prvi plan pa so postavili KD.

Tajništvo devinsko-nabrežinske sekcije KPI ocenjuje kot hudo tudi obnašanje SSK, ki je po mnenju KPI v strahu, da izgubi župansko mesto, brez pomislekov spremenila svoja stališča v zadnjih štirih dneh pred občinsko sejo in to potem, ko je že dosegla sporazum s komunisti o programu in odboru, ki bi bil odprt do socialistov. Po mnenju KPI je tudi diskusija v občinskem svetu pokazala, da ni obstajala nobena nevarnost za nacionalni blok, če bi PSI in SSK, ki sta v občinskem svetu odgovornost za nov dogovor prevračali ena na drugo, želeli potrditev prejšnjega odbora.

Zaradi vsega tega, nadaljuje tiskovno sporočilo, so komunisti močno zaskrbljeni za bodočnost občine. Nji-

hova zaskrbljenost izhaja iz nasprotij, ki so prišla na dan v novem občinskem odboru glede obravnavanja sožitja dveh narodnostnih skupnosti kakor tudi zato, ker dvomijo, da bo novi odbor znal pravično vrednotiti teritorij, kot to predvideva novi regulacijski načrt, ki ga je želela prejšnja uprava in še posebej komunisti. Zato komunisti iz Devina-Nabrežine napovedujejo pazljivo in odločno opozicijo, z raznimi predlogi pa bodo skušali prispevati k razvoju občine.

Da bi poglobljeno osvetlili novonastalo situacijo v občini, so komunisti za prihodnji teden napovedali sejo vodstva sekcije skupno s skupščino članov.

Danes dopoldne zborovanje KPI

Tržaška avtonomna federacija KPI prireja danes ob 10.30 na lastnem sedežu v Ul. Madonnina 19 javno zborovanje KPI, na katerem bo govoril Piero Fassino, pokrajinski tajnik KPI iz Turina. Govoril bo o pobudah v zvezi s problemi, ki so se pojavili z začetkom vladne krize.

Včeraj in danes na velesejmu

Mačke za vse okuse a ne za vse žepe

Na tržaškem razstavišču se je včeraj zjutraj pričela 2. mednarodna razstava čistokrvnih mačk. Udeležencev na tej manifestaciji vsekakor ni bilo malo, saj je tudi v Trstu veliko ljubiteljev teh živali.

Na razstavi je bilo zastopanih več mačjih pasem — od teh so pri nas najbolj znane in priljubljene siamske in perzijske. Ravnateljica tržaškega oddelka Vsestranske zveze rejcev mačk (FFI — Federazione Italiana Felini) je povedala, da imajo v Italiji skoro vsi rejci najbolj »v čislili« mačke z dolgo dlako. Take živali pa ne odgovarjajo popolnoma pojmu svoje mačje vrste pač pa so zgolj zahtevne »igračke«, ki niso sposobne skrbeti same zase. Bolj »mačke«, v pravem pomenu besede, so tiste, ki jih pokriva kratka dlaka. Bolj iznajdljive so, bolj samostojne, a seveda tudi bolj »divje«. To je lahko opazil vsak površni obiskovalec — perzijske mačke so mirno čepele v svoji lepi, z blazinami in zavesami opremljeni kletki; mačke s kratko dlako pa so hodile iz kota v kot kot kaka ujeta divja zver.

Razstave so se udeležili razstavljalci iz raznih držav, predvsem Nemčije, Holandske, Italije in Avstrije. Skoro vse evropske države je zastopalo okrog petsto štirinožnih živali s »plemenitim« rodovnikom. V Mednarodno združenje rejcev mačk so vključene skoro vse evropske države. Jugoslavija pa od sedaj še ni vstopila v to organizacijo, čeprav bi imela za to vse možnosti. Kaže, da se Jugoslavija sama premalo zanima za to, saj se lahko v to združenje prostovoljno vključi vsaka država.

V popoldanskih urah so vse »mačke lepote«, ki kandidirajo za naslov »najlepše« obiskali izvedenci in veterinarji iz vse Evrope, ki so izvedli med razstavljenimi živalmi strogo strokovno selekcijo. Danes popoldne pa bodo častni lepotni naslov podelili najlepšemu samcu in samici, nagrado pa bosta dobila tudi dva najlepša mladiča od 3 do 6 mesecev ter od 6 do 10 mesecev. Ob tej priložnosti bo izbran tudi absolutni prvak letošnje razstave.

Nekaj plemenitih primerov mačjih mladičev je bilo na letošnji razstavi tudi naprodaj. Seveda so ti, svoji imenitnosti primerno, tudi precej dragi. Kdor želi imeti čistokrvno mačko, bo moral za to odšteti vsaj od tristo do šeststo tisoč lir. Upoštevati pa je treba, da izročijo novemu lastniku ob nakupu tudi listino, ki zagotavlja čistokrvno poreklo živali, od mačjega pradedca in prababice dalje. To pa tudi kaj pomeni, ali ne?

H J

Včeraj zaključek pete izvedbe

POZITIVEN OBRAČUN

LETOŠNJE »TRANSADRIE«

Na sejmu razstavišča pri Montebelu se je včeraj zaključila peta izvedba mednarodne razstave »Transadria«, ki je že postala najbolj verno ogledalo ponudbe italijansko-jugoslovenskega pristaniškega sistema Severnega Jadrana. Razstavo, ki letos ni bila odprta širšemu občinstvu, si je v štirih dneh ogledalo okrog petsto operaterjev: že ta podatek pove, da je manifestacija pritegnila dokajšnjo pozornost v specializiranih krogih. Organizatorji pa menijo, da je prvi, še površni obračun letošnje Transadrie, pozitiven predvsem zato, ker je nakazal in potrdil nekatere smernice za nadaljnji razvoj severnojadranskega pristaniškega sistema: vse to pa seveda ob upoštevanju sedanje nikakor ne ugodne gospodarske konjunktore, ki ne dovoljuje preveč optimističnih pričakovanj.

Pogled je vsekakor ob zaključku letošnje Transadrie uprt v bodoče izdaje te manifestacije: aprila 1987 na Reki in oktobra 1988 spet v Trstu. To bo priložnost za poglobitev nekaterih tematik, ki so bile že letos nakazane: na primer problem razvijanja odnosov Jug - Sever, ki daleč zaostajajo za onimi Sever - Jug. Z drugimi besedami, odnosi severnojadranskih pristanišč s severnimi partnerji — predvsem Avstrijo, Nemčijo, Madžarsko in Češkoslovaško — so danes kolikor toliko zadovoljivi, je pa še povsem odprto vprašanje sodelovanja s partnerji na Jugu, še posebno na drugem bregu Sredozemlja. Dejstvo, da je Severni Jadran točka, kjer Sredozemlje najgloblje »prodre« v evropski kontinent, bi moralo nuditi tudi na tem območju velike možnosti, ki pa so doslej še povsem neizkoriščene.

Kot ob vsaki izdaji Transadrie, je bil tudi tokrat govor o odnosih med severnojadranskimi pristanišči. Konkurenca med Trstom, Benetkami, Koprom in Reko seveda obstaja, ne sme pa sloneti na neekonomskem znižanju tarif, v nasprotju z načeli korektnega upravljanja, pač pa na izboljšanju in posodabljanju storitev, na učinkovitosti dela, na čim večji produktivnosti.

Obisk Marchia na Lošinju

Predsednik tržaške pokrajine Marchio je bil v teh dneh gost lošinskega župana Vinka Musića. Med srečanjem na županstvu se je Marchio sestal z različnimi predstavniki socialnega, gospodarskega in političnega življenja tega dalmatinskega otoka, obiskal pa je tudi novozgrajeno letališče na Lošinju.

V razgovorih so predstavniki obeh uprav poudarili nujnost povečanja turistične menjave med Trstom in Lošinjem. V ta okvir bi se lahko dobro vključilo novo letališče, preko katerega bi lahko organizirali zračno povezavo med Trstom in Lošinjem. Po mnenju obeh strani bi morali okrepiti tudi ladijsko zvezo med obeh mestoma, kar bi nedvomno prispevalo k

povečanju turistične ponudbe v obeh krajih. Ob koncu pogovorov je Marchio povabil lošinskega župana Musića na obisk v Trst.

● **V sredo, 30. t.m., ob 18.30 se bo na redni seji sestal pokrajinski svet.** Med ostalimi točkami dnevnega reda bodo obravnavali tudi vprašanje v zvezi s predvidenim zaprtjem rafinerije Aquila.

● **Rajonski svet za Kjadin - Rocol se bo sestal v četrtek, 31. t.m., ob 19. uri.** Seja bo na sedežu sveta v Ul. Mil-le 16.

● **V torek, 29. t.m., se bo ob 19.00 sestal rajonski svet za Sv. Jakob.** Seja bo v sejni dvorani anagrafskega urada v Ul. Caprin 18/1.

Jutri seja občinskega sveta v Zgoniku

Jutri se bo ob 19. uri sestal zgoniški občinski svet, ki bo poleg običajnih točk dnevnega reda (na sporedu jih je kar 17) obravnaval nekatera pomembna družbenopolitična vprašanja. Tako bo v razpravi drugi krog pripomb in ugovorov ki varianti občinskega regulacijskega načrta, ki ga bodo nato odposlali na deželo za dokončno odobritev. Na dnevnem redu sta tudi predloga za najem posojila pri osrednji Hranilnici in posojilnici v Rimu za izredno vzdrževanje ceste pri Briščah in za nakup opreme za športno kulturni center. Poleg obnove nekaterih stalnih oziroma posvetovalnih komisij, bodo odobrili pravilnik občinskih uslužbencev in pa pravilnik za uporabo športno kulturnega centra.

B. S.

Foto Trst 80 razpisal nov fotografski natečaj

Fotokrožek Foto Trst 80 je ponovno razpisal fotografski natečaj, ki je odprt vsem fotoamaterjem Furlanije-Juljske krajine. Na njem bodo lahko zainteresirani sodelovali tako z barvnimi diapozitivi, kot s črno-belimi slikami na prosto temo.

To je že četrti natečaj, nam je povedal Duilio Vecchiet, aktivni član krožka, ki je izrazil upanje, da bi se tudi letos prijavilo čim več fotoamaterjev, tako da bi natečaj dobro uspel in da bi tudi sicer dejavnost krožka še bolj zaživela.

Moram povedati, je še dejal, da naš krožek tudi v poletnem času ni počival. Tu je spomnil na sodelovanje članov krožka na večeru v Ricmanjih meseca junija, na katerem sta z uspehom nastopila še pesnik Aleksij Pregarc, katerega novo zbirko poezij je predstavil prof. Josip Tavčar in pevec Tone Kozlevčar, ki ga je na citre spremljal Miha Dovžan.

»Tudi posamezni člani našega društva so se v poletnih mesecih predstavili s svojimi fotografijami, kot Saša Ota, Marina Postogna, Janko Kovačič in Antek Terčon. Sedaj nas vabijo na skupinsko razstavo v Ljubljano. Povabilo smo prejeli s strani Jugobanke, razstava pa naj bi bila zadnje dni oktobra.«

Še z znanim fotografom Jankom Furlanom se člani fotokrožka menijo, da bi, v okviru njihovih večerov, pripravili razstavo reklamnih slik in fo-

tografij o modi. Upajo, da bo do te zanimive razstave prišlo takoj za začetku prihodnjega leta.

»Naša želja je,« je še Vecchiet pristavil, »da bi se naših večerov in predstav udeležilo čim več ljudi, ker bi tako tudi mi dobili večje veselje in se še z večjo vnemo lotili dela fotografij tudi z našo problematiko.«

Fotografska razstava na gradu Sv. Justa

Na gradu Sv. Justa je še naprej odprta fotografska razstava pod naslovom »Dežela severnih sivev«, ki jo je pripravila sovjetska tiskovna agencija TASS v sodelovanju z združenjem Italija - SZ in pod pokroviteljstvom dežele F-JK in Avtonomne tržaške turistične ustanove.

Razstavljenih je več kot dvesto fotografij, ki prikazujejo življenje na področju, ki obsega 11 milijonov kv. km (kar je skoraj polovica celotnega ozemlja SZ), kjer v izredno težkih klimatskih pogojih živi in dela 26 različnih narodov in narodnostnih skupin.

Razstava bo odprta do 10. novembra, ogled pa je možen ob delavnikih od 10. do 12.30 in od 15.30 do 18.30, ob nedeljah pa od 10. do 13. ure.

Sesljsanski družbeni center pripravil za novo sezono dokaj bogat program

V sesljskem družbenem centru, svojevrstnem kolektivu, ki že nekaj let deluje pod okriljem devinsko-nabrežinske občinske uprave, potekajo v teh dneh priprave in vpisovanja za tečaje in druge pobude, ki jih namerava center v letošnji sezoni izpeljati. Poudariti gre, da bo dejavnost Družbenega centra letos bolj živahna kot v preteklosti, saj bo npr. število raznovrstnih tečajev precej bolj pestro. Sicer pa je na sedežu centra živahno že sedaj; športno igrišče in prostori, ki jih center nudi na razpolago, so namreč vsak dan zasedeni, precej dejavno pa je poleg tega tudi v večernih urah.

Ravno v tej zvezi bi seveda poudarjal pomen teže kolektiva, ki je, kot kaže pridobil precejšnjo vlogo med krajevno mladino. Povedati gre zlasti, da center deluje na občinski ravni in je torej dvojezičnega značaja, njegov glavni namen pa je združevanje mladine (in tudi odraslih) ob prostem času. To je animatorjem centra po vsem sodeč uspelo in to kljub nekaterim predsodkom, ki so še zmeraj zakoreninjeni v okolju, v katerem center deluje. Poleg prirejanja raznovrstnih dejavnosti se center lahko ponaša še z nečim; uspelo mu je namreč vzpostaviti tesno sodelovanje z nekaterimi pomembnimi ustanovami, ki delujejo v okolici, v prvi vrsti z Zavodom združenega sveta iz Devina (vaditelji tečaja angleščine za otroke so npr. ravno dijaki omenjenega Collegea), preko občinskega oddelka za kulturo pa zadnje čase tudi z ZSKD.

Če se zaustavimo pri tečajih, ki jih Družbeni center namerava izpeljati, bi povedali le, da nudijo precejšnje možnosti izbire. Začetek tečajev je predviden za prvo polovico prihodnjega meseca, pobuda pa je nameravana bodisi otrokom, kakor tudi mladini oz. odraslim. Poleg tečaja angleščine bo sesljski center za otroke v letošnji sezoni priredil tečaj glasbene vzgoje, ki ga bo vodil znani kantavtor Alfredo Lacosegliaz iz Sesljana ter tečaj foto-

grafije in splošne telovadbe; precejšnji novosti bosta nedvomno tečaja za obrtno dejavnost in učenje terminologije basic pri uporabi osebnega računalnika. Praktična uporaba računalnika je (v sodelovanju s tržaškim Centrom di calcolo) predvidena tudi pri tečajih za mladino oz. odrasle, ki bodo poleg tega imeli možnost za fotografsko udejstvovanje, vadenje kitare in telovadbo. Novost bo v tej zvezi juga ter večstopenjski tečaj angleščine, ki jih bo vodil prof. Richard Huckstep, in slovenščine (poučevala jo bo prof. Vera Tuča - Ban).

Poleg omenjenih tečajev namerava Družbeni center v prihodnosti organizirati še nekatere druge pobude; ena izmed teh so koncerti raznih glasbenih skupin in filmski večeri. Nekaj tehničnih pripomočkov, kot sta npr. maxivideo in videoregistrator, je sesljskemu centru v tej zvezi uspelo že nabaviti, velika pridobitev pa bodo tudi nekateri novi prostori, ki jih trenutno preurejajo.

Glavni namen centra pa je, da bi mu uspelo razširiti krog tistih, ki bi se radi udeleževali v okviru njegovih pobud in obenem navezati čimširše sodelovanje z različnimi organizacijami iz okolice.

V.

Obisk slovenskih pedagogov

V petek je bila v Trstu kot gost tržaškega Slovenskega dijaškega doma Srečko Kosovel skupina pedagoških vzgojiteljev Doma učencev Ivan Cankar iz Ljubljane. Med svojim bivanjem v Trstu so obiskali tudi spomenik štirim junakom na bazoviški gmajni in tržaško Rižarno, kjer so z zanimanjem sledili besedi časnika F. Udoviča, ki jim je prikazal zgodovino tega nacističnega morišča.

Tečaj matematike v Miramarskem centru

V Mednarodnem centru za teoretsko fiziko pri Miramaru se v ponedeljek, 4. novembra prične nov tečaj, ki je posvečen matematiki. V centru se bo v ta namen zbralo nad sto matematikov iz kakih petdesetih držav vseh celin, zlasti pa iz držav v razvoju. Tečaj bosta vodila prof. Vesentini z univerze v Pisi ter prof. Rawnsley z univerze v Warwicku. V okviru tečaja bo 22. november posvečen spominu znamenite nemške znanstvenice Emmy Noetherjeve ob 50. obletnici njene smrti. Tega dne se bosta tečaja udeležila tudi slavni nizozemski matematik Van Der Waerden in turinski učenjak Tullio Regge.

Ob mrzlični dejavnosti sindikalnih organizacij Marchio napovedal odstop, če vlada ne poseže za rešitev krize v Aquili

Predsednik Pokrajine Gianni Marchio je včeraj napovedal, da bo odstopil s predsedniškega mesta, če vlada ne bo ukrepala za rešitev krize, ki je zajela tržaško rafinerijo Aquila po napovedi vodstva podjetja, da ukine proizvodno dejavnost obrata pri Žavljah. Marchio je tudi pozval druge voditelje tržaških uprav, naj v primeru imobilnosti vlade sledijo njegovemu zgledu.

Pokrajinski predsednik je istočasno sporočil, da je zahteval nujno srečanje s predsednikom ENI Revigliom za proučitev alternativnih rešitev za ža-veljsko rafinerijo, v primeru, da bi francoska družba ne odstopila od svojih sklepov.

V dopoldanskih urah se je sestal s predstavniki delavskega sveta rafinerije, ki so mu orisali položaj ter potek srečanja s predstavnikom Totala Laportejem. Ob tej priložnosti so ponovno izrazili potrebo po skupnem srečanju vseh krajevnih uprav za deželo na čelu in sindikalnih organizacij, na kar je pokrajinski predsednik pristal ter še sam posredoval ta poziv vsem omenjenim dejavnikom. Samo z močno in enotno pobudo bo mogoče nekaj premakniti v pozitivno smer, pra-

vijo sindikati, ki se v prvi vrsti obračajo na vlado. Ta je dolžna, da se zavzame za tržaško rafinerijo, še zlasti če upoštevamo, da je italijanska država prispevala precej javnih finančnih sredstev za okrepitev objektov francoske družbe Total v Italiji. Sindikati tudi pripominjajo, da naftni sektor, sicer doživlja krizo, ki pa ni toliko odvisna od slabih razmer na notranjem tržišču, kot od hudih sporov, ki pretresajo velike multinacionalne naftne družbe.

Sindikalne organizacije v obratu Aquila, ki se mu napovedujejo hudi časi, so poleg tega izdale tiskovno poročilo, v katerem pojasnjujejo svoja stališča, ki so bila te dni z nekaterih strani napačno tolmačena. Predvsem naglašajo, da je reševanje problema Total izključna zadeva družbe Total, da pa so vsi dejavniki, ki jim je pri srcu usoda tega obrata, zaposlenih delavcev in gospodarstva Trsta sploh, poklicani, da odločno ukrepajo proti izbiram družbe, ki želi ustvariti iz nekega proizvodnega objekta čisto navadno skladišče in poslati nekaj sto ljudi iz službe.

Prav tako odločno so se predstavniki sindikalnih organizacij v Aquili

izrekli proti socialnim ukrepom, ki naj bi ublažili hude posledice odprave rafinerije. Zanje ti ukrepi še niso rešitev problema in ne odgovarjajo stvarnim pričakovanjem prizadetega delavstva.

Na koncu se sindikati ogorčeno obračajo na vse tiste, ki v sedanjih fazi naporov za rešitev rafinerije niso pokazali najmanjše dobre volje in zavzetosti, čeprav so bolj kot kdorkoli drugi poklicani, da se borijo na politični, gospodarski in podjetniški ravni za zaščito tržaške industrije.

Rafinerija Aquila ni še mrtva, zaključujejo sindikalne organizacije svoje poročilo, in borili se bomo naprej na vseh ravneh, da bi ne umrla.

Počastitev padlih v prvi vojni

V torek, 29. oktobra, ob 12. uri bodo na pokopališču pri Sv. Ani (polje št. XIX) položili v nalašč za to priložnost izdelano kostnico posmrtno ostanke 182 avstroogrskih vojakov s Tržaškega in iz Istre, padlih v prvi svetovni vojni.

Začetek tečaja za kamnoseke

V Dijaškem domu v Trstu se bo začel jutri tečaj za kamnoseke, ki ga prireja Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje. Tečajniki bodo poleg običajnemu pouku v razredu sledili tudi praktičnim vajam, da bi se izučili za oblikovalce kamna. Ob koncu dveletnega tečaja bodo prejeli potrdilo o kvalifikaciji, ki omogoča zmanjšanje vajeniške dobe. Kljub začetku pouka imajo fantje, ki bi jih morebiti zanimalo oblikovanje kamna, še možnost za vpis v ta dveletni tečaj s kvalifikacijo.

Eksplorzija plina na Rocolu

Uhanje plina iz cevi je bilo vzrok močne eksplozije, ki je včeraj popolnoma uničila pritlično stanovanje na Cesti za Rocol 53. Lastnik stanovanja, 87-letni Ricciotti Fuchs, je bil v nesreči huje ranjen; opekeli se je po glavi in po rokah. Zaradi opeklin druge in tretje stopnje se bo moral zdraviti mesec dni. Sprejeli so ga na dermatološkem oddelku glavne bolnišnice.

Tržaški gasilci so po pregledu ugotovili, da je eksplozija hudo poškodovala tudi tla stanovanja nad Fuchsovim domom.

Zaključeni tržaški zdravniški dnevi

Tržaški zdravniški dnevi so se včeraj zaključili z okroglo mizo o najnovejših metodah zdravljenja levkemije hrbteničnega mozga. Glavni poseg je imel prof. Baccarani z bolonjskega inštituta Seragnoli. Povedal je, da tovrstno levkemijo označuje neka prva kronična faza, ki traja povprečno tri leta in v kateri lahko bolnik kolikor toliko normalno živi ob ustreznem zdravljenju. Sledi razvojna faza, v kateri je težko nadzorovati potek bolezni.

Edina zanesljiva metoda zdravljenja je presaditev hrbteničnega mozga — že nekaj let to delajo tudi v Italiji — vendar je presaditev možna le v omejenem številu primerov: odvisno je pač od razpoložljivosti darovalca, od starosti pacienta in od faze, v kateri je bolezen diagnosticirana.

razna obvestila

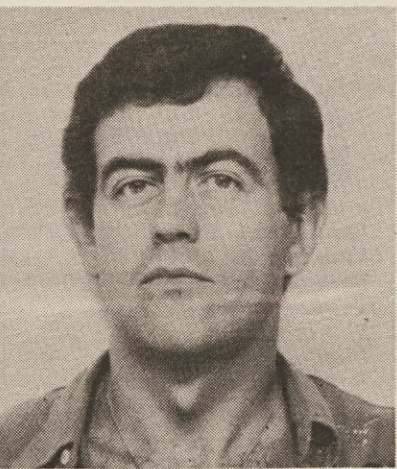
Danes, 27. t. m., ob 17.30 bo v Marjinih domu pri Sv. Ivanu v Trstu, Ul. Brandesia 27, misijonska prireditev ter bogat srečolov. Lepo vabljeni!

Občina Devin-Nabrežina sporoča, da bo v sredo, 30. t. m., prekinjen prevoz otrok zaradi tehničnega pregleda šolabusov v zvezi z namestitvijo drugega sedeža za spremljevalca. Šolabusna služba se bo zopet začela v četrtek, 31. t. m.

Grafična delavnica ATELIER — Nabrežina Center 16 — tel. 200-085 obvešča, da poteka vpisovanje do vključno 4. novembra. Za vpisovanje in informacije je tajništvo odprto vsak ponedeljek, sredo in petek od 16. do 18. ure.

Do 30. t. m. se na osnovni šoli A. Sirk v Križu lahko vpišete na tečaj slovenskega in angleškega jezika, ki ju za odrasle prireja Tržaška ljudska univerza. Vpisovanje je vsak ponedeljek, sredo in petek od 19. do 20.30. Vpisnina znaša 17.500 lir za vsak tečaj.

Truplo pogrešanega Tullia Piemonteseja našli pred Gradežem Burja in mraz premagala deskarja

Kljub intenzivnemu iskanju in naporu več kot 50 ljudi, je včeraj zjutraj ob jutranjem svitu, dokončno izginilo upanje, da bo 40-letni Tullio Piemontese preživel usodno noč. Ko so sončni žarki predrl tančico oblakov in teme, ki je ovirala delo reševalcev, se je tragedija prijavljene ga tržaškega alpinista in speleologa, geologa in smučarja, že nekaj ur odigrala v mrzlih valovih Tržaškega zaliva. Okrog osme ure je helikopter beneških gasilcev zapazil nekaj sto metrov pred Gradežem plavajoče truplo. Ležalo je negibno, obrnjeno na trebuh, nedaleč pa se je bleščala jadrna deska. Nobenega dvoma ni bilo, da gre za pogrešanega, čeprav ga je večina tržaških reševalcev iskala v smeri proti Kopru in Piranu.

Končalo se je tako mrzlično iskanje, ki ga je ob 16.20 sprožila Piemontesejeva žena Sandra. Okrog 13. ure sta se oba spustila z jadralnima

deskama po morju ob barkovljanski obali. Bila sta športnika, skupaj sta preplezala veliko sten in presmučala nič koliko pršica. Predvčerajšnjim sta se odpravila na morje, ki sta ga tudi z jadrne deske oba dobro poznala. Toda po treh urah je ženo jadranje utrudilo, tako da je pustila desko kar na morju in zaplavala do obale. Mož ji je sledil. Na skalah pri kontovelskem prtiču sta nekoliko zadihala in sklenila, da bo Tullio priplul do Čedasa, kjer sta parkirala avto, najprej z njeno jadrno desko, nato pa še s svojo. Njeno je res spravil do avta, nato pa je šel peš do kontovelskega prtiča, kjer je zaplaval do svojega wind surfa. Žena ga je opazovala, videla je, da gre proti odprtemu morju in sprva pomislila, da dela to nalašč, češ da bo lažje zaviral proti Čedasu. Ko pa je opazila, da mož kleči in da jo z rokama kliče na pomoč, je razumela, da je nekaj narobe. Stekla je do prvega bara, poklicala karabinerje, nato še luško kapitanijo, in se vrnila na obalo. Takrat Tullia že ni bilo več na spregled.

Začelo se je tako veliko pričakovanje, ki pa se je tragično končalo. Kapitanija, kjer sta se vrstila kapetan Di Gennaro in polkovnik Sciancalepore, je sprožila alarm pri vseh varnostnih silah. Toda svetloba je trajala malo časa, niti polno uro. Zatem je morje postalo velika neznanka. Burja je pihala z zelo neenakomernimi sunki, tako da je bilo težko ugotoviti smer, proti kateri so valovi in veter potiskali pogrešanega. Pri tem je treba poudariti, da meri Tržaški zaliv v svoji širini okrog 20 kilometrov in da je vidljivost, ob nekoliko razburkanem morju, le nekaj metrov. Iskanje deskarja je v takih okoliščinah spominjalo na iskanje igle v seniku. Kapitanija je domnevala, da je treba pogrešanca iskati v smeri miljskega kanala, oziroma Koprja in Pirana, in je zato usmerila večino tržaških reševalnih čolnov (našeli so jih kar dvanaest) proti jugoslovanski meji. Mobilizirana je bila tudi kopska luška kapitanija, ki je poslala na morje dva čolna. V noči so iskali tudi trije čolni tržiške in gradeške kapitanije.

Ure so minevale, ne da bi se nič zgodilo. Piemontese je imel na sebi le brezrokavni kombinezon, verjetno je bil že izmučen in na koncu svoje moči. Burja je brila brez prestanka, tako da je bilo celo za dobro oblečena človeka zelo hladno. V splošni negotovosti in stopnjevanem občutku, da se prav v tistih urah odigrava Piemontesejeva usoda, so njegovi prijatelji poskušali vse načine, da bi mu pomagali. Težko pa je bilo imeti na razpolago motorni čoln, ki bi bil dovolj visok in obenem opremljen z dolgimi lučmi. Medtem se je zavrnilo jutro: iz Brescie, Benetk in Bocna so prileteli v Trst trije helikopteri: ob osmih in 15 minut je beneški zapazil pred gradeško obalo truplo.

Tullio Piemontese je bil zelo znan v tržaških alpinističnih krogih. Udeležil se je številnih gorskih odprav; med drugim je plezal v Peruju in na Groenlandiji. Odprl je številne nove plezalne poti v Julijskih Alpah. Svoje velike izkušnje in dobro poznavanje tržaških plezalnih smeri je lani

prelil v knjigo »Arrampicare a Trieste«, ki je postala za ljubitelje plezalnega športa izredno dragocen priročnik.

NADJA FILIPČIČ

Pridržana prognoza

Mlad motociklist je bil sinoči žrtev hude prometne nesreče. Fant, star kakih 17 - 18 let, ime katerega v času, ko zaključujemo redakcijo, še ni znano, se je ponesrečil v križišču Ul. Roma in Ul. Mazzini. Vzroki nesreče so prav tako še nepojasneni.

Zdravnik in bolničarji RK so mladeniču kar na cestišču zajezili notranjo krvavitev in ga nato v komi tretje stopnje prepeljali najprej v glavno, nato pa v katarinško bolnišnico. Fant ima prebite lobanjo in več zlomov na glavi. Njegovo zdravstveno stanje je skorajda brezupno.

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega

Andreja Viteza

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali in na kakršenkoli način počastili njegov spomin.

Posebna zahvala osebju Obalnega doma upokojencev v Semedeli za dolgotrajno skrb in nego.

SVOJCI

Trst, 27. oktobra 1985

Ob težki izgubi dragega očeta izreka iskreno sožalje Franku Vitezu in družini podjetje Infordata.

Spomin nikdar ne mine

Ob 4. obletnici smrti

Ernesta Albertija

se ga z ljubeznijo spominja

Silva z družino

Boljunec, 27. oktobra 1985

Ob 10. obletnici smrti

Marije Križman por. Purič

se je z ljubeznijo spominjajo

hčere Dragica, Marija, Olga in Zofka z družinami

Repen, 27. oktobra 1985

Zapustila nas je naša draga

Margherita Carli por. Mužina

(ELVIRA)

Pogreb bo v torek, 29. oktobra, ob 11.30 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v cerkev v Trebče.

Žaljuči sin Marčelo z ženo, vnuka, sestra in drugo sorodstvo.

Trebče, 27. oktobra 1985

Za vedno nas je zapustila

Karolina Zeriali por. Montagna

Pogreb bo v torek, 29. oktobra 1985, ob 13. uri iz glavne bolnišnice v cerkev v Boljunec.

Žalostno vest sporočajo: mož Marjo, sin Ezio, hčeri Leda in Mirka z družinami ter ostalo sorodstvo.

Boljunec, 27. oktobra 1985

Za vedno nas je zapustila naša draga

Bruna Carli por. Zorzut

Pokojnico bodo pripeljali jutri, 28. oktobra 1985, ob 11. uri iz tržiške bolnišnice v Križ, kjer bo ob 12. uri pogreb.

Žalostno vest sporočajo: mož Giulio, hči Suzana, sin Denis, mati, sestre, tašča, tast, svak z družino ter ostalo sorodstvo.

Križ, 27. oktobra 1985

Ob težki izgubi Brune Kralj por. Zorzut izreka iskreno sožalje svojem kriški sekciji sindikatov upokojencev SPI.

25. t. m. nas je za vedno zapustil naš dragi mož in oče

Emilio Štokovaz

Pogreb dragega pokojnika bo jutri, 28. t. m., ob 10.15 iz mrtvašnice glavne bolnišnice na pokopališču pri Sv. Ani.

Žalostno vest sporočajo žena Albina, hčerka Nadja, zet Ermanno in drugo sorodstvo.

Trst, 27. oktobra 1985.

ZAHVALA

Ob izgubi dragega brata

Karla Škilana

se iskreno zahvaljujemo vsem.

Sestre Nadalina, Marija in Pavla

Trst, 27. oktobra 1985

ZAHVALA

Ganjeni ob tolikih izrazih sožalja ob izgubi našega dragega

Branka

prisrčna hvala župnikoma g. Žerjalu in g. Pohajaču, cerkvenemu pevskemu zboru Sv. Jernej, prijateljem Tonetu in Zorku za poslovilne besede, kolegom, otrokom in staršem šole F. Bevk, ter vsem, ki so nam blizu ob tej težki uri.

SVOJCI

Opčine, 27. oktobra 1985

Slovenska skupnost obsoja zborovanje »republikinov«

Napovedani shod pripadnikov bivše salojske republike je izzval oster protest Slovenske skupnosti. SSK je v tiskovnem sporočilu ogorčeno protestirala proti temu tako nesramnemu in izzivalnemu nastopu dedičev fašizma, ki je tako brutalno preganjal naše ljudi in druge demokrate, kar pri nas najbolj zgovorno dokazuje taborišče trpljenja in smrti Rižarna. »SSK se s tem pridružuje protestu ostalih demokratičnih, političnih in družbenih sil ter organizacij v Trstu zbranih na srečanju v četrtek, 24. t. m., na sedežu Deželnega inštituta za zgodovino odporniškega gibanja. Tega sestanka se žal ni mogel udeležiti predstavnik SSK, ker je zadevno obvestilo dospelo prepozno, zaključuje komuniste SSK.

Zborovanje fašističnih nostalgikov, nekdanjih pripadnikov salojske republike je ostro obsodila tudi Mladinska sekcija Slovenske skupnosti, ki opozarja, da je tako zborovanje na stičišču narodov in kultur povsem nesprejemljivo in kvari tukajšnje sožitje in prijateljske odnose med Italijo in Jugoslavijo. Deželni svetovalec SSK Drago Štoka pa je vložil v deželni zbornici interpelacijo, v kateri zahteva, da se ta shod prepreči.

Novi prometni predpisi na Proseku

Tržaška občina je izdala vrsto prometnih predpisov, da bi bolje uredila potek prometa na Proseku. Avtomobili, ki bodo s trga pred proseškim spomenikom NOB privozili na pokrajinsko cesto št. 1 (Opčine - Križ), se bodo morali odslej pred križiščem ustaviti in dati prednost vozilom na pokrajinski cesti.

Na cesti, ki pelje skozi Devinščino (tako imenovani »ruski cesti«), je občina omejila hitrost na največ 30 km na uro. Vozila, ki se bodo »ruske ceste« vstavila na pokrajinsko cesto št. 1 (pri prodajalni pohištva Elio in pri vhodu v Devinščino z openske smeri) bodo morala spoštovati prednost. Prav tako se bodo morala vozila, ki bodo peljala po »ruski cesti« ustaviti in dati prednost vozilom na cesti, ki povezuje Prosek s trbiško cesto in proseško železniško postajo.

Sklad »Mitja Čuk«

priredi v sredo, 30. oktobra, ob 10. uri v Kulturnem domu v Trstu

**NAGRAJEVANJE
ZMAGOVALCEV
LIKOVNEGA NATEČAJA
»POMAGAJMO OTROKOM«**

Program bo popestrila NECA FALK, ki bo ob glasbeni spremiljavi kitar izvajala pesmi KAJE-TANA KOVIČA in LILI NOVY.

V foyerju bo na ogled razstava vseh izdelkov otrok, ki so sodelovali na natečaju.

gledališča

VERDI

Danes, 27. oktobra, ob 16. uri za red D bo v gledališču Verdi četrti predstava Puccinijeve »TOSCE«. Dirigent Oleg Caetani, režiser Alberto Fassini.

ROSSETTI

Danes ob 16. uri (red 2. nedelja) bo Teatro Stabile Furlanije-Juljske krajine uprizoril Goldonijevo delo »I RUSTEGHI«. Režija: Francesco Maccedonio. V abonmaju odrezek št. 1. Prodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti (tel. 69-406). Zadnja predstava. Jutri počitek.

Od 29. oktobra do 6. novembra skupina ATER (Emilija - Romagna) bo na sporedu delo »Il festino in tempo di peste«. Režija Yuri Ljubimov. V abonmaju odrezek št. 2. Informacije in rezervacije pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

TEATRO CRISTALLO

Od 31. t. m. bo v gledališču Cristallo na sporedu »Cinecittà«. V glavni vlogi nastopa Pietro De Vico. Režija Antonio Calenda.

Pri blagajni gledališča in pri osrednji blagajni UTAT v Pasaži Protti sprejemajo nova naročila abonmajev ter potrditve starih.

CANKARJEV DOM LJUBLJANA

Velika dvorana
Danes, 27. oktobra, ob 19. uri: Fre-sca viva — Ziva freska, glasbeno scen-ska vizija življenja in običajev srednje-veškega Balkana. Izvajata folklorni ansambel OKUD IVO LOLA RIBAR in ansambel za staro glasbo RENESANS.

PRIMORSKO DRAMSKO

GLEDALIŠČE
Danes, 27. oktobra, ob 19. uri: gostovanje PDG — Boršnikovo srečanje v Mariboru — z delom »Šest oseb išče avtorja« Luigijsa Pirandella. Režija Mile Korun.

PARTIZANI IN AKTIVISTI SEKCIJA OPČINE

Partizani in aktivisti z Opčin, od Banov, s Konkonela in od Piščancev bomo počastili padle v NOB v petek,

1. novembra

Najprej bomo počastili padle pri vaškem spomeniku (Narodna ulica), nato na popokališču. Istočasno bo delegacija položila ven-ce k spomeniku 71 talcem, spo-meniku Tomažiča in tovarišev ter Rozalije Gulič.

Zbirališče ob 9.30 na dvorišču Prosvetnega doma na Opčinah, odkoder bomo skupno krenili na določena mesta.

Sodeluje MPZ Tabor - Opčine

Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje

organizira
v šolskem letu 1985/86

TEČAJ STROJEPISJA TRAJANJE 150 UR

Vpisovanje do 10. novembra na sedežu zavoda, Ul. Carducci 8, tel. 040/730-210.

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

PD Mačkolje vabi na predstavitev domače narodne noše in na razstavo starih rut »krponov«. Prireditve bo v nedeljo, 3. novembra, ob 16. uri v srenjski hiši v Mačkoljah. Razstava bo odprta v ponedeljek, 4., in torek, 5. novembra, od 17. do 20. ure.

MPZ V. Vodnik iz Doline vabi vse svoje prijatelje in zveste spremljevalce, da si ogledajo diapozitive in fil-mine z junijskega gostovanja v Pexio-ri, v torek, 29. t. m., ob 20.30 v dru-štvenih prostorih.

KD Primorsko in sekcija VZPI-ANPI Dolina, Mačkolje in Prebeneg vabita vaščane, da se udeležijo kratke spo-minske svečanosti, ki bo 1. novembra ob 9.30 pred spomenikom padlim v NOB v Mačkoljah in ob 11. uri pred spo-menikom v Zazidu.

KD Rdeča zvezda prireja ob 40. ob-letnici društva predvajanje filma »Nas-videnje v naslednji vojni« v torek, 29. t. m., ob 20. uri v dvorani družine Hrovatin v Briščihih.

V Peterlinovi dvorani v Donizettijevi ulici št. 3 bo za Društvo slovenskih izobražencev v Trstu predaval jutri, 28. oktobra, publicist Vinko Ošlak na temo »Esperantska alternativa«. Za-četek ob 20.30.

KD Rovte - Kolonkovec priredi tečaj slovenščine, ki se bo vršil sredi no-vembra v društvenih prostorih, Ul. Monte Sernio 27. Zainteresirani naj se ja-vijo na tel. št. 811-565 od 12. do 13. ure in na tel. št. 827-256 od 18. do 20. ure od ponedeljka do petka.

kino

Eden 15.30 »Studente liebe - Rapport sul comportamento sessuale delle u-niversitarie«. Ob 21.00 »Una novizia nel porno harem«. Prepovedana mla-dini pod 18. letom.

Fenice 16.30—22.00 »Miranda«. Prepove-dan mladini pod 18. letom.

Excelsior 16.00 — 22.15 »Ritorno al fu-turo«. Film za vsakogar.

Nazionale Dvorana št. 1 15.30 — 22.00 »Porky's - III.«.

Dvorana št. 2 15.30 »Video drome«. Dvorana št. 3 15.45 »L'amore e il sangue«. Prepovedan mladini pod 14. letom.

Mignon 16.30—22.15 »Demonic«. Režija: Dario Argento. Prepovedan mladini pod 14. letom.

Grattacielo 16.30—22.15 »Passaggio in India«. Režija David Lean.

Ariston 16.00 — 22.00 »Cercasi Susan disperatamente«. Igra: Madonna.

Capitol 16.00 — 22.00 »La rosa purpu-rea del Cairo«.

Vittorio Veneto 15.30 — 22.00 »Perfect«. Igra: John Travolta.

Lumiere 16.30 — 22.00 »Another Coun-try« (La scelta).

Alcione 16.30 — 22.00 »La storia infi-nita«.

Radio 15.30 — 21.30 »I piaceri di Bri-gitte«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

včeraj - danes

Danes, NEDELJA, 27. oktobra
ANTONIJA

Sonce vzide ob 6.38 in zatone ob 17.00 — Dolžina dneva 10.22 — Luna vzide ob 16.36 in zatone ob 5.06.

Jutri, PONEDELJEK, 28. oktobra
SIMEON

Vreme včeraj: temperatura zraka 14,5 stopinje, zračni tlak 1029,7 mb rahlo pada, veter vzhodnik severovzhodnik 18 km na uro, burja, s posameznimi sun-ki do 30 km na uro, vlaga 48-odstotna, nebo jasno, morje razgibano, tempera-tura morja 15,8 stopinje.

Plimovanje — Napovedi za danes: ob 2.12 najnižja —36 cm, ob 8.28 naj-

višja 52 cm, ob 14.59 najnižja —48 cm, ob 21.01 najvišja 30 cm. Napovedi za jutri: ob 2.36 najnižja —32 cm, ob 8.46 najvišja 53 cm, ob 15.22 najnižja —53 cm, ob 21.30 najvišja 29 cm.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Samo Ziberna, Va-lentina Randazzo, Giulia Manzoni, Mar-co Sterle, Enrico D'Incecco, Marco Bandiera, Fabrizia Babuder, Nicolò Tullia, Rachele Bua.

UMRLI SO: 80-letni Giuseppe Ozzan, 67-letni Pietro D'Aprile, 58-letna Vita Vouch, 72-letni Aldo Noni, 75-letni Emi-lio Stocovaz, 82-letna Francesca Fornasaro, 76-letni Leandro Susel, 91-letna Pierina Cettul, 85-letni Albino Zoffo, 71-letni Nullo Ferrari, 75-letni Bruno Toso, 88-letna Ida Muran, 89-letna Na-talia Klauer, 85-letna Rina Minervini, 73-letna Lidia Velacic, 87-letna Santa Teresa Cosmo, 82-letna Margherita Carli.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 8.30 do 20.30)
Trg Cavana 1, Trg Giotti (Ul. sv. Frančiška 1), Largo Osoppo 1, Ul. Zo-rutti 19, Fernetiči, Milje (Lungomare Venezia 3).

(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)
Trg Oberdan 2, Ul. T. Vecellio 24.

NOČNA SLUŽBA LEKARN

(od 20.30 dalje)
Trg Oberdan 2, Ul. T. Vecellio 24, Fernetiči in Milje (Lungomare Vene-zia 3).

LEKARNE V OKOLICI

Boljunec: tel. 228-124; Bazovica: tel. 226-165; Opčine: tel. 211-001; Zgonik: tel. 225-596; Nabrežina: tel. 200-121; Sesljan: tel. 299-197.

čestitke

Jutri bo v šklednu praznoval rojstni dan MARKO FERFOLJA. Vse najboljše mu voščijo vsi njegovi.

SUZANA! V sredo si praznovala svoj 18. rojstni dan. Da bi še naprej nas pridno in potrpežljivo učila, so želje tvojih gojencev harmonike. Obenem čestitamo tvoji sestri MIKELI, ki je praznovala svoj 12. rojstni dan.

V Ricmanjih praznuje 11. rojstni dan MICHELE. Vse najboljše mu voščijo vsi, ki ga imajo radi.

Jutri praznujeta 50 let skupne-ga življenja

VIKTORIJA in
AVGUŠTIN ŽERJAL

Ob tem lepem jubileju jima iskreno čestitajo in želijo še na mnoga srečna skupna leta hčer-ka, zet, sin, nevesta, vnuk Boris z ženo, vnukinje Milena, Ksenija, Edvina z možem in pravnuki.

Danes praznujeta zlato poroko

MARJO STARC in
DANICA SOSSI

Hči Lidija in sin Bruno z dru-žinama jima voščita obilo sreče, zdravja in nadaljnega skupnega življenja.

šolske vesti

Ravnatelj srednje šole S. Gregorčič v Dolini sporoča, da bodo volitve pred-stavnikov staršev v razredne svete v sredo, 30. t. m. Ob 17. uri bodo raz-redna zborovanja staršev, kjer bodo ravnatelj in razredniki seznanili starše z dosedanjim stanjem v posameznih razredih ter o pomenu volitev, takoj nato bodo volitve.

Ravnateljstvo poklicnega zavoda J. Stefan sporoča staršem, da se bodo vršile volitve predstavnikov staršev v razredne svete v sredo, 30. t. m., od 16.30 do 19. ure.

Ravnatelj liceja F. Prešeren sporoča, da bodo volitve predstavnikov staršev v razredne svete dne 30. oktobra od 19. do 21. ure. Ob 17. uri bodo raz-redna zborovanja staršev. Razredniki bodo obrazložili pomen volitev ter se-znanili starše z dosedanjim stanjem v posameznih razredih.

razstave

V TK Galeriji, Ul. sv. Frančiška 20, razstavlja Zvest Apollonio.

Od 31. oktobra do 14. novembra bo v umetnostni galeriji »Fioretto« v Pa-dovi, Ul. Dante 41/3, razstavljal svoja dela slikar Edi Žerjal.

SKD Tabor Opčine - Prosvetni dom. Se danes, 27., razstavlja akademski slikar Stane Kumar olja in risbe iz cik-lusa Ljudje v vlakih in čakalnicah. Ogled je možen danes, 27. oktobra, od 10. do 12. ure.

ZADRUGA KULTURNI DOM PROSEK - KONTOVEL

obvešča

da je danes, 27. t. m., zadnji dan

OSEBNE RAZSTAVE

ATILIJA KRALJA

Urniki:

od 10. do 12. ure in 17. do 19.30

ZA VSAKOGAR NEKAJ POSEBNEGA optika

Viki
foto·kino
kontaktne leče

Ul. Buonarroti 6 (pr. Ul. Rossetti)
TRST Telefon 77-29-96

ZDRAVSTVENA DEZURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761; predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

LOTERIJA

BARI	30	69	45	28	7
CAGLIARI	36	23	8	79	31
FIRENCE	53	77	35	16	62
GENOVA	5	4	71	22	90
MILAN	20	74	19	36	8
NEAPELJ	20	57	53	38	3
PALERMO	39	25	64	33	90
RIM	77	21	48	60	64
TURIN	15	84	87	4	45
BENETKE	46	18	83	62	72

ENALOTTO

2 X X 1 1 1 X 2 1 X X 1
KVOTE
12 — 27.000.000 lir
11 — 707.000 lir
10 — 67.000 lir

DEŽELNA DIREKCIJA ZA TRGOVINO IN TURIZEM

Služba za turizem in hotelirstvo

Na deželni direkciji za trgovino in turizem v Trstu, Ul. sv. Frančiška 37 (sejna dvorana v IV. nadstropju) bodo 3. in 4. decembra 1985 izpiti strokovne usposob-ljenosti, ki jih predvideva 6. odstavek 5. člena deželnega zakona št. 90 z dne 24. 12. 1982 in njegove kasnejše spremembe (»Potovalne in turistične agen-cije«). Izpiti veljajo za pridobitev poklicnega naziva tehničnega direktorja za potovalne in turistične agencije. Prošnje za pristupitev k izpitu morajo biti napisane na z zakonom predvidenem papirju (carta legale) za 3.000 lir in spodaj podpisane z overovljenim podpisom. Na deželno direkcijo morajo prispeti najkasneje do 10. novembra 1985. V prošnji morajo kandidati navesti svoje ime, priimek, kraj in datum rojstva, dr-žavljanstvo (italijansko ali katero od državljanstev držav EGS), naslov stalne-ga bivališča in morebitni začasni naslov in davčni kodeks. Kandidati morajo tudi navesti — v skladu s snovjo, o kateri govori 3. točka 2. odstavka citiranega 5. člena — tuje jezike, v katerih želijo polagati izpit (med njimi vsaj enega izmed naslednjih: angleščina, francoščina, nemščina, španščina) in na lastno odgovornost navesti:

- 1) občino, kjer so vpisani v volilne sezname (ali navesti vzrok, zakaj niso vpi-sani oz. so bili iz tega seznama črtani);
- 2) da niso bili nikdar obsojeni zaradi kaznivih dejanj, o katerih govori 11. člen Enotnega besedila zakonov o javni varnosti, ki je bilo odobreno z zakonom št. 773 z dne 18. 6. 1931 in da niso bili nikdar v okoliščinah, ki jih predvideva 2. odstavek istega člena;
- 3) da niso v teku kazenski postopki v njihovo breme za prekrške, o katerih govori 11. člen Enotnega besedila zakonov o javni varnosti, ki je bilo odo-breno z zakonom št. 773 z dne 18. 6. 1931 (če postopki obstajajo, je treba točno navesti razlog);
- 4) da niso prekršili obveze, o kateri govori 12. člen Enotnega besedila zakonov o javni varnosti, ki je bilo odobreno z zakonom št. 773 z dne 18. 6. 1931 (če prekrški obstajajo, jih je treba točno navesti);
- 5) da niso bankrotirali z dokončno sodbo, ne bili podvrženi konkordatu, če ni prišlo do rehabilitacije. Izjavitvi morajo tudi, da jim ni bila prepovedana aktivnost in da niso bili postavljeni pod skrbništvo.

Vsaka morebitna, tudi delna, izpustitev zahtevanih navedb in izjav ima za posledico, da kandidat ne bo pripuščten k izpitu. Deželna direkcija bo vsakemu kandidatu sporočila datum in uro izpitov.

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO TRST

prireja v četrtek, 31. t. m., v Gregorčičevi dvorani (Ulica sv. Frančiška 20, 2. nad.) ob 20. uri predavanje priznanega alpinista

TONETA ŠKARJE

na temo:

»Himalajska odprava
na Jalung Kang«

Predavanje bo opremljeno z bar-vnimi diapozitivi. Vabljeni!

mali oglasi

Tel. 775-275

GARELLI 50 CC VIP 3, 3 brzine, let-nik 1983, v odličnem stanju, prodam. Tel. 212-133 v večernih urah.

20-LETNO DEKLE išče zaposlitev kot tajnica v podjetju. Tel. 200-290.

ZIMSKE POČITNICE. Od 21. 12. 85 da-lje oddamo dva vikenda v Ratečah - Planica (pri Kranjski gori). Kličite na tel. 003861/485-612 po 17. uri.

RIVIERA - 224-426 prodaja v Drevo-redu Sanzio skoraj novo komfortno stanovanje, 75 kv.m: dnevna soba, kuhinja, spalnica, otroška soba, ko-palnica, balkon.

RIVIERA - 224-426 prodaja v Treb-čah novo stanovanje 165 kv.m v treh etažah, avt. gretje, vrtiček, parkirni prostor.

IZKUŠENEGA knjigovodjo zaposli iz-voznouvožno podjetje. Pismene po-nudne poslati na upravo Primorskega dnevnika v Gorico — Drevored 24. maggio 1 — pod šifro »Knjigovodja«.

PRODAM fiat 131 racing, letnik 1980, v odličnem stanju in fiat 500, letnik 1972, s tehničnim pregledom. Tel. na št. 040/228-218 med 13. in 15. uro ali po 20. uri.

PODJETJE, proizvajalec pletenin v in-dustrijski coni išče osebe sposobne dela s stroji za rezanje in šivanje. Pisati na oglašni oddelek Primorske-ga dnevnika, Ul. Montecchi 6 - 34137 Trst, pod šifro »Proizvajalec«.

PRODAM zemljišče, 1.800 kv.m, neza-zidljivo za obdelovanje. Tel. na št. 040/228-390.

V DEVINU prodaja podjetje enosobno ali dvosobno stanovanjem z garažo in avt. gretjem na metan v bližini mor-ja. Tel. ob urah uradov na št. 208-251.

ELEKTRIČNI MOTOR 3-fazen za žago ali druge uporabe, 4 HP prodam. Tel. 575-145.

PLOČEVINASTO STREHO, upognjeno in pobarvano prodam po ugodni ceni. Tel. 575-145.

PRODAM stanovanje pri Sv. Jakobu: bivalna kuhinja, spalnica, sobica, ko-palnica, hodnik. Informacije po tel. 768-223 od 14. do 15. ure.

PRILETNA gospa išče žensko za dnev-no in nočno oskrbo. Tel. 0481/86349.

ZLATO, zlate kovance kupi ali ugodno zamenja zlatarna SOSIČ - Narodna ul. 44 - Opčine, Trst.

KROJAČNICA KOŠUTA ponuja za je-sen in zimo nove vzorce blaga za športne hlače, suknjiče, plašče, oble-ke, volnene jopiče za moške ter žen-ska krila, tailleurje, plašče. Krojač-nica Košuta — Drevored D'Annunzio 11.

koncerti

VERDI

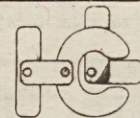
Oboist Luciano Glavina in fagotist Gilberto Grassi bosta solista na prvem Nedeljskem koncertu, ki bo danes, 27., ob 11. uri v mali dvorani gledališča Verdi z nastopom komornega orkestra Verdi pod vodstvom Severina Zanne-rinija. Prodaja vstopnic pri gledališki blagajni.

SLOVENSKI DEŽELNI ZAVOD ZA POKLICNO IZOBRAŽEVANJE

sklicuje 5. redni občni zbor, ki bo v sredo, 30. oktobra 1985, ob 19.30 v Gregorčičevi dvorani v Trstu, Ul. sv. Frančiška 20/II.

Dnevni red:

1. Poročilo predsednika;
2. Poročilo ravnatelja;
3. Obračun in predračun;
4. Razprava;
5. Poročilo nadzornega odbora in razrešnica;
6. Volitve upravnega in nad-zornega odbora;
7. Razno.

CENTRO HOBBY LEGNO (ZA LJUBITELJE MIZARSKIH DEL)

- ladijski podi
- razni furnirji
- iverice različnih vrst rezane po meri
- raznovrstni pripomočki

TRST - Ul. Errera 8
Telefon 040/823-553
(Industr. cona pri Italcementiju)

POTOVALNI URAD

»Aurora«

sporoča, da so na razpolago bo-žični in novoletni programi za:

Atene

Bled

Budimpešto

Cel

Ljudje smo edina bitja, ki lahko usodno posegamo v naravo

Poskrbeti moramo za udobje in zdravo življenje vsakogar

OIKOS je grška beseda. Pomeni hiša, oziroma bivališče in je osnova za izraz EKOLOGIJA. Nešteto krat jo slišimo in pogosto jo srečujemo tudi v dnevnem časopisu in revijah. To je veda, ki raziskuje in preučuje medsebojne vplive med bitji in okoljem, v katerem bitja živijo. Živa in neživa narava sestavljata celoto, v kateri se neprestano dogajajo spremembe. Te so v nedotaknjeni naravi v ravnovesju: odrle rastline in njihovi deli, poginule živali in njihovi odpadki se v naravnem dogajanju vedno znova porabijo. Strupenih odpadkov, ki bi se v škodljivih količinah kopičili v zraku, vodi ali prsti in ogrožali življenje ni.

Ljudje smo edina bitja, ki lahko usodno posegamo v naravo. Neustavljivo radovedni smo, hlepimo po znanju. Razum in velika ustvarjalna moč sta nam omogočila izjemne dosežke v naravoslovju in tehniki. Olajšali smo si življenje. Postalo je udobnejše, prijetnejše. Vsaj na videz. Nenadno smo namreč opazili: čim udobnejše postaja človekovo življenje, tem bolj pusto in žalostno postaja okolje. Zrak je vedno bolj zadušljiv, vode so vse bolj umazane in smrdljive. Kopičijo se najrazličnejši odpadki. V prsti je vedno več strupov od sredstev, s katerimi zatiramo plevel in rastlinske škodljivce. Tam, koder zato umirajo gozdovi, nastajajo goličave; veter, voda in plazovi odnašajo rodovitno prst. Ptičjega petja je slišati vedno manj, hrup pa je vedno močnejši.

Izsušeno prst namaka strupen, kisli dež. V rekah poginjajo ribe. Nekaj časa je trajalo, preden smo dojeli, da smo vsega tega krivi ljudje sami. Spoznali smo, da posamezni dosežki v znanju in tehniki ne pomenijo napredka, če jih v življenje na Zemlji ne vključimo tako, da so koristni okolju ali pa vsaj neškodljivi zanj. Resnični napredek je po mnenju ekologov končno le tisto, kar je v skladu z naravo. Zdaj, ko smo se tega zavedeli, je čas, da popravimo škodo, ki smo jo napravili s predrznim poseganjem v naravo.

Za človekovo življenje je pomembno zdravje, ker je zanj največja blaginja. In to velja tudi za planet, na katerem živimo. Če pa želimo poskrbeti za njegovo zdravje, moramo začet razmišljati drugače. Skrb za lastno udobje, ki je bila še včeraj najpomembnejša, moramo za nekaj časa odriniti s prvega mesta. Poskrbeti moramo namreč za udobje in zdravo življenje vsakega, še tako majhnega bitja na Zemlji. Za to se borijo ekologi. In to pomeni končno tudi blaginjo človeštva.

UPEPELJEVANJE MAJHNH KOLIČIN TRDIH ODPADKOV

Serijski peč Comtro, ki jih po Sunbeamovi licenci izdeluje H.T.I., je bila namenoma načrtovana za upepeljevanje majhnih količin trdih odpadkov.

Princip delovanja sloni na postavitvi dveh kotlov: prvi deluje na podlagi reakcij pri termičnem razkroju, drugi na reakcijah pri popolni oksidaciji ob prisotnosti presežka zraka.

Upepeljevalniki Comtro se lahko uporabljajo tudi za posebne vrste trdih odpadkov, kot so mrhovine, ostanki v klavnicah in laboratorijih itd. V seriji peč Comtro obstaja tudi patološki model, ki je posebej načrtovan za uničevanje organskih odpadkov. Vsaka peč je kompletna celota, kar olajša faze prevoza in montaže. Za postavitve je potrebna le šamotna podlaga, na katero peč preprosto postavimo. Modeli velikih zmogljivosti (od A 35 naprej) imajo tudi posebno napravo za izkoriščanje toplote, ki se sprošča iz dimov in poseben nakladalec, ki deluje s pomočjo oleodinamičnih ali pnevmatičnih batov.

PRENOSNI ČISTILCI ZRAKA

Novi prenosni čistilci zraka, ki jih izdeluje Domnick Hunter Filters, oddajajo pod pritiskom suh zrak brez vonja, in ki vsebuje največ 0,003 ppm olja in tuja telesa manjša od 0,01 um.

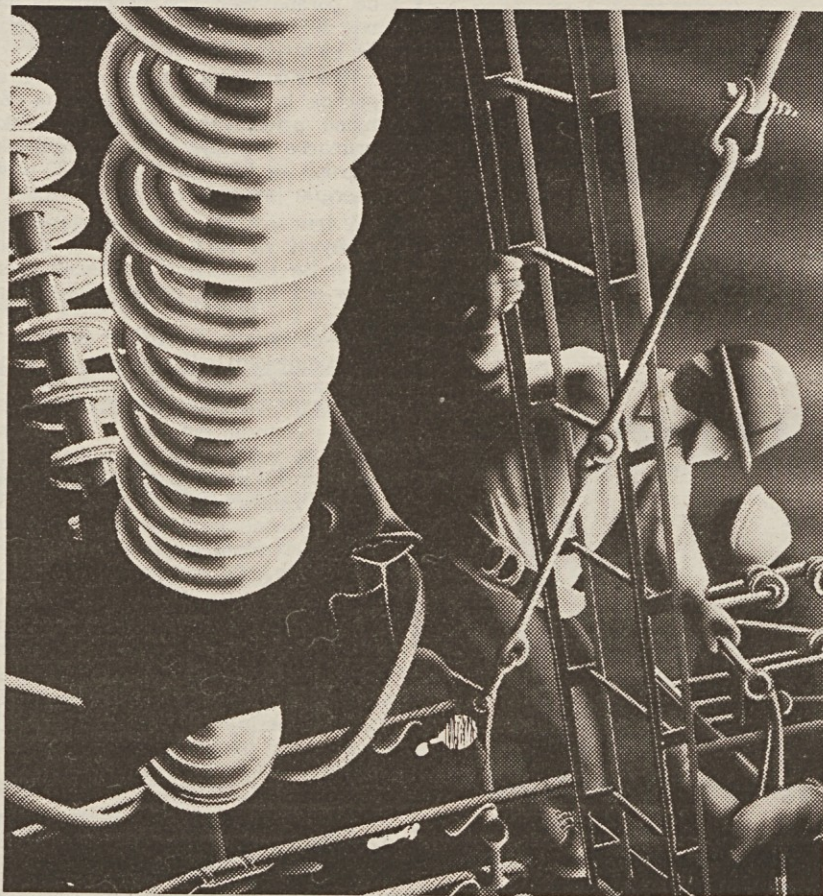
Na razpolago sta dva standardna modela. Prvi odda 7 dm³/s in drugi 11 dm³/s pod pritiskom 7 barov.

Uporaba vključuje oddajanje zraka pod pritiskom v prezračevalne naprave (kjer ni nujno potrebna odstranitev ogljikovega monoksida (CO) in ogljikovega dioksida (CO₂) in niso prisotni strupeni plini ali dim). Te naprave uporabljamo za napajanje zračnih sistemov v medicini in industriji tam, kjer je čist zrak nujno potreben za normalno delovanje. Uporabljamo pa jih tudi za preprečitev onesnaženja uporabljenega proizvoda, na primer pri barvanju z razpršilcem.

Vsaka naprava ima kombiniran filter Domnick Hunter z zamenljivimi vložki. Vsak čistilec je spravljen v trdni plastični omarici, ki je lahka in odporna proti rji. Ima vgrajene tudi ročke. Model 7 kub. dm³/s ima dva izhoda, večji pa širi. Oba modela imata vhode in izhode opremljene s priključki in sta enostavna za uporabo in vzdrževanje.

Čistilci zraka imajo v izhodu vgrajen regulacijski ventil za pritisk in manometer.

ENEL ENERGIJA, KI INVESTIRA

V obdobju med 1963. in 1984. letom je ENEL investiral približno **87.000 milijard** v današnji vrednosti, ki jim je treba dodati še **55.000 milijard** predvidenih za obdobje 1985-1989.

Samo v letu 1984 so investicije ENEL znašale več kot polovico industrijskih investicij vseh javnih podjetij in tistih z državno soudeležbo.

ENEL: bistvena komponenta »Sistema Italia« za gospodarsko rast države.

DRŽAVNO PODJETJE
ZA ELEKTRIČNO ENERGIJO

POMEN NEKE PRISOTNOSTI.

Topla sanitarna voda s sončno energijo

O uporabi sončne energije za reševanje problemov domačega ogrevanja se je pričelo govoriti že pred leti, ko je cena nafte začela naraščati. Takrat smo zabeležili pravi razcvet proizvajalcev sončnih kolektorjev, ki so bili prepričani, da so našli rešitev problema. Toda razočaranja so prišla hitro in to zaradi nekaterih velikih neugodnosti, ki so se pojavile pri dragih napravah, kakor tudi zaradi stroškov postavitve, vzdrževanja in trajanja naprav. To je privedlo do velikega padca ponudbe na trgu. Vendar je pa res, da lahko sončno energijo koristno izkoristimo za pripravo tople sanitarne vode, pri kateri največja poraba sovpada prav s poletnimi meseci, torej z obdobjem, ko so sončne naprave najbolj »produktivne«.

V zimskih mesecih lahko to sončno energijo v celoti izkoristimo s pomočjo povezave na tradicionalne naprave. Seveda je treba tudi v tem primeru dobro premisliti, kakšno napravo bomo postavili. Izpolnjene morajo biti 4 osnovne zahteve, da lahko govorimo o ekonomski upravičenosti in

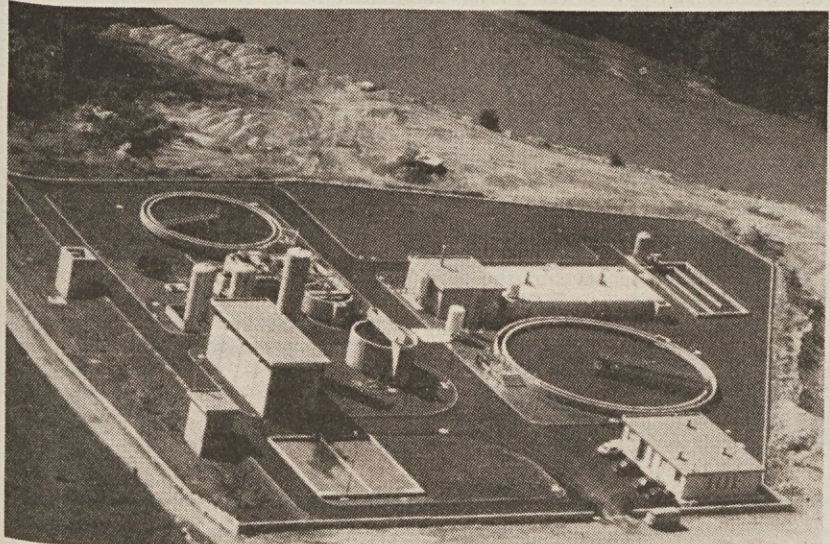
donosnosti: donos, v smislu proizvedene količine tople vode v odnosu do potreb uporabnika; začetna investicija, stroški vzdrževanja in trajanje naprave. Vseh teh pogojev ne izpolnjujejo naprave z mehanskim kroženjem vode. To so tiste naprave, kjer so sončni kolektorji postavljeni visoko, akumulatorji so nižje, voda pa kroži s pomočjo cele serije črpalk in regulatorjev.

Tovrstne naprave ne smemo jemati v poštev, saj poleg drugega zahtevajo tudi velike začetne investicije, če hočemo imeti primerno količino tople vode. Prav tako visoki so stroški vzdrževanja delikatnih regulacijskih naprav, ki so podvržene okvaram in zahtevajo pazljivo vzdrževanje. V posebnih okoliščinah, kot je na primer (black out), se zelo lahko zgodi, da pride do uničenja naprave zaradi pregretja.

Vse štiri osnovne zahteve pa izpolnjujejo naprave, kjer voda kroži naravno. Če je zbiralnik postavljen višje od kolektorjev, niso potrebni nika-

kršni električni pripomočki. Poleg tega lahko zmanjšamo razpršitev energije in povečamo učinkovitost naprave, tako da istočasno zmanjšamo potrebno površino za ogrevanje. Ker je postavitve naprave zelo poenostavljena, so tudi začetni investicijski stroški precej nižji. Tudi v Italiji doživlja ta tipologija naprav zaslužen uspeh kot se je to zgodilo že pred desetimi leti v drugih državah, kot so Izrael, ZDA, Japonska in Avstralija. Te naprave, še posebej če so primerne zaščiteni proti rji, lahko delujejo dosti let, ne da bi bilo potrebno vzdrževanje, in brez strahu pregretja.

V tem smislu bi radi opozorili na sistem, ki so ga izdelali Avstralci. Je edini te vrste, ki se lahko prilagodi vsaki klimi in zagotavlja izvrstno donosnost v primerjavi s sončnostjo raznih področij. Pri tem sistemu voda kroži naravno in po dvojnem toku. Je poceni, poleg tega pa je tudi popolnoma zavarovan proti koroziji od atmosferskih in elektrokemičnih dejavnikov, kar zagotavlja večdesetletno trajanje naprav.

Pogled na moderne čistilne naprave mesta Sondrio

NUDIMO USLUGE ADMINISTRATORJEM
JAVNIH IN PRIVATNIH ZGRADB

- ◆ zidarska dela
- ◆ vodovodne napeljave
- ◆ električne napeljave
- ◆ termične napeljave
- ◆ čiščenje
- ◆ pleskanje
- ◆ sanacija ambientov

Ul. dei Porta 6/1 - 34141 TRST - 040/772333

BUTKOVIČ SONČNI KOLEKTORJI

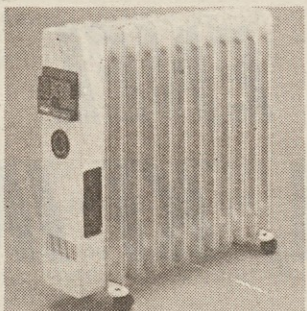
Do 31. oktobra 1985 nudimo 30% popusta (zakon št. 308)

SOVODNJE OB SOČI - TELEFON 0481/882123

Za toplejšo zimo

- ◆ peči na kerosin ali metan
- ◆ štedilniki
- ◆ električni radiatorji
- ◆ trajno žareče peči
- ◆ termoventilatorji

DE LONGHI - OLMAR
ROYAL - ARGO

BRESCIANI BRUNO

ULICA NAZIONALE 39 - TELEFON: 211711 - OPČINE

TV VIDEO HIFI

Glauco Decorti

- klimatizacijske napeljave
- hladilne napeljave
- raznovrstne ogrevalne napeljave
- termične centrale, kuhinje, pralnice

TRST - Ul. Capodistria 35 - Tel. (040) 820089 - 820960

OBDELAVA ŽELEZA IN ALUMINIJA

Bruno Smilovich

TRST
Ul. Flavia di Stramare 107, tel. 231135

ZASTEKLITVE »VENEZIA«

- IZOLACIJA: termična in akustična
- ESTETIKA: lesena notranja stran
- TRAJNOST: aluminijasta zunanja stran
- SE NE DEFORMIRAJO

TRADICIONALNE ZASTEKLITVE
IN IZ ALUMINIJA R40-R50
TERMIČNI REZ

La Combustibile

TRST — Domjo 38 — Tel. 820331 - 810252

PLINSKO OLJE ZA OGREVANJE
KURILNO OLJE FLUIDNOST 3/5
PETROLEJ ZA OGREVANJE
MOTORNA OLJA

KOVINSKI REZERVOARJI

DIESEL GORIVA
LES ZA KURJAVO

RAZNE VRSTE PREMOGA
BRIKETI

Varčevanje energije pri uporabi

VARČEVANJE Z ELEKTRIČNO ENERGIJO

Energetsko pomanjkanje že lep čas čutimo na skorajda vseh področjih našega življenja in dela. Sprememba malomarnega in potratnega odnosa do porabe vseh vrst energije je danes že nujnost. To še posebno velja za električno energijo.

Električna energija je namreč dragocena in vsestransko uporabna. Za njeno pridobivanje porabimo veliko primarne energije (npr. v termoelektrarnah se izkoristi le 30 do 35 odst. energije premoga).

V tem sestavku bomo spregovorili o možnosti za racionalnejše in gospodarnije ravnanje z električno energijo pri uporabi gospodinjstvih aparatov.

Delež porabe električne energije v gospodinskem odjemu ni majhen in permanentno raste. Naprave, ki pretvarjajo električno energijo v koristno mehansko delo ali v toploto, so prevzele veliko dela v gospodinjstvih ter nam tako olajšale in olepšale življenje. Danes bi si že težko predstavljali sodobno gospodinjstvo brez kope električnih aparatov.

Z uvedbo novih električnih aparatov naredimo več, hitrejši, boljše in delo postaja lažje. Zato je nesmotno varčevati z neuporabo gospodinskih aparatov, ki jih že imamo.

S tem bi po nepotrebnem trošili lastno energijo, in čas, ki ga nihče med nami nima preveč. Morali bi predvsem izkoristiti še neizkoriščene možnosti za racionalnejšo rabo električne energije, ki jih ni malo, posebno v gospodinjstvu.

V gospodinjstvu izgubimo prenekatero kilovatno uro predvsem zaradi malomarnosti in neznanja uporabnikov. Zato je zmanjševanje porabe električne energije v gospodinskem odjemu možno doseči tudi brez večjih naložb v razvoj tehnologije gospodinskih aparatov.

Poleg tega izredno težko nadzorujemo in usmerjamo porabo električne energije v gospodinskem odjemu. Poraba električne energije v gospo-

dinstvih je odvisna predvsem od posameznika oziroma njegovega odnosa do energije. Ta odnos pa včasih ni v skladu s politiko družbe. Torej je prav, da se porabniki čim pogosteje obveščajo o načinih varčevanja. Zato bomo opozorili na nekatere načine zmanjševanja porabe električne energije pri uporabi večjih gospodinskih uporabnikov, kot so štedilnik, pralni stroj, pomivalni stroj, hladilnik itd., ker ti v primerjavi z majhnimi porabniki, kot so sesalnik, radio, TV, porabijo več električne energije in je zato varčevanje pri njih smiselno.

ELEKTRIČNI ŠTEDILNIK

V sodobnem gospodinjstvu pripravljamo hrano v veliki meri z električno energijo. Električni štedilnik je postal eden izmed pomembnejših in zelo razširjenih aparatov v gospodinjstvu. Ti imajo velike priključne moči in lahko porabijo precej električne energije.

Poraba električne energije za pripravo hrane je sicer za posameznega gospodinjstva različna, saj je odvisna od količine in vrste živil, ki jih pripravljamo, odvisna pa je tudi od kvalitete in načina uporabe štedilnika.

Varčevati pričnemo že pri izbiri oziroma nakupu štedilnika. Trgovina nam ponuja razne tipe štedilnikov: navadne, luksuzne z vgrajenim raznim, infra pečjo, z dodatno vtičnico itd. Ti dodatki niso vedno merilo resnične energetske kvalitete štedilnikov. Za varčno kuhanje je bolj pomembno, da ima štedilnik vgrajene avtomatske in hitrogrelnne plošče različnih premerov in kvalitetno izolirano pečico, drugi podatki so nepomembni.

V čem je prednost hitrogrelnne in avtomatske plošče pred navadnimi? Hitrogrelna plošča ima večjo nazivno moč, s čimer se krajša čas segrevanja in s tem zmanjšajo toplotne izgube. Avtomatska plošča omogoča avtomatiziran potek toplotne obdelave hrane. Plošča ima vgrajen termost, ki nastavlja njeno moč. Ter-

mostat tipalo, ki je vgrajen v sredino plošče, meri temperaturo dna posode, v kateri kuhamo, po potrebi izklaplja grelnne spirale in jih zopet vklaplja, ko se potroši akumulirana toplota plošče.

Ugotoviti pa moramo, da niti avtomatska niti hitrogrelna plošča ne moreta gospodarno uporabljati električne energije, če z njima ne znamo pravilno ravnati. Zelo pogost primer nepravilne uporabe avtomatske plošče je, da plošča sploh ne greje zaradi neprimerne posode, ki ima vbočeno dno. Če je dno posode preveč vbočeno, tipalo izgubi kontakt z njim in se zato močno segreje ter ploščo kratko malo izklopi. Ponavadi mislimo, da je plošča pokvarjena.

Nepravilno ravnanje tudi takrat, ko pravočasno ne zmanjšamo električne moči plošče. V gospodinjstvu se pogosto zaradi nepravilne regulacije kuharnih plošč uporablja dragocena električna energija za čezmerno proizvajanje pare. S tem povečujemo porabo električne energije in zmanjšujemo kvaliteto kuhanja.

Najvišje regulacijske stopnje uporabljamo samo ob začetku kuhanja oziroma pečenja. V nadaljevanju zmanjšamo moč plošče oziroma pečice z vrnitvijo stikala na nižjo temperaturo.

Plošče ne vklapljam pred začetkom kuhanja. Predgrevanje plošče je negospodarno, pa tudi nevarno. Ploščo vklapljam šele takrat, ko nam jo postavimo posodo, izklapljam pa jo tri do pet minut pred koncem kuhanja. Tako izkoristimo akumulirano toploto plošče. Pravilno je, da kuhamo jedi v čim manjši količini vode.

Pomemben del štedilnika je še pečica. Zato pogledimo, kaj vse vpliva na porabo električne energije pri pečenju. Razvoj energetske kvalitete pečice je zadnjih nekaj let izredno pospešen. Sodobni štedilniki imajo pečice, ki potrebujejo manj Wh/dm³ za enako kvaliteto pečenja kot nekdanj. Poraba je odvisna predvsem od kvalitete izolacije pečice, pojavile pa so se še druge novosti, ki izboljšujejo

cattalan a.

TRST — Ul. Martiri della Libertà 2 — Telefon 61031

TERMO - VODOVODNE INSTALACIJE, SANITARIJE, PRODAJA, SERVIS, ZASTOPSTVA

Zaradi stalnih in še posebej visokih poviškov stroškov na področju goriv, se nam zdi primerno in odgovorno, da opozorimo uporabnike na tiste elemente, ki so v tem kompleksu najbolj pomembni in zadevajo varnost naprav in zmanjšanje stroškov za obratovanje. Pri tem mislimo predvsem na resničen pomen besede »vzdrževanje«, ki je nujno potrebno. To je prevečkrat neustrezno in brez prave ocene resnične potrebe in s tem v zvezi zmanjšanje stroškov, ki ga pazljivo in resno vzdrževanje naprav lahko prinese.

Še bolj pomembno pa je, da je naprava dobra in izdelana od kvalificiranih obrtnikov. Ne smemo pozabiti, da kakršnakoli nepravilnost naprave neizogibno lahko povzroči prekomerno porabo goriva, včasih pa lahko pride do hudih nesreč.

Do teh nesreč pride največkrat zaradi nezadostnega vzdrževanja in celo zaradi napačne napeljave.

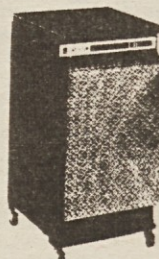
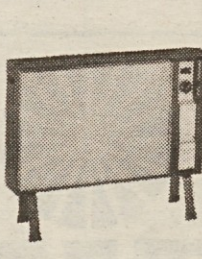
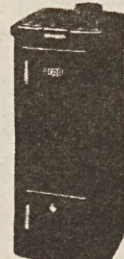
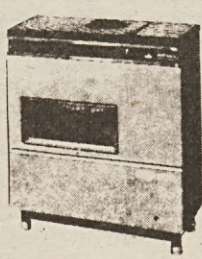
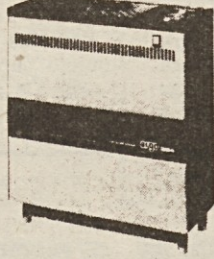
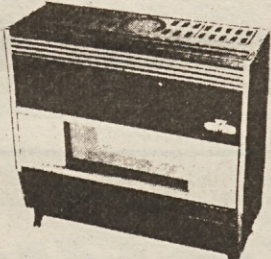
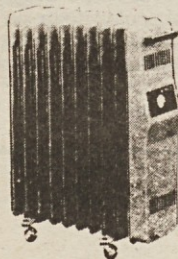
Zato je nujno potrebno, da tako pomembne posege opravljajo le sposobni izvajalci in ne »osebe«, ki izkoriščajo svoj posebno ugoden delovni urnik in na črno opravljajo razna dela v škodo kvalificiranih obrtnikov in kar je še slabše spravljajo v nevarnost samega uporabnika uslug.

Kdo so pravi obrtniki? Lahko jih razvrstimo od koristnega dimnikarja, izurjenega kurjača, steklarja, ki poskrbi za statično zračenje v ogrevanih prostorih do elektrika, ki vam bo omogočil toploto s pritiskom na gumb in do inštalaterja, ene najpomembnejših oseb v tem posebnem in delikatnem delu, ki skupno s svojimi kolegi poskrbi za postavitev ogrevalne naprave. Gre torej za vrsto profesionalcev, ki vam od načrtovanja do postavitve in delovanja naprave omogočajo prihranek na gorivu, torej denarju, in nudijo vrsto varnostnih zagotovil in kvalitetno delovanje.

Ponoviti je treba, da prav delo usposobljenega osebja zagotavlja v skladu z veljavnimi predpisi popolno varnost kakršnekoli naprave: pa naj bo to navadna kuhinjska peč ali pa dovršena naprava za avtomatsko ogrevanje.

In prav pri avtomatskih napravah je potrebna naša največja pozornost, saj velika večina naprav z majhno močjo ni predhodno kontrolirana v ustreznih ustanovah.

Za vsako napravo, pa naj bo velika ali majhna, varna, učinkovita, v garanciji in tudi če odlično deluje, je vedno dobro, da se obrnete na pooblaščen obrtništv.

Če
verjamemo v ljudski pregovor:
»vroče poletje - huda zima«, je sedaj
pravi čas za nakup katerekoli peči.
Ne čakaj na novembrska presenečenja.
Izkoristite priložnosti,
ki jih nudi **RAMANI**.

RADIATORJI, PEČI NA PLIN
(UTEKOČINJEN ALI METAN),
DRVA, PREMOG,
ELEKTRIČNE
IN TRAJNO ŽAREČE

Ramani

vaša trgovina **expert** v Trstu - Ul. Revoltella 10

gospodinjskih strojev

energetsko kvaliteto štedilnika. Tako je npr. ventilatorska pečica gospodarnjša kot navadnejša.

PRALNI STROJ
Poleg pomivanja posode je tudi nega perila vsakodnevni gospodinjski opravil, ki nam vzame veliko časa in energije.

Nego perila začnemo s pranjem. O gospodarnosti in potrebnosti strojnega pranja perila v sodobnem gospodinjstvu ne bi govorili, ker so to razne in že potrjene resnice. Prihranena naša energija in čas ter boljše kvaliteta pranja perila so že znane prednosti pralnih strojev. Pranje s pralnim strojem pa lahko postane še bolj gospodarno.

Na tržišču so že dalj časa pralni stroji, ki imajo vgrajene varčevalne programe. To so programi za polovično polnjenje pralnega stroja. Pri tem programu se zmanjša poraba vode in s tem tudi poraba energije. Tako lahko gospodarno peremo tudi manjše količine posamezne vrste perila.

Če nimamo pralnega stroja z varčevalnim programom, raje perimo manjkrat s primerno napolnjenim pralnim strojem. Pralni stroj z zmogljivostjo 5 kg najprimernejše napolnimo, če vanj vložimo:

- 4 do 4,5 kg manj umazanega belega perila;
- 3 do 4 kg zelo umazanega belega perila;
- 1 do 2 kg pletenin in sintetike

Pravilno nastavljanje termostata je prav tako pomembno. Perilo lahko glede na vrsto in umazanost dobro operemo pri različnih temperaturah pranja takole:

VRSTA PERILA	Temp. C
IN STOPNJA UMazanOSTI	
Vrsta perila in stopnja umazanosti	
zelo umazano beli perilo	95
malo umazano belo perilo	65
barvasto perilo	
obstoječih barv, frofir	60
barvasto perilo,	
občutljivo perilo	40
volna in občutljiva sintetika	30

Na splošno lahko manj umazano perilo operemo tudi pri temperaturi, ki je od 10 do 20 stopinj Celzija nižja, pri čemer prihranimo 0,3 do 0,6 kWh pri vsakem pranju.

Smotno je, da čimbolj varčno izbiramo programe pranje. Zato moramo dobro poznati programe našega pralnega stroja. Varčevalne programe lahko tudi sami naredimo. Pri pranju perila, ki ni zelo umazano, pustimo predpranje in eno izpiranje. Videli boste, da kvaliteta pranja ne bo trpela pri tem pa boste prihranili energijo, vodo in pralni prašek. Perilo po pranju sušimo in likamo. Poglejmo ali se tudi pri teh opravilih da kaj prihraniti.

SUŠENJE PERILA
Najcenejše sušilno perilo na prostem, vendar za to nimamo vedno možnosti. Danes pogosto živimo v majhnih stanovanjih z majhnimi sušilnicami ali celo brez njih in smo zato prisiljeni sušiti perilo z električno energijo.

Elektrika suši perilo mehansko (uporablja centrifuge za perilo) ali termično (uporablja električne sušilnike). Zavedati se moramo, da so aparati, ki uporabljajo električno energijo v obliki toplote, veliko večji porabniki energije od aparatov, ki uporabljajo električno energijo v obliki mehanske moči.

Zato je varčnejše sušiti perilo v centrifugi kakor v sušilniku.

Po pranju in sušenju ostane perilo velikokrat ohlapno, neprožno in nabreklo. Da bi vlakna tkanine dobila prvotno obliko, moramo blago likati.

LIKANJE
Pri likanju moramo predvsem dobro organizirati delo oziroma likati več perila naenkrat in perilo pred likanjem sortirati z ozirom na potrebno temperaturo. Pravilno je, če najprej likamo perilo, ki potrebuje nižje temperature.

Perilo naj ne bo pred likanjem preveč vlažno, niti preveč suho. V obeh primerih zahteva več časa za likanje in s tem tudi več energije. Pri likanju naj bo čimmanj pavz. Med odmorom naj bo likalnik izklopljen.

Po izklopu likalnika uporabimo akumulirano toploto likalne plošče za likanje manjših kosov perila, ki zahtevajo nižje temperature.

Likalnik po končanem likanju izklopljajte z izklopom iz vtičnice, ne pa z nastavitvijo termostata na »izključeno«. Nekateri likalniki namreč potrebujejo tudi pri položaju »izključeno« nekaj elektrike.

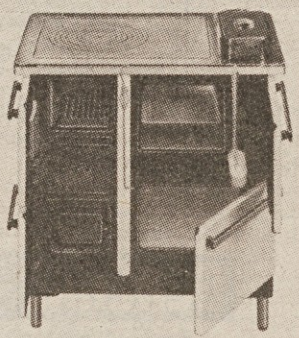
Načinov varčevanja z električno energijo brez zniževanja potrebnega standarda je še veliko. Tukaj smo jih našli le nekaj, vendar dovolj, da z njihovo uporabo prihranimo marsikatero kilovarno uro.

Virgil in David PERINI

INSTALACIJE IN POPRAVILA

- ◆ klimatskih naprav
- ◆ sončnih kolektorjev
- ◆ toplotnih črpalk
- ◆ raznih vrst ogrevalnih naprav
- ◆ vodovodnih in plinskih napeljav

TRST - Ul. Commerciale 26 - Telefon: 421808

Eletromarket

OPČINE

Ul. dei Salici 1 - Tel. 211155

- ŠTEDILNIKI NA DRVA IN PREM OG
- PEČI NA RAZNA GORIVA
- TERMOVENTILATORJI
- ELEKTRIČNI GRELCI

Cav. LUIGI PRESEL s. a. s.

G. Presel & C.

ELEKTRIČNE NAPELJAVE

- + civilne
- + industrijske
- + preureditev
- + prilagoditev na veljavne predpise
- + revizija
- + vzdrževanje
- + ugotavljanje okvar

SEDEŽ, DIREKCIJA in TEHNIČNI URAD:

TRST - Ul. sv. Frančiška 16 - Tel. 040/768121-2

ITAL PETROLI s. r. l.

TRST - Str. di Fiume 216 - Telef. 040/941441 - 941442

Prodaja raznovrstnih goriv za ogrevanje:

kerozin, plinsko olje, lahko kurilno olje, premog, drva

CISTERNE - PEČI - GORILNIKI - SONČNI KOLEKTORJI

MONTAŽA IN VZDRŽEVANJE INSTALACIJ

CASTEL

Drevored XX. septembra 67/b

Telefon: 573098 — TRST

ŠTEDILNIKI S CENTRALNIM GRETJEM na premog in drva ali na plin

ŠTEDILNIKI S PEČICO:

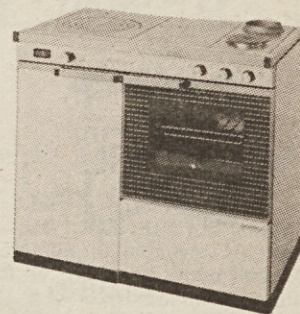
18.000 Kcal

22.000 Kcal

27.000 Kcal

ŠTEDILNIKI BREZ PEČICE

od 15.000 Kcal do 27.000 Kcal

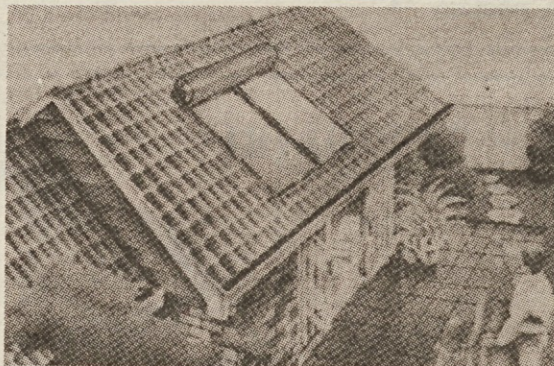

Solahart

POPOLNA MODULARNA NAPRAVA ZA OGREVANJE VODE (kapaciteta 300 litrov)

UČINKOVITA - EKONOMIČNA - TRAJNA

33% PRISPEVKA - PLAČILO V ENEM LETU BREZ OBRESTI

V TRSTU DEMAK TRADE

UL. VALDIRIVO 11 - TEL 68650

gradfer

BOLJUNEC 340 - TEL. 228166

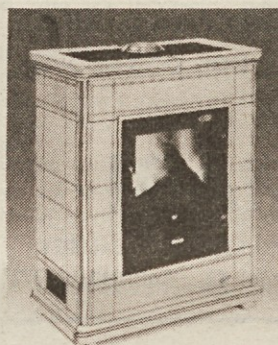
peči za centralno gretje

MESCOLI - PIAZZETTA

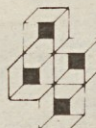
vse za ogrevanje

VARČUJ PRI OGREVANJU S SONČNIMI KOLEKTORJI

SOLA - ACE

SE IMAS ČAS, DA NAROČIS ARTIKLE ZA REKLAMO IN DARILA

plastinova

Vse novosti artiklov za reklamo, nalepke, napisi, štampiljke, kemična in nallvna peresa, elektronski predmeti, ure, koledarji, pisarniške potrebščine.

Sedež in laboratorij: TRST - Ul. Carletti 10

827064

OGREVANJE:

na koliko načinov?

Pri UNIVERSALTECNICI poznamo več načinov.

Peči na metan in utekočinjen plin, katalitske peči in termoventilirane.

Grelci za kopalnice (z možnostjo programiranja, stenski), radiatorji na olje ali pesek.

Peči na drva ali premog.

Izredno ugodne cene in praktična odplačila na obroke do 40 mesecev, brez predplačila in brez menic.

UNIVERSALTECNICA

TRST - KORZO SABA 18 - TRG GOLDONI 1 - ULICA ZUDECCHE 1

KOVINSKE ZASTEKLITVE

KRALJIČ

PREBENEG 69

Telef. (040) 231139

PODJETJE

PASSELLI MARCO E GIORGIO

s. d. f.

IZDELAVA ALUMINIJASTIH
ZASTEKLITEV

ZGONIK (TS)

Proseška postaja 14

Tel.: 040/225821

**TOMASI TI PODARI
VOLNENO
ČEPICO**

... da te ne bo zeblo v tvojem stanovanju. Ali pa izberi njegove zasteklitve in je ne boš potreboval.

TOMASI

IZDELAVA ALUMINIJASTIH ZASTEKLITEV
34139 TRST - Ul. Grimani 42 - Tel. 040/947377

50% prihranka goriva

MATERIAL ZA:

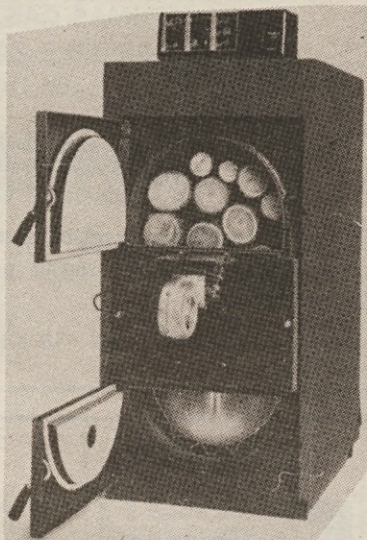
- vodovodne instalacije
- ogrevanje
- zračenje
- sončne napeljave
- električne žice
- obdelavo cevi

**Veliscech
Luigi**

34170 GORICA

Ul. Montesanto 121

Tel. (0481) 83285

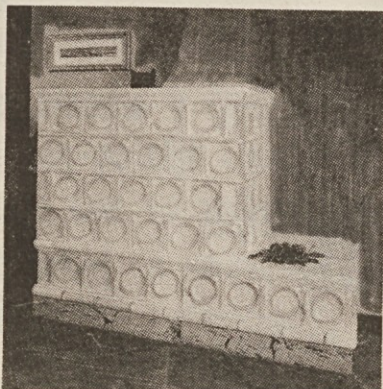

GASOGEN

JEKLENA PEČ ZA INDIVIDUALNO GRETJE NA DRVA. DELUJE Z OBRNENIM PLAMENOM IN POPOLNOMA UPLINJUJE TRDE OSTANKE. IZLOČANJE DIMA Z VENTILATORJEM. BREZ KATRANSKIH SAJASTIH OSTANKOV. 85% IZKORISTKA, KALORIČNA MOČ OD 13.000 DO 65.000 Kcal/h

DELUJE NEPREKINJENO TUDI 8 UR

EKSKLUZIVNI ZASTOPNIK »BOZZIKER«
DOBAVA IN VGRADNJA KERAMIČNIH PEČI

EDILMA

TRST - Ul. dell'Uva 2
Tel. 411309

Razstava v Ul. Boveto 33
(Barkovlje)

PRAVA TOPLOTA
V TVOJEM DOMU

Aluminijaste zasteklitve

Termična izolacija stanovanja

V teh dneh, ko s polno paro piha prava kraška burja skozi špranje v oknih ali zidovih, se spomnimo, da je treba to ali ono okno zamenjati, zavarovati balkon ali celo ob glavnem vhodu dozidati verando. V takih primerih se običajno odločimo za hitro popravilo in v pošteve pridejo na prvem mestu aluminijaste zasteklitve.

Tržišče nudi veliko izbiro tovrstnih zasteklitev, ki so odlični bran pred vsemi vremenskimi nepravilnostmi — vsaj tako zatrjujejo proizvajalci. Če opazimo določene napake v prvih mesecih po postavitvi, je nujno, da jih takoj odpravimo. Zato izberimo pravega inštalaterja, ki nam nudi jamstvo, da bo čim manj napak.

Pri nas je veliko podjetij, ki se ukvarjajo z instalacijo aluminijastih zasteklitev in je zato med njimi huda konkurenca. Izberimo take, ki s svojim strokovno usposobljenim osebjem zagotavljajo pravilno vgraditev zasteklitve, da ne bomo kasneje tarnali nad napakami; rajši plačati več danes, kot imeti jutri še večje dodatne stroške. Sicer pa je sodobna tehnologija uvedla še precej kakovostne zasteklitve, ki so tudi estetsko lepe in v različnih barvnih odtenkih. Prednost aluminijaste zasteklitve je, da ne zahteva nobenega vzdrževanja. Za čiščenje uporabljamo običajno navlaženo jelenjo kožo.

Obstajata dve vrsti aluminijastih zasteklitev: prva zahteva odstranitev že obstoječega lesenega okvira in nje-

govo nadomestitev z jeklenim okvirom (sveda je treba še prej urediti potrebna zidarska dela); druga pa je enostavna postavitev zasteklitve na že obstoječi leseni okvir.

Cene so različne. Odvisno je pač od velikosti oken, debeline materia-

la in stekla. Slednje je lahko debeline od 3 do 6 mm ali pa dvojno z vmesno zračno izolacijo.

Vsa nadaljnja pojasnila boste dobili pri podjetjih, ki propagirajo svoje izdelke v tej prilogi in ki vam jih priporočamo.

VARČEVANJE

Pokličite nas na št. 762087 - nudili ti bomo brezplačen strokoven nasvet brez obveznosti.

ENERGETSKO VARČEVANJE

TRPEŽNOST

TRAJNOST

BREZ VZDRŽEVANJA

GARANCIJA

ODPLAČEVANJE NA OBROKE
BREZ OBRESTI

GENERAL SERRAMENTI

TRST - Ul. sv. Frančiška 6 - II. nad.

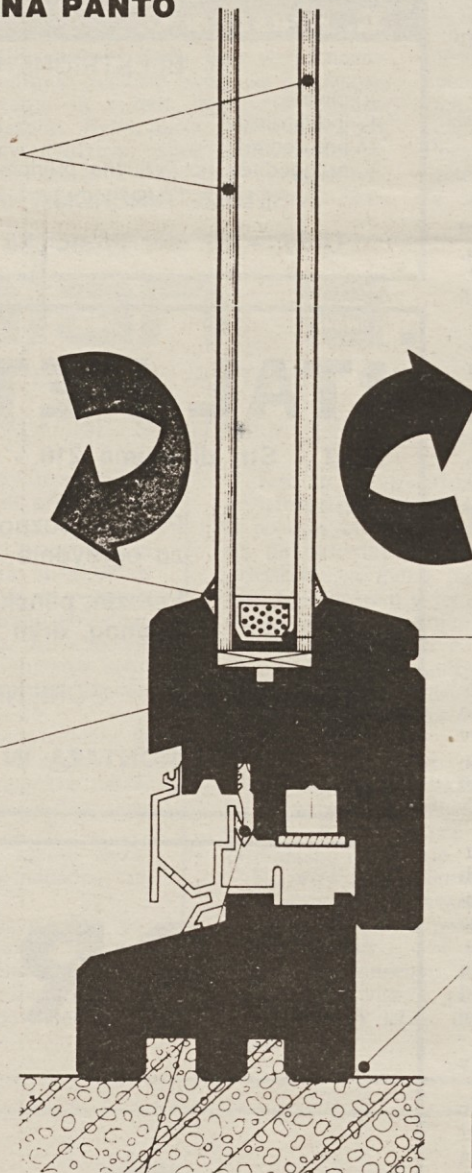
S STARIMI OKNI ZAPRAVLJATE DO 50% TOPLOTNE ENERGije ...MEDTEM KO OKNA PANTO

Dvojno steklo ISOCALOR, ekskluziva PANTO, je zgrajeno iz dveh 4 mm stekel FLOAT s 15 mm vmesnim prostorom (skupno 23 mm). To zagotovi odlično termično in akustično izolacijo.

Dvojno steklo je zapečateno z zunanje in z notranje strani. Odsotnost špranj med steklom in okvirjem izključuje vsako pronicanje.

Platičasta masivna mahagonovina ne dovoljuje krivljenja lesa in zagotavlja stabilnost okvira. Les je pred loščenjem prepojen s smolami proti plesni in postane nepremočljiv.

Za informacije in proračune:
Rolich Carlo
Nabrežina Kamnolomi 35/C
Tel. 200371

Okna PANTO se zapirajo perimetralno glede na velikost v šestih oziroma dvanajstih točkah. Imajo dvojen način odpiranja. Koristnost takega sistema je varnost, hermetično zapiranje, odprava pronicanja in odlična možnost prezračevanja.

Vmesni prostor iz mikropreluknjane aluminija izključuje rosenje stekel.

Skrbna inštalacija okna PANTO z vbrizganjem poliuretanske pene med okvirjem in steno zagotovi izolacijo pred mrazom in prepimi.

VARČUJTE S PANTO

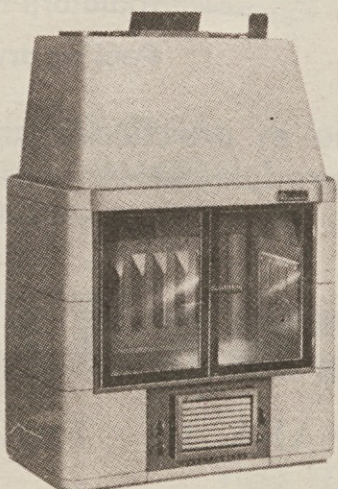
Perimetralno tesnilo, ki je pritrjeno v štirih točkah, naredi zaporo okna PANTO popolnoma hermetično.

FILIPPI ROBERTO

ZASTEKLITVE

Aluminijaste zasteklitve - raznobarvne, polkna, nepremične in premične verande. Brezplačni in brezobvezni predračuni. Pismena popolna garancija od 1 do 10 let. Plačilo na obroke do 36 mesecev brez predplačila.

TRST — UL. FONTANA 4/B — TEL. 65502

Z Goldonijevo komedijo Primorske zdrahe Začetek gledališke sezone SSG pomemben dogodek v Kulturnem domu

Tržaški gledališki igralci spet prihajajo med nas. Danes se v Kulturnem domu pričinja nova gledališka sezona v kateri nam bo Slovensko stalno gledališče iz Trsta nudilo sedem predstav v abonmaju. Poleg iger, ki jih bo na oder dala tržaška gledališka hiša bomo imeli v gosteh Dramo SNG in Mestno gledališče iz Ljubljane pa še Dramo SNG iz Maribora. V abonmajskem programu bomo dobili dela Carla Goldonija, Pavla Kohouta, Auranda Harrisra, Noëla Cowarda, Arthura Millerja, Ivana Cankarja in Mateja Bora. Gre torej za dela iz slovenske kulturne zakladnice kot izraznih svetovnih literatur, za dela z lahkotno vsebino in za taka, ki od gledalca zahtevajo več pozornosti.

Naše gledališče je seveda s tem programom želelo ustreči vsej publiki. Tisti, ki si želi klasičnih in avantgardnih del kot tisti, ki želi v gledališču preživeti dve prijetni uri. Lani je SSG sezono zaključilo z Linhartovim Matičkom. Naši ljudje so se zelo pozabavali. Letos pa sezono pričinja s Primorskimi zdrahami Carla Goldonija. Brez dvoma bo tudi ta igra doživela velik uspeh pri naši publiki.

Poleg tega abonmajskega programa, ki se bo v celoti odvijal v Kulturnem domu, bodo naši gledališčniki

pripravili še nekaj predstav, tudi z gostovanji. Še zlasti precej pozornosti bodo posvetili mladini. V letošnjem letu pa bodo poskrbeli tudi za predstave na manjših odrih oziroma na prostem.

V teh dneh je potekala abonmajska kampanja. V trenutku ko pišemo te vrstice ne vemo za njen izid. Izvedeli smo sicer, da so za abonma poskrbeli najbolj zvesti prijatelji našega gledališča. Tisti, ki si žele poslušati na odru slovensko besedo, ki žele v gledališče namesto da bi leno sedeli pred televizijskim ekranom, tisti, ki žele v gledališče tudi zato, da se srečajo in pogovorijo s prijatelji. Še je čas, da si kdo nabavi abonma.

Istočasno pa je obisk gledaliških predstav pomemben tudi zato da s tem pokažemo solidarnost našemu gledališču. Z nekaj deset tisoč lirami, ki jih odštejemo za abonma, ne bomo sicer rešili finančnih vprašanj gledališča. Teh ne reši nobeno gledališče na svetu. SSG je, skupno z italijanskim gledališčem in tržaškim gledališčem Verdi, veliko pridobilo s tem, da je deželna uprava plačala vse dosedanje dolgovne treh gledaliških hiš. Vendar pa mora odslej tudi finančno hoditi z lastnimi nogami. Prav zaradi tega moramo Slovenci teji naši kulturni ustanovi pokazati našo solidarnost, dokazati moramo da nam

je gledališče potrebno, kot so nam potrebne šole, časopisi, društva.

Člani tržaškega gledališča so med nas v Gorico prišli že leta 1945. Najprej v Verdijevo gledališče. Goriška publika jih je takrat toplo sprejela. Potem so bile gledališke predstave v Prosvetni dvorani, potem še v Verdijevo gledališče in v Katoliškem domu. Sedaj imamo Kulturni dom. Tu je gledališče doma. Tja bomo na predstave prihajali tudi mi.

Urniki trgovin

Trgovine bodo v prihodnjem tednu, zaradi Dneva mrtvih, poslovale po drugačnem urniku. Tako sporoča pokrajinsko združenje trgovcev in navaja: V ponedeljek, 28. oktobra bodo lahko odprte tudi trgovine, ki imajo običajno celodnevno ali poldnevno zaporo. Prav tako ne velja obvezna tedenska zapora za sredo, 30. t.m.

V četrtek, 31. t.m. bodo vse trgovine odprte po običajnem urniku, popoldne bodo odprte tudi mesnice, v pekarnah pa bodo napekli kruha tudi za naslednji dan.

Petek, 1. novembra (Dan mrtvih) vse trgovine bodo zaprte z izjemo cvetličarn, ki bodo odprte v dopoldanskem času.

Sobota, 2. novembra: vse trgovine bodo poslovale po običajnem urniku.

Vrsta zanimivih vprašanj na občinski seji v Števerjanu

Števerjanski občinski svetovalci, ki so se sestali v petek zvečer, so imeli pretežno opravka z izvolitvijo predstavnikov v razne komisije. Župan Ivan Humar je tudi, v odgovor interpelacijam postavljenim na prejšnji seji, povedal, da bodo nove dvojezične smerokaze kmalu postavili, da občina pozorno sledi vprašanju morebitnega odkupa stavbe finančne straže, da so vodnjak v ščednem takoj pokrili. Povedal je tudi, da je zemljišče, na katerih so prevalska jezera, kupila neka videmska tvrdka, Societä ittioecologica, in da občina bo posredovala novemu lastniku mnenje o uporabi tega kraja.

Na seji so svetovalci postavili nekaj vprašanj. Svetovalec Vogrič je hotel vedeti kaj bo s popravili ceste na Bukovju in na Valerišču. Polno je lukenj. Odbornik Koršič je odgovoril, da so pred dnevi naročili neki tvrdki iz Gorice, da napravi vsaj najboljši dela, da bo promet varnejši. Vendar pa pokrajina obljublja, da bo cesta prešla v njeno upravo. Govor je bil tudi o cesti k Aščevim. Župan je dejal, da je Briška gorska skupnost prevzela obvezo, da to cesto uredi. Svetovalec Komic je hotel vedeti kako je z mostičkom pod ščednim. Župan Humar je dejal, da bo tudi za popravilo tega objekta poskrbel kmalu Briška gorska skupnost.

Med točkami na dnevnem redu je bila tudi potrditev sklepa komisije za natečaj sprejema v službo enega knjigovodje. Edini kandidat, ki je dobil ustrezno število točk, je Nadja Zni-

darčič. Delo komisije je potrdilo enajst svetovalcev Liste občinske enotnosti. Vzdržala pa sta se svetovalca Slovenske skupnosti. Ivan Vogrič je dejal, da so mu nekateri, ki so se udeležili natečaja, povedali, da stvari niso potekale v redu, zato da se vzdrži. Župan Humar pa je odgovoril, da so imeli tisti, ki so na natečaju dobili malo točk zakonito možnost pritožbe na občino, nihče pa tega ni napravil. Zaradi tega je vsa obseščena neumestno in žaljivo. Izjava svetovalca opozicije je šla v zapisnik. Z enakim razmerjem glasov je bila potem Znidarčičeva tudi sprejeta v službo.

Svetovalci so potem soglasno sprejeli tudi spremembo finančnega načrta pri obračunih za gradnjo šolske stavbe. Soglasno so sprejeli tudi varianto regulacijskega načrta in sicer kar se tiče namenske uporabe nekkih Formentinijevih stavb na Vrhu, stavbe nekdanje šole na Valerišču, stavbe nove zadrzne kleti na Bukovju in razširitev rezidenčne cone poleg Poberajšiča. Odobrili so tudi dve spremembi v letošnjem proračunu. Razpravo o vodarini pa so odložili na naslednjo sejo.

V Kulturnem domu v Gorici
Carlo Goldoni

PRIMORSKE ZDRAHE

komedija v treh dejanjih
Režija **BORIS KOBAL**
DANES, 27. t.m., ob 16. uri —
ABONMA RED A
JUTRI, 28. t.m., ob 20.30 —
ABONMA RED B
v torek, 29. t.m., ob 20.30 —
ABONMA RED C

Za jutrišnjo predstavbo vozil tudi avtobus, po sledečem razporedu: 19.35 Poljane, 19.40 Doberdob, 19.45 Jamlje, 19.50 Dol, 19.55 Gabrje, 20.00 Sovodnje I., 20.02 Sovodnje II., 20.05 Štandrez.

razna obvestila

Na nižji srednji šoli Ivan Trinko ob 18. Alviano bo jutri, v ponedeljek, ob 18. uri, začetek tečaja »150 ure za odrasle, za dosego diplome nižje srednje šole. Možen je še naknadni vpis. Kulturno društvo Oton Zupančič priredi martinovanje v soboto, 9. novembra ob 20. uri v Domu Andreja Budala. Vpisovanja pri Marti in drugih odbornikih.

KD Briški grič priredi 9. novembra 1985 društveno martinovanje v gostilni Mrak na Jazbinah. Vpisujeta Richard Mizerit in Robert Juretič.

Društvo slovenskih upokojencev na Goriškem vabi člane na martinovanje, ki bo 9. novembra ob 17. uri v prostorih v Ulici della Croce. Ob tej priložnosti bo Miladin Černe vrtil filme o križarjenju po Jadranu in o izletu k izviru Soče.

Slovensko planinsko društvo obvešča, da je v teku vpisovanje za martinovanje. Vpisujejo odborniki društva, v trgovini Baucon in na sedežu društva od ponedeljka, 28. oktobra, do četrтка, 31. oktobra, od 18. do 19. ure. Na razpolago bo tudi avtobus. Martinovanje bo v nedeljo, 10. novembra popoldne v Ajdovščini.

kino

Gorica

VITTORIA 16.00—22.00 »007 bersaglio mobile«.
CORSO 16.00—22.00 »Ritorno al futuro«.

Tržič

EXCELSIOR 14.00—22.00 »Porky's III«. Prepovedan mladini pod 18. letom.
COMUNALE 15.00—21.00 »Le due vite di Mattia Pascal«.

Nova Gorica

SOČA 10.00 »Samo dvakrat se živi«.
Ob 16.00—18.00—20.00 »Križata kača«.
SVOBODA 16.00 »Samo dvakrat se živi«.
Ob 18.00—20.00 »Korak do gljivine«.
DESKLE 17.00 »Annie«. Ob 19.30 »Oči zla«.

POGREBI

Jutri v Gorici, ob 8. uri Giovanna Rubbia vdova Posa iz splošne bolnišnice, ob 10. uri redovnica Marija Mihelič iz samostanske hiše v Ul. V. Veneto na glavno pokopališče, ob 12. uri Italia Carrara iz bolnišnice San Giusto.

Zamude v izvajanju sporazuma o zaposlovanju v bivšem Detroitu

Marca leta 1983 sklenjen dogovor med deželo, podjetnikom Ceschellijem in sindikati o obnavljanju proizvodnje v tovarni Detroit se izvaja prepočasno. Velike zamude so glede povernosti zaposlitve bivših delavcev, zamude so glede izplačila odpravnine odpuščenim delavcem, istočasno pa podjetnik Ceschelli zahteva od dežele dodatno finansiranje za preselitev tovarne iz Tržiča v Ronke. O teh vprašanjih so razpravljali na petkovski sindikalni skupščini na sedežu sindikata kovinarjev (FLM) v Tržiču, ob zares množični udeležbi delavcev in številnih predstavnikov krajevnih uprav in političnih strank.

»Zaskrbljujoče je predvsem dejstvo, da je v tovarni še zmeraj zaposlenih samo 99 delavcev, namesto okrog 150, kolikor bi jih moralo biti po sporazumu,« je v poročilu poudaril član tajništva FLM Valenta, ki je pozval na večjo angažiranost tudi političnih strank na deželni ravni, da podjetnika prisilijo na izvajanje sprejetih obveznosti. »Nismo proti dodatnemu financiranju, vendar mora novi lastnik spoštovati obveznosti, za kar sta jamčili deželna družba Friulia in dežela direktno.« Valenta je posredoval tudi informacijo o skorajšnjem izplačilu drugega dela odpravnine (v najboljšem primeru jo bodo izplačali v dveh, treh mesecih). Izrael pa je vrsto pomislekov o dejstvu, da je sindikalna organizacija v novem podjetju skoraj povsem izrinjena. V razpravo so poleg drugih posegli tržički župan Saccavini, deželni svetovalec Padovan, svetovalec PRI v Tržiču Calligaris in svetovalec KPI Zonta iz Ronk.

ravni, da podjetnika prisilijo na izvajanje sprejetih obveznosti. »Nismo proti dodatnemu financiranju, vendar mora novi lastnik spoštovati obveznosti, za kar sta jamčili deželna družba Friulia in dežela direktno.« Valenta je posredoval tudi informacijo o skorajšnjem izplačilu drugega dela odpravnine (v najboljšem primeru jo bodo izplačali v dveh, treh mesecih). Izrael pa je vrsto pomislekov o dejstvu, da je sindikalna organizacija v novem podjetju skoraj povsem izrinjena. V razpravo so poleg drugih posegli tržički župan Saccavini, deželni svetovalec Padovan, svetovalec PRI v Tržiču Calligaris in svetovalec KPI Zonta iz Ronk.

Glasbena komedija v Verdiju

V torek se bo v Verdijevo gledališče pričela italijanska abonmajska gledališka sezona z glasbeno komedijo Cincetti v izvedbi skupine Teatro d'Arte iz Rima. Drugo delo na programu bo Goldonijeva komedija I rusteghi (Grobijani) ki bo v ponedeljek, 4. novembra v izvedbi tržaškega stalnega gledališča. Na sporedu abonmaja imajo vsega skupaj deset del, abonma pa stane 85.000 lir.

O tem je bilo precej govora na petkovski predstavitvi sezone v dvorani pokrajinskega sveta. Šlo je pravzaprav za tiskovno konferenco, kajti publike skorajda ni bilo. Govorili so pred-

Nad štirideset del Toneta Kralja si bomo lahko do 7. novembra ogledali v razstavi dvorani goriškega avditorija. Potem bodo razstavo prenesli v Peterlinovo dvorano v Trst. Razstavo so odprli sinoči ob veliki udeležbi, kar tudi pomeni priljubljenost, ki jo je umetnik užival med našimi ljudmi. Razstavo je priredila Zveza slovenske katoliške prosvete ob 85-letnici umetnikovega rojstva in 10-letnici njegove smrti.

Na razstavi so prikazana umetniška dela v naši deželi, torej tista na današnjem italijanskem ozemlju. Tone Kralj je pri nas veliko slikal, tako med dvema vojnama, kot po zadnji vojni. Poslikal je precej cerkv. Ilustriral je vrsto knjig

sednik pokrajine Cumpeta, zastopnika Ente regionale teatrale Castiglione in Agati ter umetniški vodja D'Osmo. Zelo kritični so bili do tukajšnjih birokratov, saj bo tehnični pregled o uporabnosti dvorane šele jutri popoldne, komaj en dan pred začetkom sezone. Gledališčniki upajo, da bo pristojna oblast dala dovoljenje za uporabo dvorane, ki je že več mesecev zaprta iz varnostnih razlogov. Prav ta negotovost je bila razlog, da so zbrali komaj 300 abonmentov, medtem ko drugod v deželi zanimanje za gledališče raste. O precej hudi polemiki gledališčnikov z nekaterimi goriškimi krogi pa bomo še pisali.

in koledarjev, še zlasti med vojnama. Njegove slike se najdejo v marsikateri slovenski hiši. Portretiral je znane osebnosti. Napravil je nekaj nagrobnikov.

Ob priložnosti sedanje razstave je Verena Koršič - Zorn, ki je sicer tudi uredila razstavo, pripravila začetni katalog s številnimi črno-belimi in barvnimi ilustracijami umetnikovih del. Objavljen je tudi poizkus bibliografije o umetniku, seznam njegovih ohranjenih slik v naši deželi, seznam nekaterih razstav in druga dela. Škoda, da ni pregled Kraljevih del popoln, kar bi seveda dalo drugačno veljavo katalogu.

Na sinočnji razstavi so spregovorili predsednik ZSKP dr. Damijan Paulin, potem še Marinka Koršič, ki je govorila o umetnikovem delu v slovensčini, ter Joško Vetrhi, ki pa je govoril v italijanščini, in goriški župan Antonio Scarano.

Ob priložnosti razstave v avditoriju bo jutri, ob 20.30, v Katoliškem domu predavanje Marka Vuka o umetnosti na Primorskem med obema vojnama in o pojavu ekspresionizma. V sredo, 6. novembra, pa bo Gallus consort imel koncert v cerkvi v Pevmi.

čestitke

Danes slavi 85. rojstni dan FRANC BENSJA. Iz srca mu čestitajo in mu želijo še mnogo zdravih let žena z družino in vnukinji Bruna in Loredana z družinama.

da. Martina in Crisci sta povedala, da upata v pozitivni razplet parlamentarne razprave. Če pa tega ne bo naj bi za omejen čas podaljšali sedanja zakon ter parlamentarcem in vladi dali čas, da podrobneje preučijo nov zakonski osnutek. Razprava ne bi smela sovpadati s tisto o paketu 220 milijard za Gorico in Trst, ki bo najbrž odoben šele v februarju 1986.

Z avtom v drog

S pridržano prognozo so v goriško splošno bolnišnico v petek ponoči sprejeli Massimiliana Ferresina iz Gorice, Trg Tommaseo 20, zaradi hudih telesnih poškodb, ki jih je zadobil v prometni nesreči. Ferresin je, kakor je ugotovila obhodka prometne policije, s fiatom 127 silovito trčil v železni drog cestne razsvetljave v Ulici della Barca. Iz razbitega avtomobila so ranjenca izvlekli šele goriški gasilci. Nesreča se je zgodila nekaj po polnoči.

V tržički bolnišnici pa je na zdravljenju, prav tako s strogo pridržano prognozo, 73-letna Iole Lisini iz Tržiča, Ulica Vecellio 56. Včeraj zjutraj jo je z avtom zbil 19-letni Giovanni Pacorich iz Škocjana ob Soči.

Beograjski pevci v Gorici na koncertu Glasbene matice

Glasbena matica v Gorici je letošnjo sezono pričela s koncertom pevskega zbora kulturnega društva Ivo Lola Ribar iz Beograda. Boljšega uvoda za svojo že tradicionalno sezono Glasbena matica zares ni morala izbrati. Pevke in pevci iz Beograda so namreč prav gotovo sodili med najbolj-

še skupine, ki so doslej nastopile na odru Kulturnega doma. To je potrdilo tudi občinstvo, ki je z večkratnim navdušenim ploskanjem nagradilo skupino, ki jo je vodil Milovan Pančić. Gostje so se predstavili z bogatim izborom pesmi, med katerimi so izstopale Mokranjčeve skladbe.

Kulturno društvo OTON ZUPANČIČ Štandrez

vabi v soboto, 9. novembra, 1985, ob 20. uri na

MARTINOVANJE

v Domu Andreja Budala. Vpisujejo Marta in drugi odborniki.

Ob vrhunski likovni prireditvi v palači Attems

Človeško in umetniško sporočilo Lojzeta Spacala je že daleč in krepko preraslo ožji zamejski prostor

MILKO RENER

Razstava Lojzeta Spacala sodi med vrhunske likovne prireditve, ki so se v zadnjem petindvajsetletju zvrstile v palači Attems. V zapovrstju razstav beneških in deželnih umetnikov daljne in bližnje preteklosti sta gostovala tu tudi Goričana Josip Tominc in Zoran Mušič. Spacal vstopa nocoj v Attemsovo palačo kot tretji umetnik naše skupnosti in z obsežno retrospektivno razstavo izpričuje delež našega prispevka v zakladnico likovne kulture v našem prostoru.

Za slovensko skupnost v goriški pokrajini je to edinstveno doživetje in nas navdaja z nadvse prijetnim občutkom, pa tudi z velikim ponosom, da v prostoru, v katerem živimo, nismo le obrobna pritliklina, pač pa z večinsko skupnostjo enakovreden dejavnik pri ustvarjanju kulture.

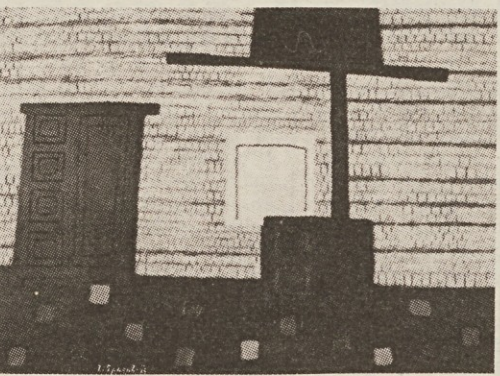
Danes živimo na Goriškem v vzdušju navdušenega likovnega sodelovanja in pretakanja: zasluga za to gre v prvi skupini umetnikov 2xGO, ki so ustvarili v našem okolju ozračje, v katerem smo se ustvarjalno navdušili in kulturno medsebojno ovrednotili.

»Kaj so bili v naši zavesti Kras, kraška zemlja, kraška pokrajina, kraška arhitektura, ves kraški življenjski način, dokler nam ni njegovih lepot odklenilo videnje umetnikov, be sede pesnika in zgovorni odtis njegove v les vrezane lepote izpod grafikovih rok? Kaj drugega kot puščobo, stisko, revščino in neopredeljivo tesnobo so nam pomenili belkasto kamenje raztreseno po goli rdeči zemlji redke trave, krvenčasto gršicevje, stiskajoče se hišice, s strehami pred burjo smotno obložene, nimit s kamenjem, ograde, ki so delile redke, slaborodne njivice od puste divjine, trnje in kamniti drobir, ki je pokrival kraške poti? Ali kraški bori, dokler jih ni odkril in za zmeraj zasadil v pokrajino naših src Kosovel? Ali, komu je prišlo na misel, kakšno čudovito, mogočno, otožno simfonijo barv pomenijo zadržane kraške rdečine, rijavine, sivine, črnine, kakšno bogato skalo odtenkov prinašajo kraške

beline, dokler nam niso vsega tega na svojih slikah in grafikah razodeli kraški likovni umetniki in prvaki med njimi, Lojze Spacal? Dal nam je oko, da smo videli, kot nam je bil dal Kosovel dušo, da smo občutili.«

Mislím, da so te Kržišnikove besede že same po sebi dovolj zgovoren uvod v predstavitev Spacalove razstave. Petdeseto leto poteka torej letos, odkar so nastale prve Spacalove slike. Nastale so na samem robu konfinacije. Že to dejstvo dovolj očitno priča, kako trnjeva je bila pot njegovega šolanja. Da ni nosil v sebi neugnanega nagnjenja za ustvarjanje, bi bil že ob prvih korakih omahnil... V stiski je diplomiral na umetnostnem liceju v Benetkah, v prav tako nevaležnih okoliščinah se je prebil do visoke šole v Monzi in milanske Brere. Prava sreča pa je bila, da se je v milanskem času ugnel povežati s krožkom »La Corrente«, se pravi z umetniki, ki so na tihem snovali likovno kulturno preobrazbo proti zlaganemu »novcentu«. Semežini, racionalizem in Bontempellijev magični realizem so bili odločilni napotniki za Spacalov umetniški razvoj.

Ko se je vrnil v rodni Trst, se je v slikanju dalj časa zadrževal v tako mu nakazani govorici. Videti je bilo, da je bil predlog magičnega realizma še posebno ugašen z njegovim temperamentom in da ga je »izvabljal« nekam v chagallovske pravilnice in lirčno zatišje.

Ob vrnitvi v Trst pa je začel Spacal spoznavati tudi, da zunanje svetovno likovno dogajanje utegne biti predvsem informacija in vzpodbuda, umetnik pa da mora odkriti vesolje v sebi in ga poiskati v svojem okolju.

Tu se torej začena nova pot, pot odkrivanja svojega prostora in človeka v njem. Pravzaprav je najprej na vrsti človek. Magični realizem se mu je v tedanjih razmerah prevedel v surov realizem: v motivnem pogledu so prišli sedaj na vrsto talci, bazoviške žrtve in požgani domovi.

Tudi v prvih povojnih letih se je Spacal zadrževal pri realističnem snovanju in bil posebno pozoren do človeške figure. Prava sinteza tega obdobja je monumentalna kmetica, ki jo vsi poznamo. Nekje v letu 1955 začena zmanjkovati umetniku tretja dimenzija: kot da bi se rešil težkega bremena, se ne čuti več vezanega na odmerjen prostor, in tudi ne na čas, pač pa si sam urejuje zdaj svoj notranji prostor in čas. Tudi človeška podoba mu je odveč: nadomešča jo z obdelano in neobdelano kraško pokrajino.

V umetnikovem snovanju se odslej odvíja nepretrgana in strogo sklenjena razvojna pot, kakršne zlepa ne beležimo pri drugih umetnikih.

Kar zadeva likovno govorico, je ostal Spacal vseskozi zvest dvema tehnikama, olju in lesorezu. Obe se vzporedno prepletata v njegovem snovanju. Lesorez se spočetka naslanja na tradicionalno črno-belo tehniko. Črna barva prevzema vlogo zdaj ozadja zdaj ogrodja, včasih pa pomeni ostro ali pritaženo senco. Hrapavo izpraskana površina spreminja sivo kraško pokrajino v simbolično sivino. Belina papirja, ki je prej pomenila prostorsko globino, se je prelila v svetlobo, tu jasno, tam žgočo in kričečo. V naslednji fazi posežejo sem skopi barvni podatki, ki odjeknejo kot nekakšen organski, oživljajoč element. In pomeni rdeča odpor, boleš, simbol dela in krvi, redkodaj prazničnega razpoloženja. Sinja pa tako osvežujoča, da nas pogled nanjo duševno odžaja. Rumena nas vedri, rijavkasta pa oznanja ugašanje kraške, se pravi življenjske jeseni. Olje pa se mu z leti strdi v krapavo relief-

nost in ta se v zadnjih, letošnjih delih, preliva v nenavaden, dramatičen nemir.

V motivnem pogledu izstopajo istrski motivi kot lirčno zatišje v varnosti spomina, medtem ko so kraški motivi elementarni koledarski podatki vsakdanjosti: človekova zgodba pač skozi življenjski čas. Ta pa je boleče utesnjena v življenjski prostor. V zaporedju časa nam v motivnem pogledu to ponazarjajo kraške domačije, spočetka še trdne, in je življenje v njih. Toda kamlu zatem ugotovimo, da se usodno praznijo. Nemo in vdano prisostvujemo počasnemu in usodnemu razpadanju. Podobno razpoloženje navdaja umetnika, ko se ozira po pokrajini: spočetka beleži še letne čase, sčasoma pa se vse zabriše, celo sledovi steze... Kras je prazen. Golo geološko okostje sedaj kot v prividu presnavlja v nov, poetičen prostor, kjer se skladi spletajo v čisto drugačno morfološko strukturo.

Ob vsem tem se niti zavedeli nismo, kdaj smo se pravzaprav premaknili iz predmetnosti v brezpredmetnost in se tu znašli v povsem novem redu, v novi prostorski zakonitosti, v povsem spremenjeni resničnosti. Tudi tu sicer iz ozadja neprestano odmevajo oblike najbolj vsakdanjih stvari, a tu dobivajo globlji smisel. Postajajo del naše zavesti. Kras potemtakem ni le priložnostno bivališče, pač pa prava duhovna posoda našega življenja.

V oblikovnem pogledu je Spacal danes pojem skrajno racionalne delovne discipline, pojem skladne enotnosti razvoja in smotrne osredotočenosti na bistvenost obravnavane problematike.

Umetnikova preprosta, simbolično in bistveno izražena doživljaja, njegova vera v človeka in pa tiho upanje, da ima življenje svoj smisel v vsakodnevnem kljubovanju na »Krasu«, da se torej človek uresniči in oplemeniti, le če je trdno zakoreninjen v življenjski prostor, ki mu ga je namenila usoda — to je človeško in umetniško sporočilo, s katerim je če je trdno zakoreninjen v življenjski prostor. To potrjujejo številne monografije in vrsta nagrad, odlikovanj in priznanj ter ocen najvidnejših domačih in tujih kritikov, — in pa pričujoča razstava.

XX. jubilejno Borštnikovo srečanje v Mariboru

Jančarjev Veliki briljantni valček ali o vlogi umetnosti in totalitarizmu

MARIJ ČUK

Veliki briljantni valček Draga Jančarja je bil v režijski zamisli Zvoneta Šedlbauerja in interpretaciji članov ljubljanske Drame prav gotovo med osrednjimi dogodki letošnjega Borštnikovega srečanja. Vsaj doslej, ko nas čakata samo še dve tekmovalni predstavi, in sicer Turrinjevi »Meščani« in pa Pirandellovih »Šest oseb išče avtorja« (PDG iz Nove Gorice, o tej izvrstni predstavi pa smo že itak pisali v našem popremierskem zapisu v lanskí sezoni).

Jančarjev valček se torej kar sam ponuja kot eno izmed središčnih letošnjih dogodkov (ni čudno, da ga ta čas igrajo kar v sedmih jugoslovanskih teatrih), saj po svoji tematiki in umetniški funkciji pravzaprav prešača prostor in čas. Gre za alegorično pripoved o totalitarnih režimih, kjer oblasti razglasijo svoje namišljene ali resnične sovražnike za norce, samo da bi jih spravili s poti. Ali celo še več: specializirani zdravniki jim v posebnih zavodih povzročajo mentalne motnje, da bi jih črtali s seznama polnopravnih državljanov. In v tak zavod je postavil dogajanje avtor. Tu se dogajajo neverjetni preobrti, vladati pa mora predvsem red, pred njim je vsa znanost nemočna, ljudje so v njem lutke, ki morajo spreminjati svojo osebnost. Alternativa svetlu norišnice pa je — umetnost. Umetnost sama ni zmožna razbiti vrat »preobrazbenega zavoda«, je pa zmožna odpreti prostor v srcu in glavi — prostor notranje prostosti. In če po eni strani umetnost odpira človeka, ga dela zato tudi skrajno ranljivega, kot je primer antologijskega lika Ljubice, ki na prazne zidove ječe riše sliko svobode s svojo lastno krvjo.

Zares pretresljiva uprizoritev, ki s svojimi pomeni odpira razmišljanja o človeški svobodi, obenem pa kaže tudi na tragično človekovo vpreženost v grabiteljske roke Reda in njegovo nemoč pred oblastniško skrotovičenostjo.

Naj bo dovolj ta kratek zapis, s katerim seveda delamo Velikemu briljantnemu valčku krivico, saj bi za-

služil obširnejši in pronicljivejši esej. Posvetiti pa se moramo tudi drugim temam (seveda jih bodo samo nakazali), ki so obeležile zadnje dni Borštnikovega srečanja.

Med take dogodke spada simpozij o ekspresionizmu v slovenski dramatik, na katerem so Bratko Kreft, Dušan Moravec in Taras Kermanner razgrnili pred udeležence podobo slovenskega gledališča tega obdobja. Bila so to izjemno zanimiva izvajanja, predvsem mislimo tu na Kreftova pričevanja iz prve roke, ki bi jih moral avtor strniti v knjižno obliko. Ekspresionizem v slovenski dramatik je bil v mnogem revolucionaren, tako da ni dobil mesta na takratnih uradnih odrih, ali pa ga je dobil s skrajnimi napori in preko osebnega izpostavljanja.

nja, kakršen je bil tudi Kreftov avtorski in režiserski ali kritični pristop.

Borštnikovo srečanje se tako bliža koncu. Jutri bodo namreč podelili vsakoletna Borštnikova odličja, ki zadoživajo ob jubileju še večji pomen. Na večerni akademiji v Mariborski drami, kjer potekajo obnovitvena dela, bomo zvedeli za dobitnike Borštnikovega prstana in ostalih priznanj. S tem bo uradni del končan. Srečanje pa se bo nadaljevalo še v torek z dnevnim gledališkimi ljubiteljem in simpozijem o lutkarstvu, odmevalo bo še naprej pri gledalcih in v slovenskem tisku, pa tudi sami bomo napravili splošen obračun, tak kakršen se je kazal pri ubiranju poti slovenskega gledališča v lanskí sezoni.

V okviru Borštnikovega srečanja predstavili prvo številko

Rojstvo revije »Maske« obogatitev za gledališče

Slovensko revijalno obzorje je obogateno še z eno publikacijo, po kateri je bilo, resnici na ljubo, čuti veliko potrebo. Gre za izrazito gledališko revijo, ki bo zapolnila vrzel na tem področju in se lotevala vsakršnih teatralskih tem.

Prvo številko so predstavili večeraj (v soboto) v Mariboru v okviru Borštnikovega srečanja. Maske, tako je naslov reviji, izdaja Zveza kulturnih organizacij Slovenije in bo služila premisleku o slovenskem in splošnem gledališkem trenutku. Kot razmišlja v uvodniku Tone Peršak, naj bi bile Maske razdeljene na pet rubrik, in sicer, kritiko, teatrologijo, kroniko, novi tekst ter pregled repertoarjev slovenskih, jugoslovanskih in tudi tujih poklicnih gledališč, kakor tudi amaterskih, obenem pa še kratke informacije o novih besedilih.

Že prva številka, ki je pred nami, ubira zgoraj zaznamovane poti

in že samo listanje po njenih straneh kaže, da bo zares prispevek k poznavanju gledališča. Preglejmo samo nekaj naslovov. Peter Božič, ki je prvo številko Mask uredil, piše o razvoju gledališke literature in gledaliških sredstev v slovenskem gledališču v obdobju od leta 1945 do današnjega dne, Blaž Lukan razmišlja o zdajšnjem teatru, Darka Čeh o Velikem briljantnem valčku, medtem ko je avtor le-tega Drago Jančar prispeval izpiske iz ameriškega dnevnika, nekaj zapazanj ob njegovem bivanju v ZDA. Igor Kocjančič pa poroča o srečanju gledaliških skupin v Celju.

Tu sta še intervju in pa nova poetična drama pesnika Daneta Zajca Kalevala.

Nemara kažejo že ti skopi obrisi na vsebinsko bogastvo Mask, ki bodo kot glasilo stroke zagotovo popestrile in obogatile slovensko gledališko življenje.

Vprašanja Slovencev v Italiji na kongresu slavistov SFRJ

MAJDA KAUCIČ-BAŠA

Od 16. do 19. oktobra letos je na planini Igman pri Sarajevu potekal XI. kongres jugoslovanskih strokovnjakov za slovanske jezike in književnosti. Posvečen je bil trém jubilejem: 1100-letnici Metodove smrti, 150-letnici ilirizma in 40-letnici osvoboditve. Enako kot obletnice so bile vsejugoslovanskega pomena tudi teme kongresa: sociolingvistična vprašanja normiranja knjižnega jezika, medjezikovni stiki in problemi dvojezičnosti, literarni stiki med jugoslovanskimi narodi.

Delo kongresa je bilo zaradi številčnosti udeležencev (nekaj manj kot 200 referatov, nad 400 udeležencev) razdeljeno v pet sekcij. V dveh so se zbrali jezikoslovci (sekcija za sociolingvistiko in sekcija za vprašanja sistema jezika), v dveh literarni zgodovinarji (literarni stiki jugoslovanskih narodov, posebej v času ilirizma, in literarna dela in stili 20. stoletja), metodiki pa so skupaj razpravljali o vprašanjih pouka materinščine ter o pouku srbohrvaščine, makedonščine in slovenščine kot nematernih jezikov.

Udeležba Slovencev je bila izrazito delovna. Bilo nas je komaj več kot dobra desetina, skoraj vsi pa smo nastopili z referati, razporejenimi po vseh sekcijah. V prvi lingvistični sekciji so predavali Breda Pogorelec (Slovenski jezik in dvojezičnost), Majda Kaučič-Baša (Sporazumevanje v slovenski delovni organizaciji v Trstu kot primer kolektivne izolirane dvojezičnosti Slovencev v Italiji), Teodor Domej (O položaju slovenskega jezika na avstrijskem Koroškem) in Alojz Jembrih (Gradiščanskohrvaški knjižni jezik med normo in kodifikacijo). V drugi lingvistični sekciji so nastopili Alenka Šivic-Dular (Izpeljava glagolov iz pridevniških osnov v slovanskih jezikih), France Novak (Vprašanja jezikovne kvalitete besedil v poslovnem in uradovnem jeziku) in Matej Rode (Prevajanje — posebna oblika rabe jezika). V literarnih sekcijah so poročali Jože Koruza (Preučevanje starejših obdobj v književnosti in ustnem slovstvu), Štefan Barbarič (Politična tema v slovenskem in hrvaškem realizmu), Gregor Kocjan (Matoševa in Cankarjeva kratka proza) in Marija Pirjavec (Podoba Slovencev v literarnih

delih italijanskih književnikov XX. stol. v Trstu). V skupini za metodiko je imel referat Jože Lipnik (Nekateri problemi interpretacije umetnostnega besedila v osnovni šoli).

Slavistično društvo Trst (združenje slovenskih slavistov tržaške, goriške in videmske pokrajine) je bilo na sarajevskem srečanju dobro zastopano. Kongresa so se udeležili štirje člani, slovenistično raziskovalno delo pa je bilo predstavljeno z referatom s področja literature (Marija Pirjavec) in sociolingvistike (Majda Kaučič-Baša). Referat v lingvistični sekciji je zbudil živo zanimanje za narodnostna in jezikovna vprašanja Slovencev v Italiji. Iz razprave, ki je sledila, je izšlo spoznanje, da je za ohranitev naroda kot celote potrebna vsestranska življenjska povezanost med manjšino in matico. To spoznanje je bilo uvrščeno tudi med zaključne sklepe kongresa, sprejete na plenarni seji.

Osnovni namen strokovnih kongresov je izmenjava znanstvenih izkušenj. Sarajevsko srečanje je poleg tega opravilo še drugo poslanstvo. Na plenarni seji je bilo sprejeto poročilo, naj se na celotnem ozemlju SFRJ posveti večja skrb poučevanju materinščine (odmeri naj se ji večje število ur na vseh stopnjah šol), obenem pa naj se povsod uvede pouk slovenščine in makedonščine. Ta sklep je gotovo pomemben prispevek k uresničevanju enakopravnosti jugoslovanskih jezikov. Vzdušje narodnostne strpnosti in odprtosti je bilo čutiti tudi v predavalnicah (Slovenci smo predavali in razpravljali slovensko, Makedonci makedonsko) in pri prijateljskih omizjih. Stiki te vrste dokazujejo, da t. im. funkcionalna večjezičnost (to, da vsakdo govori svoj jezik, ob tem pa razume jezik sogovornika) ni le laboratorijski izdelek sociolingvistike, ampak uresničljiva kvaliteta, za katero bi si morali prizadevati Slovenci znotraj in zunaj političnih meja Slovenije.

**Berite
Novi
Matajur**

Sinoči v prvi jugoslovanski košarkarski ligi Podvig Ljubljčanov

Partizan — Smelt Olimpija
124:127 (56:57, 112:112)

SMELT OLIMPIJA LJUBLJANA: Mičunović 2, Vujaković, Zdvoc 6, Polanec, Subotić 32, Hauptman 10, Tovorik 34, Djurišić 2, Kotnik 25, Kovčević 16.

BEOGRAD — V sinočnjem, 5. kolu prve jugoslovanske košarkarske lige je ljubljanska Smelt Olimpija poskrbela za velik podvig: sredi Beograda je po podaljšku in povsem zasluženoma premagala domače moštvo Partizana in tako osvojila drugi prvenstveni par točk.

OSTALI SINOČNJI IZIDI: Cibona - Sloga 123:102; Zadar - Bosna 81:78; Jugoplastika - C. zvezda 85:109; Borac - Rabotnički 94:76; Šibenka - Budućnost 93:89.

LESTVICA: Cibona Zagreb 10; Zadar, Šibenka Šibenik in C. zvezda Beograd 8; Partizan Beograd in Budućnost Titograd 6; Bosna Sarajevo

in Jugoplastika Split 4; Smelt Olimpija Ljubljana 3; Borac Čačak 2; Sloga Kraljevo in Rabotnički Skopje 0. (nb)

Ljubljanske košarkarice uspešne tudi v 3. kolu

LJUBLJANA — Košarkarice ljubljanske ekipe Iskra Delta Ježice so včeraj v tretjem kolu prve jugoslovanske lige premagale še moštvo Mladega Krajišnika z 81:73 in so tako še nepremagane na vrhu prvenstvene lestvice.

Karpov - Kasparov pred remijem

MOSKVA — Anatolij Karpov in Garri Kasparov sta včeraj prekinila 20. partijo za naslov svetovnega prvaka v 41. potezi. Strokovnjaki menijo, da se bo partija zanesljivo končala z remijem. Trenutno vodi Kasparov z 10,5:8,5.

Meblo — Torriana **3:0**
(15:6, 15:12, 15:11)

MEBLO: Marković, Kralj, M. in N. Grgić, Maver, Klemše, Foraus, Pertot, Žerjal, Garbini, Ukmar.

TOČKE: Meblo 31:45 (Kralj 3, Marković 3, M. Grgić 1, Maver 7, N. Grgić 3, Klemše 3, Foraus 3, Žerjal 6, Ukmar 2); Torriana 19:29. **ZGREŠENI SERVISI:** Meblo 12 (Maver 2, Marković 1, Klemše 1, M. Grgić 2, Foraus 2, Žerjal 2, Ukmar 2); Torriana 8.

S sinočnjo gladko zmago proti Torriani si je združena odbojarska ekipa Mebla že kolo pred koncem kvalifikacijskega dela sedme skupine zagotovila napredovanje v dvaintridesetino finala italijanskega pokala. Sinočnja tekma ni bila lepa. Nasprotnik s svojo zelo poprečno igro ni omogočil našim igralcem, da bi se razigrale in pokazale, česa so resnično zmogeli. Torriano so namreč tokrat odlikovali le dobri servisi ne-

katerih igralci, ki so našim dekletom povzročali še vse preveč težav.

Nasprotnice so namreč neposredno iz servisa dosegle kar 15 točk, kar si drugoligaš, kakršen je Meblo, ne bi smel privoščiti. Sicer pa velja, da končni izid ni bil pravzaprav nikoli v dvomu. Vsakič, ko so Kraljeva in tovarišice pritisnile na plin, je nad Torriano padla tema, v dokaz nespornosti premoči slovenske šesterke.

Resnici na ljubo pa čaka trenerja Drasiča še precej dela. Ekipa mora izboljšati servis in sprejem, več pa je treba tudi izkoristiti napadalno moč Žerjalove in Beograjkank Markovičeve. Slednja je bila sinoči precej odrezana od Meblove igre. Obe pa sta dosegli točke bolj na lastno pobudo (blok, servis), kot pa iz zaključkov izdelanih akcij. Zaenkrat je Meblo neustavljiva le z levega krila (9 točk, številne menjave), v B ligi pa bo treba proti boljšim nasprotnikom, kot je bil sinočni, napadati enako učinkovito z vseh položajev.

Trainerja Torriane smo vprašali za primerjavo med Meblom in Mogliano, s katerim se je njegova ekipa srečala v prvih kolih pokala in ki bo Meblu nasprotnik v B ligi: »Meblo je nedvomno boljši, tako v obrambi kot v napadu. Igra veliko bolj raznoliko odbojko od Mogliana, pa tudi bolj prodorno. Mogliano je boljši le pri sprejemu servisa.« (ak)

Odbojka: moška A-1 liga

MILAN — Izidi 1. kola italijanske moške odbojarske A-1 lige: Bellunga Belluno - Enernix Milan 1:3 (14:16, 6:15, 15:11, 6:15); Santalarna Cromichin Santacroce 3:1 (8:15, 15:5, 15:13, 15:10); Dipo Vimercale - Pannini Modena 1:3 (4:15, 3:15, 15:2, 6:15); Chieti - Bistefani Turin 0:3 (7:15, 10:15, 11:15); Americanino Padova - Kutiba Falconara 0:3 (6:15, 5:15, 8:15); Ugento - Zinella Bologna 0:3 (11:15, 15:17, 14:16).

A-2 LIGA: VBU Videm - Dondi Ferrara 3:2.

Odbojka: včeraj za deželni pokal Bregu slovenski derbi

Včeraj so se nadaljevala tekmovanja za deželni pokal v ženski odbojki za ekipe, ki bodo letos nastopale v C-2 in D ligi. Ekipa skupine B so odigrale drugo kolo. Na sporedu je bil slovenski derbi med Bregom in Slogo (D). Prepričljivo so slavile Brežanke, ki so pokazale večjo dinamiko, zrelost in uigranost, medtem ko se mladim slogašicam pozna še velika nehomogenost. Bolje kot na tekmi z Bregom so slogašice, kljub porazu, igrale s tržaškim CUS. Veliko več so gradile in na igrišču bile manj statične. Bregeve igralke pa so na srečanju z ekipo Killjoy gladko izgubile z 0:2, tako da je Killjoy še vedno nepremagana in prvi na lestvici v tej skupini.

IZIDI: Killjoy - Breg 2:0; Breg - Sloga 2:0 (15:9, 15:5); CUS - Sloga 2:0 (15:3, 15:7).

BREG: Franka, Elisabeth in Elena Žerjal, Možina, Tavčar, Velikonja, Wilma in Ksenija Kocjančič, Maran-

zina, Malmenwall.

SLOGA: Adam, Filipovič, Guštin, Kororavec, Lupinc, Milič, Miot, Morpurgo.

V skupini C so se tekmovanja začela včeraj. Poleg Sloge (C-2) nastopata še četrtoligaša Nuova Pallavolo Trieste in Le Volpi. Slogašice so osvojile obe tekmi, vendar stvar ni bila lahka. Obe tržaški ekipi sta namreč proti naši šesterki, ki velja za favorita, igrali s podvojeno močjo in se trdoživno upirali. Slogašice so pokazale veliko udarno moč, niso pa še uigrane v polju.

IZIDI: Sloga - Le Volpi 2:1 (15:7, 11:15, 15:7); Sloga - NPT 2:1 (15:7, 7:15, 15:12); NPT - Le Volpi 2:0.

SLOGA: Adam, Drnovšek, Križmančič, Malalan, Maver, Milkovič, Martina in Valentina Vidali. (Inka)*

Tenis: Lendl in Wilander finalista turnirja v Tokiu

TOKIO — Čehoslovak Ivan Lendl in šved Mats Wilander sta finalista mednarodnega teniškega Grand Prix turnirja v Tokiu. Lendl je premagal Zahodnega Nemca Borisa Beckerja s 6:3, 7:6, (7:1), Wilander pa brez borbe Američana Connorsa, saj se leta zaradi bolečin v ledvicah ni predstavljal na igrišču.

Moresu ni uspel podvig

MILAN — 25-letnemu amaterskemu kolesarju Ercoleju Moresu ni uspel podvig, da bi izboljšal svetovni rekord v enourni vožnji. S časom 2:19'54" (povprečno 42,886 km na uro) pa je izboljšal italijanski rekord.

Svetovni rekord ostaja tako last Danca Jorgena Luda, ki ga je postavil 19. 1. v Rimu s časom 2:18'43" (povprečno 43,250 km na uro).

Tekme Swede Pordenon na TV zasebni postaji

PORDENON — Zasebna TV postaja »Telepordenone« bo prenašala prvenstvena srečanja mestnega moštva Swede, ki kot Jadran nastopa v italijanski košarkarski B ligi. Današnja tekma Pordenončanov bo tako po TV v torek ob 20.30.

Na mednarodnem teniškem turnirju Gaje V znamenju kakovostnih bojov Danes ob 10.00 polfinala, ob 12.00 pa finale - Tudi ženski nastop

Pešeni igrišči, ki so ju s poztvornim delom dogradili člani teniškega odseka Gaje, sta odlično prestali otvoritev in izkazalo se je, da predstavljata pomemben mejnik pri razvoju te športne panoge med Slovenci na Tržaškem. Brez te pridobitve bi namreč Gaja ne mogla prirediti tako kvalitetna mednarodna tekmovanja, kakršen nedvomno je turnir moških posameznikov, katerega četrtfinalni del so odigrali včeraj, polfinalni in finalni srečanja pa bosta na sporedu danes dopoldne.

Teniški praznik se je začel že jutraj, ko sta se v prijateljskem dvoju, ki je že tradicionalen, pomerili ekipi ljubljanskega Slovana in Gaje. Ljubljčanini so slavili zmago z gladkim 8:1, edino točko pa je Gaji priporil Karlo Rudež. Poleg njega so kraško društvo zastopali še Plesni-

čar, R. in B. Korbo, Špacial, Ugrin, Čuk, Leone in Daneu, za Slovan pa so nastopili Jeras, Zorn, Ogrin, Suhar, Zakeršnik, Umek, Veseljko, Žerjal in Dodič.

Po tem srečanju so bili na vrsti četrtfinalni nastopi v moškem turnirju. Srečanja so bila na zelo dobri ravni, v nadaljnje kolo pa so se uvrstili ljubljčanin Vehovec, Vatovec iz Portoroža, Tržančan Menardi in član Gaje Košuta, ki je s svojimi značilnimi plasiranimi žogicami strl odpor mladega Novogoričana Vogriča.

Podrobnejši izidi so naslednji: Vatovec (Portorož) - D'Ambrosi (AT Opicina) 6:1, 5:7, 6:4; Vehovec (Slovan) - Hreščak (Koper) 6:3, 6:1; Menardi (AT Opicina) - Nikolič (Portorož) 6:2, 5:7, 6:3; Košuta (Gaja) - Vogrič (N. Gorica) 6:1, 6:3.

Danes dopoldne bosta na sporedu

polfinalni srečanja in pa veliki finale, vmes pa bo še ekshibicijski nastop med mladima igralcema Polijevo (T C Triestino) in Černetovo (Portorož). Poznavalci pravijo, da bo prav srečanje med tema perspektivnima dekletoma s tehničnega vidika najkakovostnejši dvoboj dvodnevnega Gajine manifestacije. Pričakovati je torej, da si bodo ljubitelji športa danes v še večjem številu ogledali srečanja pri Gaji, saj pri nas res ni dosti priložnosti za ogled kakovostnih teniskih prireditev, ki so tudi s spektakularnega vidika vselej zelo zanimiva.

DANAŠNJI SPORED
10.00 polfinale: Vatovec - Vrhovec; Košuta - Menardi
11.00 ekshibicijski nastop
12.00 finale.
Sledi nagrajevanje.

Košarka: danes v A-1 in A-2 ligi Tržčani v gosteh, Goričani doma

Tržaški Stefanel bo v 4. kolu košarkarske A-1 lige gostoval na neučnem igrišču Cantine Riunite. Tržčani bi lahko le z odlično igro strli odpor domačih igralcev, ki so na domačih tleh nevarni za vsakogar. Riunite imajo morda le dve hihi: so dokaj šibke pod košem, imajo malo menjav. Toda, če se razigrata Morse in Brumatti... Stefanel bo zopet imel na voljo Fischetta, pravijo pa, da bo srečanje že odločilno za usodo Terryja in Sheltona. Pričakovati je, da bosta oba dala vse od sebe.

V A-2 ligi gosti Segafredo povprečno Sangiorgese, ki pa je doslej osvojila zmago več od Goričanov. Na gostovanju v Livornu tvega videmski Fantoni poraz. Bo pa to kvečjemu eden redkih spodrsljajev Wrighta in tovarišev, ki bi morali letos premočno osvojiti prvo mesto.

V sinočnji anticipirani tekmi A-1 lige je Scavolini (Frederick 36 točk) premagal bolonjski Granarolo (Meriweather 27, Villalta 22 točk) z 90:84 (45:50).

DANAŠNJI SPORED A-1 LIGE: Simac - Berloni, Scavolini - Granarolo, Bancoroma - Arexons, Divarese - Livorno, Viola - Marr, Benetton - Mobilgirgi, Mulat - Silverstone, Riunite - Stefanel.

DANAŠNJI SPORED A-2 LIGE: Segafredo - Sangiorgese; Livorno - Fantoni; Yoga - Sebastiani; Giomo - Mister Day; Jollycolombani - Fermi; Riverstoni - Pepper; Liberti - Filanto; Annabella - Fabriano.

NOGOMET: kvalifikacije za SP

Južna Koreja bližja Mehiki

TOKIO — Južna Koreja je napravila lep korak naprej, da si pribori mesto na SP v Mehiki. Južnokorejci so namreč včeraj v prvem finalnem srečanju v Tokiu pred 62.000 gledalci premagali Japonsko z 2:1 (2:1). Povratno srečanje bo 3. novembra v Seulu.

Nova Zelandija — Izrael **3:1**

AUCKLAND — V izločilnem srečanju za SP za cono Oceanije je Nova Zelandija premagala Izrael s 3:1 (2:1). Prvi v tej skupini bo za nastop v Mehiki igral odločilno srečanje s Škotsko.

LESTVICA
Nova Zelandija 4 3 1 0 13:2 7
Avstralija 4 2 2 0 10:2 6
Izrael 5 2 1 2 14:6 5
Tajvan 5 0 0 5 1:28 0

PREOSTALE TEKME: Tajvan - Avstralija (danes); Avstralija - Nova Zelandija (3. 11.); Izrael - Nova Zelandija (10. 11.).

Kuvajt — Mehika **0:0**

KUVAJT — V prijateljskem nogometnem srečanju sta reprezentanci Kuvajta in Mehike pred 10.000 gledalci igrali brez zadetkov.

V prvi jugoslovanski nogometni ligi Izenačena srečanja?

V anticipiranem srečanju 13. kola je včeraj Beograd doma z dokaj ne navadnim izidom 4:3 (2:2) premagal titograjsko Budućnost in tako osvojil predragoceni točki v boju pred izpadom. Strelci za Beograjkane so bili Stojadinović 2, Marković in Kuzmanovski, za goste pa Ivšić, Martić in Popović.

Danes bodo igrali ostala srečanja tega kola. Na sporedu sicer ni večjih derbijev, pričakovati pa je izenačene boje skoraj na vseh igriščih. Gotovo zanimivo bo v Zagrebu, kjer bo domači Dinamo sprejel v goste državne prvake Sarajevo. Po domačem porazu v prejšnjem kolu bo splitski Hajduk na nevarnem gostovanju v Novem Sadu. V Sarajevu pa si bosta nasproti željezničar in presenetljiva Priština.

DANAŠNJI SPORED (13.30)
Dinamo (Z) - Sarajevo; Vojvodina - Hajduk; Dinamo (V) - Osijek; Ri-

jeka - Velež; C. zvezda - Vardar; Čelik - Partizan; Željezničar - Priština; Sloboda - Sutjeska.

Kanadčan poklonil

več kot tri milijarde lir

CALGARY — Kanadčan, ki ni hotel povedati svojega imena, je za zimske olimpijske igre, ki bodo v Calgaryju leta 1988, poklonil dva milijona in pol dolarjev, kar je več kot tri milijarde lir.

ŠD MLADINA — smučarski odsek
SEJEM NOVE IN RABLJENE SMUČARSKO OPREME
v Domu A. Sirk v KRIŽU

8. - 9. - 10. - 11. novembra 1985

kratke vesti - kratke vesti

Atletika: v Splitu EP 1990

SPLIT — Evropsko atletsko prvenstvo leta 1990 bo v Splitu. Dalmatinsko mesto je prejelo 116, Helsinki pa 92 glasov.

Tržaški rokometišči zanesljivo zmagali

TRST — V včerajšnjem srečanju prve italijanske rokometne lige je tržaški Cividin Jägermeister s 27:13 (13:4) premagal moštvo Rovereta in še naprej vodi na skupni lestvici. V včerajšnji tekmi je bil odlični jugoslovanski vratar Nims, najboljši strellec je bil Pischianz (10 golov).

»Primer Perugia«: končali preiskavo

RIM — Italijanska nogometna zveza je izjavila, da je dr. Corrado De Biase končal preiskavo v zvezi s »primerom Perugia«. »Iz preiskave je jasno, da ni bilo nikakršnih povezav med registriranimi predstavniki Pe-

rugie in osebami »črnega Totocalcia« in zato je primer zaključen, je zapisano v sporočilu.

Damiani k Laziju

RIM — Drugoligaš Lazio je najel 35-letnega nogometaša Giuseppea O-scarja Damianija, ki je že igral pri Vicenzi, Milinai, Juventus, Genoi, Napoliju in Parmii.

Marsh evropski prvak

MONTE CARLO — Britanski bok-sar Terry Marsh je osvojil naslov evropskega prvaka v superlahki kategoriji, s tem da je v šestem krogu s k.o. premagal Italijana Alessandra Scapechija.

Arguello uspešen

ANCHORAGE — Nikaraguijski bok-sar Alexis Arguello se je po dveh letih »počitka« vrnil na ring in v dvo-boju superlahke kategorije zanesljivo s tehničnim k.o. v petem krogu premagal Američana Pata Jeffersona.

domače vesti

KOŠARKA: PROMOCIJSKA LIGA

Nepričakovan poraz Kontovelcev doma

V včerajšnjem prvem kolu košarkarskega promocijskega prvenstva je Kontovel Electronic Shop nepričakovano doma izgubil proti moštvu Santosa s 76:79 (32:28).

Ostala dva naša predstavnika bosta igrala danes. Bor Radenska bo v Ul. Della Valle igral proti Alabardi, Breg Adriatherm pa v gosteh proti Scogliettu.

NOGOMET: »UNDER 18«

Zarja nima sreče

San Sergio — Zarja **2:1 (2:0)**

STRELEC za Zarjo: Žagar. **ZARJA:** Zettin, Kralj, Leban, Kerstič, Kalc, Škabar, Pitacco (Žagar), Castelli, Zeugna, Sossi, Carli.

Tudi v včerajšnjem prvenstvenem srečanju »under 18« Zarjini nogometaši niso imeli sreče. Igrali so dobro, lahko bi celo izenačili, držala pa se jih je smola. Prepričani pa smo, da če bodo tako naprej igrali, tudi boljši rezultati ne bodo izostali. (P. B.)

Mladinska odbojka

»UNDER 18« — MOŠKI: Bor Inter 1904 0:3 (6:15, 4:15, 7:15); Sloga - Prevenire 3:0 (15:4, 15:6, 15:10). **ŽENSKO:** Sokol - Volley 80 3:0 (15:10, 15:7, 15:3).

Rokomet: prijateljska tekma
Kras Trimac - Libertas Ts 12:23

Danes v italijanski A ligi

Udinese - Juventus

Juventus (»morilec prvenstva«) bo skušal danes postaviti absolutni rekord osmih zaporednih zmag v začetku prvenstva. Vendar pa mu pot ne bo lahka, saj se bo danes spoprijel sredi Vidma v Udinesejem, ki se s sedmimi točkami nahaja točno na sredini lestvice. Igralci Juventusa so verjetno še nekoliko utrujeni od »mednarodne« pokalne tekme z Verono, vendar pa bo ekipa nastopila v popolni postavi, saj je Cabrini okreval. Videmčani bodo tokrat nastopili nekoliko okrnjeni, saj sta Rossi in Tagliaferri poškodovana, Barbadiello pa bo nastopil s perurjsko reprezentanco, tako da ne pride v poštev za tekmo z Juventusom.

Tekma je brez favorita, saj je doslej Udinese presenetil s svojo dobro kolektivno igro in zrelem (rekli bi tudi skromnim) prijemom, kar je seveda pravilno za ekipo, ki je opustila »megalomanske« načrte prejšnjih let.

DANAŠNJI SPORED (ob 14.30): Atalanta - Fiorentina; Avellino - Como; Bari - Lecce; Inter - Roma; Pisa - Sampdoria; Torino - Napoli;

Udinese - Juventus; Verona - Milan.

ITALIJANSKA B LIGA

Triestina v Perugii

Triestina bo danes igrala v Perugii, kjer se bo spoprijela z ekipo v krizi, ki jo vodi bivši tržaški trener Giacomini. Perugia je presenetljivo na predzadnjem mestu lestvice, poleg tega pa jo buri afera podkupovanja. Vendar pa bo Triestina, ki trenutno vodi na lestvici skupno z Brescia, Ceseno in Sambenedettesejem, nastopila zelo okrnjena, saj bodo manjkali Di Giovanni (izključen), De Falco in novi nakup Iachini. Tekma je tako odprta vsakemu rezultatu, pa čeprav Ferrari trdi, da računa na zmago.

DANAŠNJI SPORED: Ascoli - Brescia; Bologna - Palermo; Catania - Vicenza; Cremonese - Arezzo; Empoli - Catanzaro; Genoa - Cesena; Lazio - Cagliari; Monza - Campobasso; Perugia - Triestina; Pescara - Sambenedettese.

V bazenu v Lipici v organizaciji ZSŠDI

Plavalni tečaj za naše najmlajše

V organizaciji ZSŠDI se tudi letos v bazenu v Lipici vsak torek popoldne odvija plavalni tečaj za naše najmlajše. Letos je tak tečaj na vrsti že enajstič, vendar ga prva leta ni vodila naša krovna športna organizacija, saj je bil v režiji združenja staršev osnovnih in nižjih srednjih šol na vzhodnem Krasu. V vseh teh letih je število tečajnikov nihalo med petdeset in sto. Tudi letos je zanimanje za tečaj zelo veliko, saj ga obiskuje devetdeset otrok in so tako vsa razpoložljiva mesta zasedena. Starostna meja otrok se vsako leto niža. Tako je letos največ začetnikov, ki še ni dopolnilo sedmega leta starosti.

Otroci prihajajo z vzhodnega in zahodnega Krasa, iz dolinske občine, z območja Lonjerja, Katinare in Svete Ane in njihovo navdušenje nad tečajem je seveda veliko. Kot rečeno, je tečaj v Lipici vsak torek. Turnusi so trije, v vsakem pa so otroci razdeljeni na štiri skupine. Vodja tečaja je že od vsega začetka Rado Kastelic s Kozine, ostali učitelji, ki se z našimi malčki trudijo vsak teden pa so Vojko Lazar, Cveto Sila in Damjan Mi-

klavec. Otroci jih imajo radi in jih ubogajo. Navdušenje in prizadevnost, ki ju vlagajo v svoj tedenski plavalni trening pa sta tudi najboljši dokaz, da si otroci takih tečajev nadvse želijo. (INKA)

Mladinski nogomet: proseško Primorje kar s tremi ekipami

D. Husu: »Navdušenje bo obrodilo svoje sadove«

Tretje društvo pri predstavitvi naših mladinskih nogometnih ekip je tokrat proseško Primorje. Na razsvetljenem pravokotniku na Proseku nas je sprejel odgovorni za mladinski nogomet Darko Husu. »Naše društvo« je začel pogovor Darko, »je letos sestavilo kar tri mladinska moštva in sicer cicibane, ki jih trenira Franc Metljak iz Sežane, začetnike s trenerjem Stefijem Pertotom in najmlajše pod vodstvom trenerja Guida Spadara. »Takoj naj povem«, je nadaljeval Husu, »da letos res nimamo težav s sestavo ekip, saj je igralcev na pretek.«

Kako to, da ste vi morda edina ekipa, ki nima težav z igralci in od kod prihajajo vsi ti fantje?»

»Igralci prihajajo, poleg seveda s Proseka in Briškov, tudi iz oddaljenih vasi kot npr. iz Šempolaja, Prečnika in Nabrežine. Da je otrok v tolikšnem številu (približno 48) gre za sluzga predvsem letošnjemu medšolskemu turnirju ob štiridesetletnici osvoboditve, na katerem smo imeli priložnost, da opazujemo nekaj zelo mladih in perspektivnih igralcev. Poleg tega vlada letos pri Primorju veliko navdušenje za mladinski nogomet.

Na razpolago imamo tudi kombi, ki ga upravlja Alojz Husu, ki za vsak trening in seveda tekmo pobira nogometaše po vaseh. Otroci pa se sedaj tudi sami javljajo pri ekipi, ker bi se hoteli vključiti. Upam, da bo to vzdušje vladalo v prihodnosti, saj sem sam, in z mano tudi nekateri športni delavci, poln dobre volje.«

Kako ocenjujete prve nastope v letošnjih prvenstvih?»

»V prvih prvenstvenih tekmah so se naši fantje kar dobro izkazali. Cicibani so odigrali tri tekme in osvojili štiri točke. V tej skupini imamo tudi zelo uspešnega strelca in sicer Sasho Digoviča, ki je dal že osem zadetkov. Začetniki so solidna ekipa, toda do rezultatov še niso prišli. Prvič so ti lanski cicibani stopili na veliko igrišče in to je brez dvoma negativno vplivalo, saj so do sedaj izgubili vse tri tekme. S časom pa bodo prav gotovo prišli do točk. Najmlajši so odigrali štiri tekme in po dobrem začetku (prvo tekmo so namreč zmagali) so v nadaljevanju nekoliko popustili. Po mojem mnenju jim primanjkuje na igrišču dober režiser. Fantje torej poplačujejo trud društva, ki se zanje res veliko zavzema. Naj ti povem,

da sem osebno izgubil skoraj vse poletje, da bi sestavili te ekipe.«

Kaj vi mislite o združenih mladinskih nogometnih ekipi?»

Kot lahko sam vidiš, mi letos nimamo težav s sestavo ekip, toda mislim, da bi v bližnji prihodnosti moralo priti do tega združenja, o katerem se toliko govori. Pri tem bi seveda prišlo tudi do praktičnih težav, saj je oddaljenost med našimi vasmiv večkrat zelo velika in bi imeli otroci težave z večernimi treningi. Vsekakor pa bi iz tega združenja zrasla zelo kompetitivna ekipa, ki bi vsem dala mnogo zadoščenja. Do združenja pa bo moralo nujno priti tudi zato, ker je otrok sorazmerno malo, športnih panog, s katerimi se lahko ukvarjajo, pa veliko.

D. Zupančič

SEZNAM IGRALCEV
CICIBANI
VRATAR: Mitja Sandri.
BRANILCA: Marko Husu, Alen Sarđoč.
VEZNI IGRALCI: Matej Širca, Manuel Trampuž, Sasha Digovič.
NAPADALCI: Cristian Doljak, Mau-

ro Švara, Adriano Ostrouška, Vassotto, Klun, Peter Emili.
ZACETNIKI
VRATARJA: Fiodor Spadoni, Willy Emili.
BRANILCI: Aldo Pahor, Daniel Gherbassi, Erik Husu, Erik Sarđoč, Valter Osi.
VEZNI IGRALCI: Dean Stolf, Vasilij Vodopivec, Dean Kante, Franko Vrabec, Mirjan Trampuž, Aleksander Franza.
NAPADALCI: Stefano Savi, Alessandro Zecchigna, Mitja Emili, Cristiano Primožič.
NAJMLAJŠI
VRATARJA: Aljoša Blason, Damjan Stolf.
BRANILCI: Nedir Princival, Marko Škabar, Maksimilijan Gherbassi, Marko Prasselli, Patrick Spadoni, Mitja Ukmar.
VEZNI IGRALCI: Edoardo Ligozzi, Moreno Trampuž, David Štoka, Dimitrij Luxa.
NAPADALCI: Peter Štoka, Erik Žagar, Igor Tomaseti, Igor Marc, Damjan Krizmančič.

ZADNJA PREIZKUŠNJA
DRŽAVNEGA PRVENSTVA
SK Devin v Lesi

Danes se bodo rolkarji SK Devin udeležili šeste in zadnje preizkušnje za podelitev naslova državnega prvaka. Tekmovanje bo v Lesi - Lago Maggiore. Organizator tekmovanja je SK Lesa 77. Proga bo potekala v reber in bo razdeljena na tri različne dolžine. Najmlajši bodo morali preteči 2.800 m, naši mlajši začetniki pa 5.500 m, medtem ko bodo starejše kategorije pretele 8 tisoč metrov.

Devinčani bodo nastopili na tekmovanju s sedmimi rolkarji, ki so: Andrej Legiša, Aljoša Gabrovec in David Širca, ki bodo tekmovali v kategoriji ciciabnov. V kategoriji mlajših začetnikov bo nastopil lanski državni prvak Andrej Antonič. Tekmovali bodo še: Ervin Iori in Rajko Žajčević v isti kategoriji, v kategoriji mladincev pa Elio Iori.

(Elio Iori)

domači šport

Danes

Nedelja, 27. oktobra 1985

KOŠARKA

MOŠKA B LIGA

17.30 v tržaški športni palači: Jadran - Vicenza

PROMOCIJSKO PRVENSTVO

11.00 v Trstu, Ul. della Valle: Alabarda - Bor Radenska; 11.00 v Trstu, Ul. Scoglio: Scoglietto - Breg Adriatherm

NOGOMET

2. AMATERSKA LIGA

14.30 v Križu: Vesna - Vivai Busà; 14.30 v Bazovici: Zarja - Campi Elisi

3. AMATERSKA LIGA

14.30 na Padričah: Gaja - Primorje; 14.30 v Nabrežini: Aurisina - Primorec; 14.30 na Proseku: San Nazario - Breg; 14.30 v Ribiškem naselju: San Marco - Kras; 14.30 v Štandrežu: Juventina - Piedimonte; 14.30 v

208 628 388 792" data-label="Text">

Dobrodo: Mladost - Sagrado; 14.30 v Fossalonu: Fossalon - Sovodnje

NARAŠČAJNIKI

10.30 v Miljah: Muggesana - Breg; 10.30 v Repnu: Kras - Opicina

NAJMLAJŠI

9.15 na Proseku: Primorje - Campanelle

ZACETNIKI

12.00 v Miljah: Muggesana - Breg; 12.15 na Proseku: Primorje - Giarizole; 9.30 v Štandrežu: Juventina - Medea

ODBOJKA

UNDER 18 ŽENSK

11.30 na Proseku: Kontovel Electronic Shop - Friulexport

NAMIZNI TENIS

POKRAJINSKI TURNIR

8.30 v Trstu, Ul. Pascoli 31: nastopajo tudi krasovci

TENIS

10.00, 11.00 in 12.00 na Padričah: mednarodni turnir Gaje.

obvestila

ZSŠDI sporoča, da je urnik urada v Trstu naslednji: torek - sredo - petek - sobota od 8. do 14. ure; ponedeljek - četrtek od 8. do 14. ure ter od 16.30 do 20. ure.

ŠD MLADINA priredi dne 8., 9., 10. in 11. novembra v Domu A. Sirk SEJEM NOVE IN RABLJENE SMUČARSKO OPREME.

ŠD KONTOVEL sporoča dokončni urnik za sezono 85/86. Treningi bodo v šolski telovadnici na Proseku. Ponedeljek: od 20. do 21. ure kadeti; od 21. do 22. ure člani. Torek: od 17.30 do 18.30 propaganda; od 18.30 do 20.00 kadeti; od 20. do 21. ure mladinci; od 21. do 22. ure člani. Četrtek: od 17.30 do 18.30 propaganda; od 18.30 do 19.30 odbojka; od 19.30 do 21. ure kadeti; od 21. do 22. ure odbojka. Petek: od 20. do 21. ure mladinci; od 21. do 22. ure člani. Treningi za minibasket bodo v manjši telovadnici na Kontovelu: ob sredah od 15. do 16. ure

minibasket mlajši; od 16. do 17. ure minibasket starejši, od 17. do 22. ure odbojka. Ob petkih od 15. do 16. minibasket mlajši, od 16. do 17. ure minibasket starejši.

ODBOJKARSKO DRUŠTVO BOR sporoča, da potekajo treningi miniodbojke po naslednjem urniku: ponedeljek (velika dvorana na 1. maju) od 15.30 do 17.00; torek (licej) od 16. do 17.30; petek (mala dvorana na 1. maju) od 15.30 do 17.00.

REKREACIJSKI ODESK SZ BOR sporoča, da bo potekala jutranja rekreativna vadba za skupino starejših članic ob sredah ob 9.30, za skupino mlajših članic pa istega dne ob 10.30. Vadba bo v prostorih Borovega športnega centra.

ŠZ DOM obvešča, da so treningi minibasketa v telovadnici Kulturnega doma ob torkih od 15. do 16. ure in pa ob petkih od 14.30 do 15.30.

ALI VAM JE ZNANO DA V TRSTU ...

● Obstaja trgovina, ki vam nudi računalnike, HI-FI naprave najboljših znamk, barvne televizorje, pralne stroje, male gospodinjske aparate in veliko izbiro videoregistratorjev.

● Za izvoz odbijemo takoj davek IVA in v najkrajšem času lahko odpeljete kupljeno blago.

● NAŠE CENE SO NAJNIŽJE V TRSTU.

NUOVI MAGAZZINI GERBINI

Ul. Rossetti 6 - Ul. Giotto 8 - Tel. 795309-795313 (blizu STANDE in mestnega parka)

Naročnina: mesečna 10.000 lir - celoletna 120.000 lir; v SFRJ številka 35.00 din, naročnina za zasebne mesečno 250.00, letno 2.500.00 din, za organizacije in podjetja mesečno 300.00, letno 3.000.00, letno nedeljski 800.00 din.

Postni tekoči račun za Italijo
Založništvo Irzškega tiska, Trst 13512348
Za SFRJ - žiro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 50.000 lir. Finančni in legalni oglaš 3.350 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglaš 650 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tix. 460270 EST I. iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski

dnevnik

27. oktobra 1985

TRST UL. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tix 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481)83382 - 85723
ČEDAD Strada De Rubels 20
Tel. (0432) 731190
Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja in tiska ZTT Trst

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Orson Welles:

Zakaj me Hollywood ni maral

LONDON — »Nikoli se nisem vdal kokainu. To je eden izmed glavnih razlogov, zakaj me hollywoodske zvezde nikoli niso vabile na svoje sprejeme. Velik in debel človek s sivo brado, zamišljen, molče sedeč na kakšnem stolu v kotu, bi pokvaril iskriko vzdušja, kateremu se predaja filmski svet.« S temi ironičnimi in celo sarkastičnimi izrazi je Orson Welles v enem svojih zadnjih intervjujev za londonski The Guardian razložil, zakaj ga Hollywood ni maral.

Pred kratkim umrl režiser je, kot v oporoki, opisal svoje življenje, odnos do umetnosti, mladostne želje.

»Vedno sem sanjal, da bi postal televizijski napovedovalec in da bi me vsak večer milijoni Amerikancev občudovali na malem zaslonu,« je dejal Welles v ironičnem tonu. Spomnil se je tudi največje filmske zvezde, ki so jo kdajkoli premogle ZDA, Marilyn Monroe. Pravi, da ni naredila samomora, ampak je dan poprej prav gotovo zgrešila dozo uspalnega sredstva.

Največ ostrih pripomb je Orson Welles izrazil nad sedanjo filmsko proizvodnjo. Filmi so dolgi, predolgi. Kako naj gledalci cele ure presedijo v naslanjajih in gledajo prizore, v katerih ljudje stopajo v automobile ali izstopajo iz njih. Filmska kamera bi morala snemati bistvene stvari.

Kar zadeva erotično plat življenja se je spomnil samo svoje žene Rite Haywort, ki je bila »resnično sexy in polna čutnega šarma«.

Črno zlato izvaža preko dovoljene količine Irak, neposlušni član OPEC

BAGDAD — Le redka od 13 držav članic OPEC je bila lahko zadovoljna z nedavnim izidom ministrskega sestanka držav izvoznic nafte na Dunaju v prvih dneh oktobra. Gotovo ni bilo med temi Iraka, še več, iraški minister za nafto Kasim Ahmed Taki je bil med najglasnejšimi pri obsodbi sprejetega kompromisa. Taki je namreč prispel na Dunaj z zahtevo, da bi OPEC razrešil Irak spoštovanja dodeljenih mu kvot nafte. Za to Taki je zahteval, da bi dveletni iraški napori, da bi odpravili zaradi iranskega iranske vojne ozka grla v iraškem izvozu nafte. Vojna je namreč zaprla najpomembnejšo pot za izvoz, ki je pred vojno leta 1980 potekala po Šat-el-Arabu. Za nameček je Sirija leta 1982 zaprla iraški naftovod preko svojega ozemlja, da se je Bagdad znašel v hudi zagati, saj mu je preostajal le zastareli naftovod preko

turškega ozemlja. Po tem naftovodu so lahko pretakali le 650 tisoč sodov dnevno, kar je bilo petkrat manj od predvojnega iraškega izvoza.

Prav zato je Irak začel s pospešnim ritmom posodabljanja naftovod skozi Turčijo in z izgradnjo novega preko saudskega ozemlja. Naftovod preko Turčije so posodobili v začetku tega leta, kar je omogočilo pretakanje milijon sodov nafte dnevno. Drugi naftovod so dokončali v prvih dneh tega meseca, ko je do saudskega pristanišča Janbu ob Rdečem morju prišlo prvih 500 tisoč sodov nafte, to je namreč dnevna kapaciteta tega naftovoda. Medtem pa si je Irak poskrbel na tisoče tovornjakov s cisternami, ki dnevno prevažajo do jordanjskih in turških pristanišč približno 100 tisoč sodov raznih naftnih derivatov.

Iraku je tako uspelo, da je v prvih

dneh oktobra zvišal svoj izvoz nafte za 400 tisoč sodov več kot določuje dnevna kvota OPEC za Irak. Taki na Dunaju ni uspelo, da bi uzakonil to novo iraško stvarnost. Pri tem pa Irak ni ostal osamljen, saj isto počno tudi druge članice OPEC, ki se bolj malo menijo za dodeljene jim kvote nafte.

Gozdovi umirajo zaradi virusov?

PARIZ — »Kaj zračno okuženje. Za uničevanje gozdov so v prvi vrsti odgovorni virusi.« Do te svojstvene trditve je na podlagi znanstvenih analiz prišel nemški biolog Burkhard Frenzel z univerze v Stuttgartu. Profesor Frenzel trdi, da je s stotinami laboratorijskih preizkusov dognal, da so borovi gozdovi v vsaj 24 krajih na svetu oboleli zaradi virusnega napada.

Lakota v Etiopiji pobrala milijon ljudi

ADIS ABEBA — V Etiopiji je lani vsaj milijon ljudi umrlo zaradi lakote. Dramatičen podatek je dal predstavnik organizacije OZN za nujno pomoč Kurt Janson. Mednarodna skupnost sicer ni stala križem rok, saj ocenjuje Janson, da je predstavljala pomoč Etiopiji največji primer solidarnosti v tem veku, organizacija naporov za pomoč lačnim pa naj bi bila za vzgled, kako pomagati področjem, ki jim grozi lakota.

Po podatkih OZN je mednarodna pomoč lani poslala v Etiopijo več kot milijon ton hrane in približno tisoč petsto tovornjakov za prevoz blaga. Toda obseg lakote je tolikšen, da je vse to še vedno premalo.

Nezavidljiv položaj nezakonitih priseljencev v New Yorku

Kadar se sloni spopadejo, trava trpi

NEW YORK — Tukajšnji župan Koch je mestni policiji in drugim pristojnim oblastem naročil, naj ne preganjajo ilegalnih priseljencev, ker je to »naloga federalnih oblasti«. Sodijo, da je v največjem ameriškem mestu od 400 do 750 tisoč ilegalnih priseljencev, ki nimajo ne dovoljenja za bivanje niti tistega za de'lo.

Župan Koch je svoj dokaj nenavaden sklep utemeljil takole: če jim ne grozi nevarnost zapora in izгона, bodo priseljenci pošiljali svoje otroke v šolo in se bodo posluževali zdravstvenih uslug, kar je tudi nekaj vredno. Dodal je, da ta uredba ne velja za tiste priseljence, ki se sukarjajo z nedovoljeno dejavnostjo.

Kakor so pričakovali, je županova izjava dvignila veliko prahu, ne samo med občani, ampak tudi med ustanovami, ki nadzirajo priseljenice.

Predsednik organizacije priseljencev Greg je takoj izjavil, da so krajevne oblasti dolžne pomagati federalnim oblastem pri odkrivanju oseb, ki so ilegalno prišle v ZDA. Federalni funkcionar svojega stališča ni samo pojasnil, ampak je — s tem pa je prekoračil svoja pooblastila — drugačno ravnanje proglasil za nerazumljivo in nepatriotsko. Šel je še dalje in podpihoval nestrpnost proti priseljencem, ko je brez kakršnihkoli

dokazov izjavil, da priseljenci jemljejo zaposlitev Newyorčanom.

Greg je nato pristavil, da federalni zakoni veljajo na celotnem območju ZDA, in zagrozil, da bodo pravni strokovnjaki za priseljevanje preverili, če je Kochov ukrep v skladu z zakonom.

Ker newyorškega župana ne moremo prištevati med naivne politike, se samo po sebi vsiljuje vprašanje, zakaj je prišel v spor z uradom za priseljevanje. Čeprav tega nihče odkrito ne prizna, je glavni vzrok — kako bi bilo drugače — gospodarske narave. Koch ne vidi razloga, zakaj bi iz mestne blagajne plačevali preganjanje ilegalnih priseljencev, ki se brez kakršnega koli papirja uspešno vključujejo v življenje v tem mestu in so sila potrebni v nekaterih gospodarskih vejah, zlasti še pri opravljanju storitev.

Kakorkoli se bo spor sklenil, že sedaj je jasno, da bodo pri vsej zadevi slabši konec potegnili ilegalni priseljenci. Urad za priseljenice jih bo še bolj preganjal, delodajalci pa, ki bodo izkoriščali nezavidljiv položaj, v katerem so priseljenci, jih bodo še bolj izsiljevali. Afriški pregovor, da med spopadi slonov edinole trava trpi, ne poznajo samo na afriški, ampak tudi na ameriški celini.

Ljubezen ob jezeru

Po romanu J. O. Curwooda ilustriral Ž. Lordanič
besedilo priredil Ciril Gale

TAKE STEKLENIČKA NAY BO ODELE7 PRI TEBI, SI AKO... ČE SE MEMI KAY ZGODI, TO BOŠ PREDAL CLOVEKU, KI ŽIVI V FIJE FINGERSU, IME PA MU JE SIMON MC QUARRIE, JE REKEL OČE.

V STEKLENIČKI JE VAŽNO SPOVEDILO... ZDAJ PA BOM S SVOJIM ČEVILJEV ODKREVAL NEKAT IRAKON, S KATERIMI BOVA PRVILE KLA DEBLO. TACAS PAZI NA POLIKATE...

PETER SE JE SPOMNIL, KAKO SO TU POLIKATI PR ESENETIJI... Z OČETOM STA MORALA POBEGNITI IZ KOČE... OČE JE USTREJL PROTI PREGANJALCEM, TODA HIKOGAR HI ZADEL...

ČE JE OČE ZGREŠIL, ON ZANESLJIVO NE BO... UŠA, BO VSAJ ENEGA OD PREKLETHIH PREGANJALCEV... TEDIJA JE NA RAN ZAKUTIL OČETOVO ROKO IN OČE MU JE Z NENAVADNIM IZRAZOM NA OBRAMU

»KO SE ZMRAČI, KREMEMO NADNITU...« JE REKEL NAREDNIK CEAR. NE STELJATJE BREX POTREBE... PAZITE NA MALEGA... NE RAZUMEM, ZAKAJ JE VZEL SINA S SEBOY...»

DONALDU JE POMENIL, SI VSE NA SVETU... NIKOLI GANE MOGE... ZAPUSTITI...

BARVNI TELEVIZIJSKI SPREJEMNIKI

BLAUPUNKT - AUTOVOX

ŠIROKA IZBIRA ELEKTRONSKIH KOMONENTOV
TELEVIZIJSKE ANTENE

NUDIMO USLUGE ZA IZVOZ

ELETRONICA MACUZZI

CORSO ITALIA 191 - GORICA

STROJI IN ORODJA ZA OBDELAVO MARMORJA

Glavina Nazario

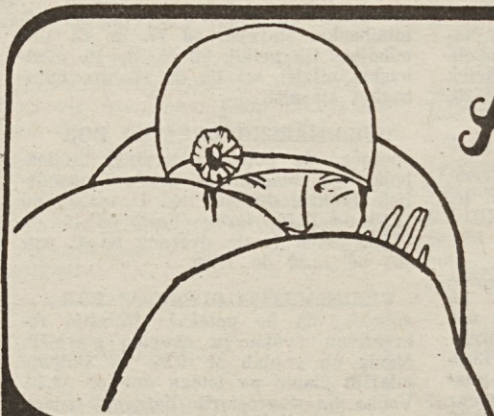
Ul. Carplison 16 — Tel. (040) 761-953 — TRST

ZA POLAGANJE PLOŠČIC:

● rezila za ploščice ● električni stroji za lomljenje granita in marmorja ● stroj za niveliranje in brušenje tal.

ZA KAMNOSEKE:

● diamantne plošče za stroje ● »flex« ● diamantne plošče »INCIMAR« za brušenje nožev ● loščilci ● rezila na vodo in brez ● stroji za sekanje marmorja ● plošče »ZEC« ● dleta in šila »WIDIA« ● loščilni svinčni prah in krema ● lepila in kiti ● razna kladiva.

ALEXIA

krzna

trst - trg ospedale 2
tel. 772.303

visoka moda in konfekcija po naročilu